

Årsmelding 2012

Lom

Gjestfri og nyskapande

Innhaldet i årsmelding 2012:

Innleiing	3
Ordføraren sine kommentarar	7
Administrasjonssjefen si vurdering	8
Politisk organisering og saker	9
Personal og organisasjon	10
Økonomisk oversyn	13
Oversikt frå tenesteområda	20
Notar til rekneskapen	57
Revisjonsmelding	78

Lom kommune
Sognefjellsvegen 6
2686 Lom
Telefon: 6121 7300
Faks: 6121 7301
Epost: post@lom.kommune.no
<http://www.lom.kommune.no>

Lom folkebibliotek er kåra til "Årets bibliotek 2012" av Norsk Bibliotekforening.
Les meir på side 5.

Samhandlingsreforma
2012 var oppstart
for Samhandlings-
reforma, og fyrste steget
i ei retningsreform
som tek sikte på å
gje kommunane nytt
ansvar for oppfylging
av brukarar og pasientar
i langt større grad enn
tidlegare.
Les meir på side 3 og 4.

I 2012 var Lom best
av alle kommunane på
kommunebarometeret
til Kommunal Rapport.
Les meir på side 5.

1.	Innleiing	57
1.1	Nokre fakta om Lom	57
1.2	Om året 2012	58
1.3	Hendingar og utviklingstrekk	58
2.	Leiarane om året 2012	
2.1	Ordførar Bjarne Eiolf Holø	59
2.2	Administrasjonssjefen si vurdering	60
3.	Politisk organisering og saker	
3.1	Saker og utval	62
3.2	Kontrollutvalet	62
3.3	Budsjettpotvalet	63
3.4	Saksutval for samhandlingsreforma	63
4.	Personal og organisasjon	
4.1	Administrativ organisering	65
4.2	Tilsette	66
4.3	Likestilling	67
4.4	Sjukefråvær	67
4.5	Seniorpolitisk plan	67
4.6	Verneombod og tillitsvalde	68
5.	Økonomisk oversyn	
5.1	Økonomi	68
5.2	Finansiell rapport	69
5.3	Det totale målekartet	69
6.	Oversikt frå tenesteområda	
6.1	Staben til administrasjonssjefen	70
6.2	Støttefunksjonen	72
6.3	Loar skule	72
6.4	Garmo oppvekstsenter	74
6.5	Lom ungdomsskule	74
6.6	Loar barnehage	74
6.7	Miljø, teknisk, næring	77
6.8	Helse og velferd	77
6.9	Institusjonsbasert omsorg	77
6.10	Heimebasert omsorg	77
	53	
3	Notar til rekneskapen	
3	Note 1 Prinsipp for rekneskapen	57
3	Note 2 Endring i arbeidskapital	58
4	Note 3 Pensjon	58
7	Note 4 Kommunen sitt garantiansvar	59
7	Note 5 Aksjar og andelar i varig eige	60
8	Note 6 Avsetning og bruk av fond	60
8	Note 7 Kapitalkonto	61
9	Note 8 Interkommunalt samarbeid	62
9	Note 9 Spesifikasjon av vesentlege postar	62
9	Note 10 Spesifikasjon av vesentlege transaksjonar	62
9	Note 11 Anleggsmidlar	63
9	Note 12 Finansiering av prosjekt	63
10	Note 13 Lånegjeld	65
10	Note 14 Langsiktig gjeld	66
10	Note 15 Meir- eller mindreforbruk	67
10	Note 16 Spesifikasjon av vesentlege forpliktingar	67
11	Note 17 Tilhøve ved slutten av året	67
12	Note 18 Konto for skattetrekk	67
12	Note 19 Kyrkjelag råd - økonomiske tilhøve	67
13	Note 20 Årsverk og løn og godtgjersle	68
13	Note 21 Tap og tapsavsettingar på kommunale krav	68
13	Note 22 Netto driftsresultat	69
16	Note 23 Finansiell leasing	69
19	Note 24 Avviksforklaring	70
20	Note 25 Sjølvkostområdet	71
20	Note 26 Disposisjonsfondet	72
23	Note 27 Kraftfondet	72
27	Note 30 Avskrivingskjema	74
30	Note 28 Heimfallsfondet	74
33	Note 29 Kapitalfondet	74
36	Note 31 Mindre forbruk i investeringsrekneskapen	77
39	Note 32 Sal av Odda skule	77
44	Revisjonsmelding	78
50		
53		

1. Innleiing

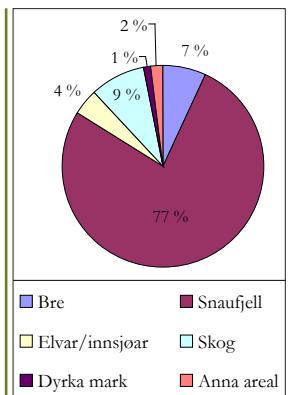
1.1 Nokre fakta om Lom

Midt i Ottadalalen ligg fjellbygda Lom. Dei høgaste fjelltoppane i Noreg finn du her, og meir enn halvparten av Jotunheimen nasjonalpark ligg i Lom. Kommunesenteret Fossbergom er eit moderne bygdesenter der dei fleste har sitt arbeid i reiseliv, handel og tenesteyting. Kultur og miljø vert teke vare på, og ein set si ære i å kunne tilby tradisjonsrike produkt.

Fossbergom står fram som ein tettstad med sær preg, og politikarane i Lom har heile tida lagt stor vekt på byggeskikk og lokale tradisjonar. Lom Stavkyrkje frå ellevet hundretala er ei av dei vakkreste stavkyrkjene i landet. Mange tusen turistar er innom i løpet av året, og samstundes er kyrkja i bruk som hovudkyrkje.

Jord- og skogbruk er største enkeltnæringa i Lom. Høve til hausting av utmarksressursar ved beiting og setring er avgjerande for dei jamnt over små gardane. Gardsturisme er eit nytt satsingsområde – nokre driv overnattingsverksemder – andre satsar på ny bruk av setrene.

Lom har eit areal på 1 969 km² - og til 2 373 innbyggjarar (31.12.2012) er det god plass! Meir enn 90% av arealet er høgfjell over 900 m.o.h., 1% er dyrka jord og 4% er produktiv skog.

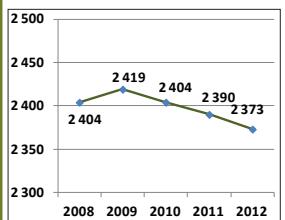

Fordeling av arealet i Lom

1.2 Om året 2012

1.2.1 Utdrag frå administrasjonssjefen si vurdering av året 2012

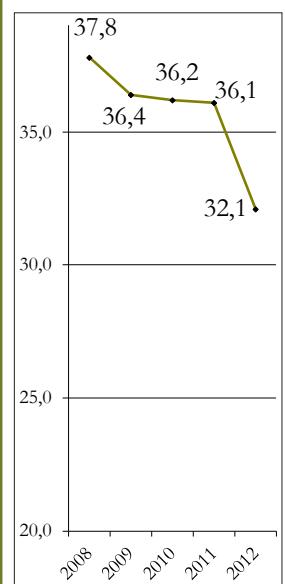
Når det gjeld driftsåret 2012 så er det prega av utfordringar dei fleste kommunane arbeider med. Auka oppgåvetilfang innan innsnevra økonomiske rammer og forventning om kontinuerleg effektivisering pregar kvardagen vår. Dette må vi også vera budde på i åra som kjem. For første gong på fleire år har kommunen gjennomført prosessar med reduksjon i talet på tilsette som følge av reduserte inntekter og redusert etterspurnad m.a. gjennom nedgang i folketal. Dette gjeld t.d. avvikling av vaktcentralen. Slike prosessar er utfordrande, og kanskje særleg når ein ikkje har særleg erfaring.

Folketalet ved utgangen av året frå 2008 til 2012

1.2.2 Utvikling av driftsresultat frå 2008 til 2012 (tal i tusen kroner)

	2008	2009	2010	2011	2012
Sum driftsinntekter	161 836	177 075	187 781	212 487	221 528
Sum driftsutgifter	168 850	181 225	193 733	208 679	219 297
Brutto driftsresultat	-7 015	-4 150	-5 952	3 808	2 230
Reultat eksterne finanstransaksjonar	4 098	3 210	4 143	3 896	1 730
Motpost avskrivningar	8 012	8 299	8 476	8 971	9 573
Netto driftsresultat	5 095	7 359	6 667	16 675	13 534

Utvikling i eigenkapital prosent siste fem år.

1.3 Hendingar og utviklingstrekk

1.3.1 Samhandlingsreforma

2012 var oppstart for Samhandlingsreforma, og første steget i ei retningsreform som tek sikte på å gje kommunane eit nytt ansvar for oppfølging av brukarar og pasientar i langt større grad enn tidlegare.

Grep for å møte reforma

- Kommunestyrevedtak om å opprette eige saksutval som fylgjer implementeringa etter eige mandat. Hovudprioritet i 2012 var løysingsforslag til helseenteret, politisk sak i november 2012.
- Eige budsjettansvar for dei økonomiske sidene ved reforma; ansvar 99, herunder medfinansiering og utskrivingsklare pasientar, samt helseamarbeid i NG.
- Vedtak om samarbeidsavtalar med helseføretaket HSØ v/ Sjukehuset Innlandet.

Kompensasjon for meirutgifter

Over statsbudsjettet vart det overført til Lom 3 174 000 som kompensasjon for meirutgifter knytt til innføringa av Samhandlingsreforma. Årsrekneskapen for 2012 syner at overførte midlar for kompensering av Samhandlingsreforma over statsbudsjettet gjekk til dekking av følgjande:

Medfinansiering spesialisthelsetenester

Budsjett 2012:	2 500 000
Forbruk 2012:	2 738 275
Avvik a) 2012:	- 238 275

Avvik a) er meirforbruket for Lom kommune sin del i høve eige budsjett for medfinansiering av spesialisthelsetenester i 2012.

Førebelts avrekning frå Helsedirektoratet:

Forventa kostnad 2012:	2 223 869
Utrekna kostnad 2012:	2 657 275
Avvik b) 2012:	-433 406

Avvik b) er eit bilet på i kva grad

Helsedirektoratet har undervurdert grunnlaget som kompensasjonen til Lom kommune er tufta på. Kompensasjonen er rekna frå historisk bruk av spesialisthelsetenester i 2010/2011.

Sum innbetalt akonto 2012:	2 576 276
Utrekna kostnad 2012:	2 657 275
Avvik c) 2012:	-80 999

Avvik c) er mellomlegget Lom kommune lyt dekkje i høve akontoinnbetaling. Det lyt takast etterhald om at endeleg avrekning av medfinansieringa frå Helsedirektoratet først ligg føre medio mars 2013.

Ein ser at forventa kostnad knytt til medfinansiering avvik med stor margin frå den førebels endelege avrekninga. Lom kommune budsettere for medfinansiering godt over

forventa kostnad, men gjennom året vart det tydeleg at sjølv ikkje dette ville halde. Reforma lyt hevdast å vera marginalt kompensert over statsbudsjettet for 2012. I dette ligg mellom anna at grunnlaget som kompensasjon var rekna ut frå, ikkje tok høgde for den aktivitetsauka i spesialisthelsetenesta som har funne stad etter reforma sin oppstart.

Utskrivingsklare pasientar

Budsjett 2012	674 000
Kjøp av tenester frå Sel kommune:	67 000
Medfinansiering av intermediær avdeling	388 000
Forbruk 2012	455 000
Avvik 2012	219 000

Lom kommune tok imot alle sine varsla, utskrivingsklare pasientar frå dag ein, og hadde såleis ingen utgifter knytt til dette. Totalt fekk Lom kommune varsel om og tok imot 67 utskrivingsklare pasientar i 2012, som fekk dekt sine behov for pleie- og omsorg og oppfølging høvesvis på Lom helseheim eller frå heimebaserte tenester. BEON-prinsippet har gjennomgående vorte lagt til grunn i vurderinga av tildeling av tenester etter utskriving. Når det er sagt er Lom kommune forplikta inn i helseamarbeidet i NGLMS, og har difor eit medfinansieringsansvar for den intermediære sengeavdelinga.

Utfordring

Samhandlingsreforma har utfordra helse- og omsorgstenestene på fleire frontar. Fagleg, ressurs- og organisatorisk. Ansvar for pasientar på eit tidlegare stadium av pasientforløpet krev meir kompetanse, faglegheit og ressursar av deltenester enn tidlegare. Kritiske punkt har her vore tilgjenge til fysio- og ergoterapistenester, samt at ein registrerar at arbeidsmengda på tilsynslege ved sjukeheimen, sjukepleiarar og sakshandsamarar har auka gjennom året, som ei direkte fylgje av auka tilstøyming av pasientar- og brukarar, større grad av oppfølging, meir krevjande oppfylgingsansvar og vurderingsbehov.

Lokalmedisinsk senter

Det regionale helseamarbeidet i Nord-dalen er lokalisert på NGLMS på Otta. 2012 var fyrste driftsår etter at prosjektfasa vart avslutta

i 2011. Forpliktinga inn i samarbeidet har gjeve utfordringar i budsjettprosessen 2013, grunna både endra krav til beredskap og samarbeid om dette, men også i høve dimensjonering av tilbodet etablert på NGLMS. Ser ein på beleggsprosenten gjennom året på Lom helseheim samstundes som ein ser Lom kommune sin bruk av intermediær sengeavdeling, går det tydeleg fram at den kapasiteten som er etablert på nemnde avdeling ikkje speglar det faktiske behovet for Lom kommune sin del pr. dags dato. I tillegg lyt det peikast på at beleggsprosenten på intermediær sengeavdeling i NGLMS var på under 50% totalt i 2012, noko som indikerar at det er fleire enn Lom kommune som er i denne situasjonen. Som part i kommunesamarbeidet er vi likevel forplikta til å medfinansiere dei regionale tenestene, noko som inneber at ein har utgifter til tenester ein ikkje har nytt.

Årsaker til lav beleggsprosent

Årsakar til at beleggsprosenten på Lom helseheim og intermediær sengeavdeling vart som den vart i 2012:

- Intensjonane i Samhandlingsreforma legg føringar for at pasient- og brukar skal få dekt sine behov for naudsynt helsehjelp så nært heimen som mogleg, og på beste effektive omsorgsnivå (BEON).
- Pasientar som er heimehøyrande i Lom kommune vert varsle til kommunen for vidare vurdering av beste effektive omsorgsnivå etter utskriving frå sjukehuset. BEON-prinsippet har vore underliggende vurderingsfaktor i sakshandsaming og tildeling av tenester gjennom 2012; primært av heimebaserte tenester og sekundært i form av institusjonsbaserte tenester.
- I høve der det kommunale tenesteapparatet

ikkje har evna å yte tilstrekkeleg hjelp har NGLMS og intermediær sengeavdeling vore nytt.

Helsehjelp til rett tid og på rett stad

Intensjonen om at naudsynt helsehjelp skal ytast til rett tid på rett stad fordrar at dei kommunale tenestene endrar sin praksis i høve heimebaserte- kontra institusjonsbaserte tenester. I samhandlingsreforma ligg ikkje berre ei føring for endra bruk av spesialisthelsetenestene, men også av dei kommunale helse- og omsorgstenestene.

Heimebaserte tenester er dei mest kostnadseffektive tenestene, og skal i større grad enn tidlegare utnyttast før eit høgare omsorgsnivå vert tildelt. Fylgjeleg kan det hevdast at terskelen for å få naudsynte, heimebaserte tenester er senka, medan terskelen for å tildele tenester på eit høgare omsorgsnivå i større grad skal hevast.

BEON-prinsippet kjem ikkje i konflikt med minstestandarden som ligg i forsvarlegheitsprinsippet for tenesteyting. Pasient- og brukar har framleis krav på naudsynt helsehjelp. Gjennom 2012 syner beleggsstatistikk henta frå fagsystemet Profil, som vert nytt av Pleie- og omsorg, at tenesta har gjeve langt fleire korttidsopphald enn tidlegare år. Tildeling av avlastning til pårøande med særskilt omfattande omsorgsarbeid for nærståande brukarar/ pasientar har vore stabilt jamfört med tidlegare år. Tildeling av langtidsopphald har hatt ein reduksjon i 2012. Dette er i tråd med intensjonane i Samhandlingsreforma og eit steg i riktig retning. Enkelt sagt vil ein evne å hjelpe fleire, innanfor same ramma av kapasitet, ved høgare grad av korttidsopphald og større bruk av heimebaserte tenester.

1.3.2 Utbygginga av fleirbrukshuset Utgard

I løpet av 2013 blir arbeidet fullført, og vi har eit nytt og flott fleirbruksanlegg vi alle kan ta i bruk. Det skal romme eit vidt spekter av aktivitetar, frå skule til idrett, frå kultur til næring.

Det var før jul i fjor arbeidet med Utgard starta. Lom samfunnshus får ei sårt tiltrengt opprusting og to tilbygg venta under arbeidstittelen Lom fleirbrukshus. Etter ei namne-konkurranse vart det endelige namnet på komplekset Utgard. Arbeidet starta med å fornye samfunnshuset og å byggje på skuledelen mot sør.

Arbeidsplassar

Lom og Skjåk Bygg er hovudentreprenør og Svein Melseth i Nordplan er prosjektleiar. 30-40 ottadølar har arbeid i Utgard i anleggsperioda, noko som gjer at den store kostnaden med prosjektet i stor grad kjem lokalmiljøet til gode på meir enn ein måte.

Kulturhus

Arbeidet med det som no blir kulturhus er langt kome. Det same er lokala for vidaregåande skule, allmennfag og administrasjon. Kultursalen får no amfi for publikum og sceneområdet er på golvnivået. Ny baksene og lasterampe bak scena gjer det enklare å frakte utstyr inn og ut.

Lyd og ljós blir fornya og det heile skal stå fram som ein tenleg kultursal for teater, konserter, kino o.a. Treng ein golvlassen til dans, selskap, idrett eller anna, kan tribuna skuvast i hop.

Perspektiv frå sørvest. Fra fremst i bildet og bakover:

- tilbygg VGS,
- eksisterande samfunnshus med kulturscene og symjebasseng,
- vestibyle med tilkomstarealet og garderober, og
- bakarst i bildet, hallen.

Skuledelen

Klasseromma blir i fyrste høgda, medan andre høgda i hovudsak er administrasjonsavdeling. Skuledelen skal stå ferdig i sommar, slik at den vidaregåande skulen kan ta i bruk sine lokale frå skulestart i august.

Offisiell opning før jul

Heile Utgard skal vera ferdig i oktober. Den offisielle opninga av anlegget er lagt til helga rundt 1. sundag i advent, altså i månadskiftet november/desember 2013. Då ynskjer vi alle hjarteleg velkomne til stor opningsfest og ei rekke opningsarrangement mot slutten av året.

1.3.3 Årets bibliotek 2012

Lom folkebibliotek er kåra til "Årets bibliotek 2012" av Norsk Bibliotekforening

Her er grunngjevinga frå juryen:

"Lom folkebiblioteks mål er å være biblioteket for alle "frå vogge til grav". Biblioteket har lenge ligget på utlånstoppen i Oppland. Bibliotekets digitale formidlingstjenester kommer lokale brukere til gode, og har positive ringvirkninger langt ut over Lom."

Fra utdelinga av heidersprisen "Årets bibliotek 2012" til Lom folkebibliotek

1.3.4 Lom - beste kommune i heile landet

I 2011 var vi på fjerdeplass på lista, i 2012 var vi best av alle dei 430 kommunane på kommunebarometeret til Kommunal Rapport.

-Dette stadfestar at Lom kommune er ein utviklingsorientert kommune som har gode føresetnadar til å utvikle seg vidare som attraktiv arbeidsgjevar og tilflyttingskommune, seier ordførar Bjarne Eiolf Holø i ein kommentar til plasseringa på toppen av lista.

Også administrasjonssjef Ola Helstad er svært glad for resultatet.

- Ei viktig årsak til dette er målretta arbeid over tid, kor brukar- og medarbeidarundersøkingar har vore ein viktig del.

Systematisk arbeid med styringsinformasjon

Gjennom systematisk arbeid med brukar- og medarbeidarundersøkingar har vi kartlagt område kor vi må bli betre.

- Både innan vatn og avlaup og sakshandsamingstid i barnevernet har vi identifisert utfordringar vi må ta tak i, seier Helstad.

God utvikling innan skule og pleie og omsorg

Lom kommune har dei siste to åra fått til kraftig forbeting både innan skulektoren og innan pleie og omsorg. Kommunen gjer det godt på nesten alle området, og til saman gjev det oss topplasseringa i år.

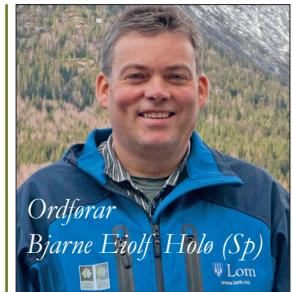
Kvart år legg Kommunal rapport fram kommunebarometeret, er ei samanlikning av alle kommunane i Noreg, basert på over hundre ulike nøkkeltal.

Kommunebarometeret er ei samanlikning av kommunane, basert på til saman 108 nøkkeltal. Målet er å gje styresmakter – særlig folkevalde i kommunestyret – ei lettfatteleg og tilgjengeleg oversikt over drifta i kommunen. Tala er henta frå Statistisk sentralbyrå sin Kostra-database, Utdanningsdirektoratet, Folkhelseinstituttet sin kommunedatabase og Kommune- proposisjonen 2012.

2. Leiarane om året 2012

2.1 Ordførar Bjarne Eiolf Holø

Når eg nå sit og skal sjå attende på 2012 for å skriva ned mine kommentarar til årsmeldinga slår det meg at eit år går så altfor fort. Når ein står i inngangen til året tenkjer ein ofte at ein har eit hav av tid til rådighet, og ein set seg ofte mål for alt ein skal klare å gjennomføre i det det nye året. Det er svært nyttig å sjå seg attende, men samstundes er det tida framfor ein som det er mogleg å gjera noko med.

Samhandlingsreforma

2012 er året som vil skrive seg inn i historiebøkene som det året da samhandlingsreforma vart implementert og kommunane overtok eit stort ansvar for det totale helsetilbodet. Kommunestyret valde sist på året i 2011 å setja ned eit tverrpolitisk saksutval som fekk eit særskilt ansvar for å sjå på implementeringa av samhandlingsreforma, samt løysningar for helsecenter og omsorgsbustader. I Lom har vi på mange måtar så langt takla denne reforma svært godt, sjølv om det er økonomisk krevjande når det viser seg at det ikkje er samsvar mellom kostnader og overføring frå staten. Nord-Gudbrandsdalen var tidleg ute med å satse på lokalmedisinsk senter. Dette gjev oss klare fortrinn til å ta imot nye oppgåver i samband med samhandlingsreforma. Samstundes krev det sine økonomiske ressursar, og ein må stå lojalt saman om dette i regionen. Det vil alltid vera slik at det kan variere frå det eine året til det andre kor stort behovet er i kvar kommune. I 2012 hadde blant anna Lom lite behov for å nytte seg av intermediære sengeplasser. Saksutvalet sitt arbeid fortset i 2013, og dei har teke fatt i eit omfattande mandat. I løpet av 2013 vil kommunestyret måtte ta store viktige avgjersler, blant anna korleis ein skal løyse ombygginga av helsecenteret.

Utgard

Bygginga av fleirbruksbygningen går framover. Som i alle byggeprosjekt der ein både skal byggje om, renovere og byggje på støyter ein på uføresette ting. Dette har så langt ført til at reservepotten som var innlagt stort sett er brukt. Det ser likevel ut til at vi skal klare å gjennomføre prosjektet utan dei altfor store økonomiske overskridingane. Skuledelen av bygget vil verta ferdigstilt slik at denne kan takast i bruk ved skulestart i august 2013. Kulturhuset og idrettshallen er venta ferdig i oktober 2013. Det vil i samband med opninga verta ei rekke arrangement som skal få fram det mangfaldet som huset kan nyttast til.

Eg er svært nøygd med at vi fekk på plass leigeavtalen med fylkeskommunen og at bygginga kom i gang på det tidspunktet den gjorde. Eg er viss på at hadde ikkje denne avtalen kome på plass ville det brent eit blått ljos for den vidaregåande skulen i Lom, jamfør skuledebatten på fylkestinget sist haust.

Kommunebarometeret

I juni 2012 vart det klart at Lom plasserte seg på fyrste plassen i Kommunal Rapport si kåring kommunebarometeret. Dette er på mange måtar eit «NM i kommune», der kommunane vert målte på ulike indikatorar som seier mykje både om drifta og tilbodet til innbyggjarane.

Det er mange ein skal takke for at Lom når slike resultat: Alle våre dyktige medarbeidrarar på alle tenesteområda, den administrative leiinga, politikarar frå alle parti som bidreg konstruktivt i viktige prosesser og som nyttar måleindikatorane og KOSTRA-tala aktivt i budsjettarbeid og prioriteringar, og samarbeidspartar elles både innanfor eige fylke og på landsbasis.

Utfordringar i tida som kjem

Lom kommune står, som mange andre distriktskommunar, framfor store utfordringar når det gjeld folketalsutviklinga. Vi må her jobbe aktivt og målretta for å få ta del i den folketalsveksten som er rundt dei større byane. For Lom sin del er det svært viktig å oppretthalde og utvikle eksisterande næringsliv, samt legge til rette for nytablering. Landbruket er sjølv berebjelken som saman med turisme gjev grunnlag for det meste av andre næringar. Vi må her saman med regionale samarbeidsparter vera tydelege i forhold til sentrale styresmakter om kva for krav vi stiller for å få til ei positiv utvikling av næringslivet i innlandet. Det er også viktig at vi har tilgjengeleg attraktive bustadomter. Her har vi store problem med dei innstrammingane som ligg i plan- og bygningslova med forskrifter når det gjeld bygging i område som kan vera utsett for skred, flaum eller andre naturpåkjenningar. Lom kommune har vore, og er av dei mest aktive for å påverke styresmaktene til å lempe på sikkerheitskrava og godkjenne lokal kunnskap på lik linje med geologar for å kartlegge faresoner. Der det likevel er naudsynt med sikringstiltak må staten bidra i større grad med finansiering.

Takk for samarbeidet i 2012

Takk til alle som saman bidreg til at Lom kommune klarer å produsere gode og trygge tenester og til alle innbyggjarane, som aktivt er med og skapar ei attraktiv og omsorgsfull bygd.

Administrasjonssjef
Ola Helstad

2.2 Administrasjonssjefen si vurdering

Kommunebarometeret

Lom kommune vann Kommunebarometeret for 2012. Det er all grunn til å vera stolt av dette. Med 108 indikatorar som grunnlag for denne kåringa, dokumenterer dette at Lom kommune er ei veldriven kommune. Denne posisjonen er eit resultat av godt arbeid over mange år frå fleire. For mitt vedkomande vil eg understreka betydninga av vårt etter kvart godt utvikla styringssystem og evne til å evaluere og utfordre oss sjølv. Det er på nytt dokumentert at medarbeidarane trivst og er stolte av å arbeide i kommunen. Vidare viser brukarundersøkingane at tenestemottakarane er svært tilfredse med tenestene våre. Evne til å arbeide systematisk og heilskapleg over tid er etter min oppfatning avgjerande for å få god resultatutvikling.

Biblioteket

I tillegg til Kommunebarometeret vart vårt gode bibliotek kåra til årets bibliotek av Norsk Bibliotekforening. Dette er ein stor prestasjon og eit resultat som ikkje kjem av seg sjølv. Takken for dette skal i all hovudsak gå til dei ansvarlege og tilsette ved biblioteket. Dei er døme på medarbeidrarar som har blomstra ved å gripe moglegheitene, vera innovative og nyskapande under visjonen og adferdskrava til kommunen.

Omdøme

Desse kåringane er med og byggjer eit godt omdøme som er eit av satsingsområda til kommunen, noko vi har lykkast godt med. Vi opplever jamnleg at andre kommunar og offentlege aktørar besøkjer oss for å lære om omdømmearbeid. I tillegg blir vi utfordra til å presentere korleis vi har arbeidd innan dette området.

Utfordringar

Når det gjeld driftsåret 2012 så er det prega av utfordringar dei fleste kommunane arbeider med. Auka oppgåvetilfang innan innsnevra økonomiske rammer og forventning om kontinuerleg effektivisering pregar kvar dagan vår. Dette må vi og vera budde på i åra som kjem. For første gong på fleire år har kommunen gjennomført prosessar med reduksjon i talet på tilsette som følge av reduserte inntekter og redusert etterspurnad m.a. gjennom nedgang i folketal. Dette gjeld t.d. avvikling av vaksentralen. Slike prosessar er utfordrande, og kanskje særleg når ein ikkje har særleg erfaring.

Samhandlingsreformen

Det har elles vore fokus på samhandlingsreformen. Som følgje av at kommunen har gjort tiltak for å møte denne store reformen har vi klart å handtere denne på ein god måte. Dette er nærmare omtala i årsmeldinga. Eg vil likevel peike på at vi og dei andre kommunane i regionen aktivt må vurdere pasientforlop, kapasitet i eigen kommune, kapasitet totalt i regionen og korleis vi både samarbeider i regionen, og overfor sjukehus og spesialisthelsetenesta. I vår region, og kanskje særleg i Ottadalen, har vi svært høg dekning av sjukeheimspllassar, høg dekningsgrad og høg tildeling av tenester totalt sett innan pleie og omsorgstenester. Ei aktiv vurdering av denne tildelinga og kapasitet både innan eigen kommune og totalt i regionen må få særleg fokus i 2013 og komande år.

Tilpassing av driftsnivå

Som tidlegare nemnt, må kommunen ha aktiv tilpassing av driftsnivået. Auka lånegjeld som følgje av store investeringar, auka pensjonsutgifter og sårbarheit i høve svingande kraftinntekter er totalt sett ei synleggjering av dette.

Erstatningsansvar

Vi registrerer elles at kommunen på fleire og fleire område blir utfordra i høve vårt erstatningsansvar i rolla vår som forvaltningsorgan. Det er ikkje uvanleg at slike saker har sin bakgrunn frå vedtak og forvaltning som går mange år attende i tid. Det er å forvente at dette vil auke i åra som kjem m.a. som følge av auka fokus på dette og kanskje særleg innan dei rettane innbyggjarar og andre har. Det er ikkje tvil om at endringar i lover og forskrifter har dreia seg i den retninga. Dette er sjølvsagt ei ynskd og positiv utvikling. Men det set krav om ryddigheit og orden i den kommunale forvaltninga. I dette perspektivet er det ei utfordrande folkevald- og leiaroppgåve å til kvar tid finne eit rett nivå på administrasjon og system.

Dei tilsette har på nytt vist seg som offensive, løysingsorienterte og inkluderande. Dette er grunngjeve med resultata frå Kommunebarometeret, brukarundersøkinga og medarbeidarundersøkinga. Desse resultata har ikkje vore mogleg utan alle våre gode medarbeidrarar. Det er likevel registrert at sjukefråveret har gått opp i 2012. Dette er eit område som må viast noko nærmare merksemde.

3. Politisk organisering og saker

3.1 Saker og utval

Utval	2011		2012	
	Møte	Saker	Møte	Saker
Kommunestyret	7	58	7	69
Formannskapet	20	113	23	157
Administrasjonsutvalet	3	4	4	3
Tilsettingsutvalet	8	45	12	40

3.2 Kontrollutvalet

Desse var med i kontrollutvalet i 2012:

Medlemmar	Varamedlemmar
Harald Onsum Berg (leiar)	Wenche Smetop
Synnøve Aukrust (nestleiar)	Bård Hanem
Torunn Kjøk	Håkon Dalen

3.3 Budsjettutvalet

Budsjettutvalet 2012 fram til 9. oktober:

Medlemmar	Gruppe	Varamedlemmar	Gruppe
Odd Arne Kroken (leiar)	Sp	Beate Stø	Sp
Enid Øyjordet Christensen	Sp	Jarmund Øyen	Ap
Kristian Frisvold	Bl	Eilev Hellekveen	Ll
Magny Hilde	Ll	Bente Flaten	Bl
Anne-Lise Marstein	Ap		

Etter 9. oktober fungerte formannskapet som budsjettutval.

3.4 Saksutval for samhandlingsreforma

Saksutval for Samhandlingsreforma vart vedteke oppretta og tro i kraft frå nyttår 2012.

Medlemmar er:

- Anne-Lise Marstein (AP),
- Jarmund Øyen (AP),
- Eilev Hellekveen (LL),
- Beate Stø (SP) og
- Laila Laingen (AP).

Leiar for utvalet er Anne-Lise Marstein.

Kommunestyret
17 representantar

Kontrollutvalet

Formannskapet
5 representantar

Budsjettutvalet

*Politisk organisering
i Lom kommune*

*Administrativ organisering
i Lom kommune*

4. Personal og organisasjon

4.1 Administrativ organisering

Administrasjonen i Lom kommune er delt inn i åtte tenesteområde med ein tenesteleiari for kvart område. I tillegg kjem staben til administrasjonssjefen. Øvste administrative leiar er administrasjonssjef Ola Helstad.

4.2 Tilsette

I 2012 fekk 16 personar fast arbeid i Lom kommune, 14 fekk utvida stilling og 13 avslutta sitt arbeidsforhold. Av desse gjekk 3 av med pensjon, anten med full AFP, alderspensjon, eller uførepensjon. Fleire av dei tilsette som fekk fast stilling eller utviding av stilling har over lengre tid vore vikarar eller midlertidig tilsett.

Gjennom arbeid med ein Arbeidsgjevarstrategi vil det bli sett fokus på blant anna deltid, jobbnærver, likestilling og livsfasepolitikk. I 2011 vart Lom kommune teke opp i prosjektet ”Saman om ein betre kommune” kor fokus i Lom kommune vil vere på kompetanse. Dette er eit samarbeidsprosjekt i regi av KRD, KS og fagorganisasjonane. Arbeidsgjevarstrategien vart vedteke i kommunestyret 20.12.12. Arbeidet i 2013 skal ha fokus på Livsfasepolitikk, leiarutvikling og strategisk kompetanseplan.

Talet på faste tilsette	2008	2009	2010	2011	2012
289	273	268	276	267	

4.3 Likestilling

Lom kommune arbeider aktivt med å redusere bruken av deltid og for å auke stillingsstorleiken for tilsette i deltidsstillingar. Dette er eit arbeid som blir gjort sammen med dei tillitsvalde.

Arbeidet med å redusere deltidsstillingar har resultert i at dei som ynskja utvida stilling i 2012 fekk det. I 1999 gjorde Lom kommune vedtak om at alle som tok fagutdanning, skal få stilling og løn som fagarbeidar. Dette er med på å stimulere til kompetanseheving. Ein samarbeidspart for kompetanseheving er OPUS på Otta. Det er framleis ein skilnad mellom menn og kvinner både på stillingsstorleik, årsløn og fråvær. Det er fleire kvinner i både faste stillingar, i deltidsstillingar og i vikar stillingar, medan menn har høgare alder, gjennomsnittleg årsløn og stillingsstorleik.

Det er mange yrkesgrupper, og alle er like viktige for at Lom kommune skal vere den serviceverksemada vi gjerne vil vere. Det vil i det framtidlege arbeidet vere ein fokus på kompetanse, og det skal utarbeidast ein kompetanseplan for heile kommunen.

Årsverk	Totalt	Menn	Kvinner
Stab	5,54	4,49	1,05
Støttefunksjon	14,90	5,20	9,70
Garmo Oppvekstsenter	8,88	1,90	6,98
Loar barnehage	18,62	-	18,62
Loar skule og Lom musikk- og kulturskule	17,41	2,76	14,65
Lom ungdomsskule	15,10	7,55	7,55
MTN	23,37	13,62	9,75
Helse og Velferd	20,61	2,00	18,61
Pleie og Omsorg	70,91	2,56	68,35

	Menn	Kvinner
Totaltal	52	211
Prosent	19,77%	80,23%
Gjennomsnitt stillingsstorleik	64,76%	69,29%
Gjennomsnitt årløn	424.466,-	391.722,-
Gjennomsnitt alder	49,23	47,21

Fast tilsette i full stilling	Menn	Kvinner
Antal	25	74
Prosentfordeling kjønn	25,25%	74,75%
Gjennomsnitt alder	50,96	46,69

Deltidstilsette i faste stillinger	Menn	Kvinner
Antal	21	147
Prosentfordeling kjønn	12%	88%
Gjennomsnitt stillingsstorleik	44,5%	55,08%

Vikarar	Menn	Kvinner
Antal	17	45
Gjennomsnittleg stillingsstorleik	55,51%	37,27%
Gjennomsnittleg alder	44,71	38,29

4.4 Sjukefråvær

Lom kommune har skrive under *LA-avtalen*, noko som forpliktar til arbeid med nærvær og eit inkluderande arbeidsliv. Dette arbeidet er eit samarbeid mellom arbeidsgjevar, arbeidstakar, tillitsvalde og verneombod. Det totale fråværet på dei ulike tenesteområda ser slik ut i 2012:

Tenesteområde	Menn	Kvinner
Stab	0,1	0,3
Støttefunksjon	9,9	4,9
Garmo Oppvekstsenter	7,3	6
Loar barnehage	3,8	7
Loar skule og Lom musikk- og kulturskule	3,1	7,4
Lom ungdomsskule	1,6	4,9
MTN	3,1	7,6
Helse og Velferd	16,1	6,5
Pleie og Omsorg	7,0	11,5

Samanlikna med tidlegare år ser sjukefråværet for 2012 slik ut

	2009	2010	2011	2012
1-16 dagar	1,8%	1,8%	2%	2,3%
17-40 dagar	1,1%	1,5%	1,1%	2,3%
41 dagar +	4,5%	4,2%	3,1%	3,2%
Totalt	7,4%	7,5%	6,2%	7,7%

Fråvær grunna barn eller barnepassar sin sjukdom har resultert i dagar med fråvær som er fordelt slik:

	Menn		Kvinner	
	Talet på dagar	%	Talet på dagar	%
Heile kommunen	38	26,2%	107	73,8%

4.5 Seniorpolitisk plan

Arbeidsmiljø og trivsel for dei tilsette står i fokus. Alle, utan omsyn til alder, er like viktige. For å legge til rette for dette vart det frå juni 2007 vedteke ein seniorpolitisk plan. Tilsette mellom 62 til og med 64 år får høve til å velje ”seniorløn” eller å ta ut fridagar etter nærmare avtale. Målet er at denne gruppa skal føle seg verdsette og at det vert lagt tilrette for at dei skal stå lenger i arbeid. I 2012 hadde Lom kommune 32 som fylte 60 år eller meir. Av desse hadde 13 ei senioravtale, kor fordelinga var 3 menn og 10 kvinner, og 1 har ein delvis AFP.

4.6 Verneombod og tillitsvalde

Tillitsvalde og verneombod er viktige ressursar for Lom kommune, og det blir lagt til rette for opplæring av dei som innehar desse verva. Vi har lagt opp til ein fast møteplan med dei tillitsvalde, og i Lom kommune er Fagforbundet, Utdanningsforbundet, Delta, DNJ, NSF, FO, NFF, NITO, Naturvitarane og Samfunnsvitarane representerte.

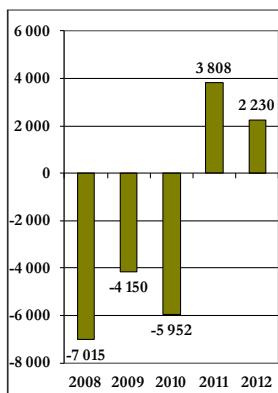
5. Økonomisk oversyn

5.1 Økonomi

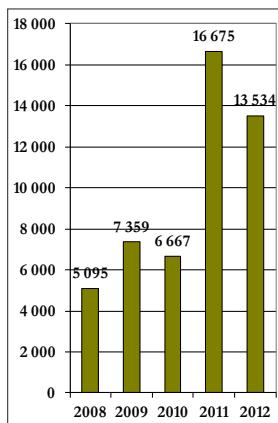
5.1.1 Driftsrekneskapen

	Notar	Rekneskap	Reg. budsjett	Oppr. budsjett	Rekneskap i fjor
Driftsinntekter:	9, 10, 24, 25				
Brukabetalinger		8 021 240	7 893 100	7 747 500	7 601 411
Andre sals- og leigeinntekter		32 824 583	30 359 200	30 800 800	35 249 699
Overføringer med krav til mottying		39 879 293	30 233 908	25 330 908	26 432 992
Rametilskot	23	80 212 936	79 714 000	79 720 000	76 613 074
Andre statlige overføringer		8 322 665	7 672 962	7 520 462	8 055 362
Andre overføringer		983 287	0	0	12 100 147
Skatt på inntekt og formue		40 161 789	41 718 000	41 945 000	36 999 905
Eigedomsskatt		4 792 447	4 836 000	3 905 800	3 180 691
Andre direkte og indirekte skattar		6 329 704	4 000 000	4 000 000	6 133 773
Sum driftsinntekter		221 527 944	206 427 170	200 970 470	212 367 054
Driftsutgifter:	9, 10, 23, 24, 25				
Lønsutgifter	20	118 670 291	113 916 959	111 723 656	113 183 606
Sosiale utgifter	3	23 890 453	22 098 835	21 758 635	21 874 136
Kjøp av varer og tenester som går inn i tenesteprod.		31 446 702	27 948 200	25 071 300	31 906 953
Kjøp av varer og tenester som erstattar tenesteprod.		17 040 193	17 151 545	21 148 057	24 336 005
Overføringer	8, 19	23 140 892	18 674 522	11 040 150	13 016 471
Avskrivningar	30	9 573 472	8 969 369	0	8 971 124
Fordelte utgifter		-4 464 832	-236 334	-236 334	-4 728 897
Sum driftsutgifter		219 297 172	208 523 096	190 505 464	208 559 397
Brutto driftsresultat		2 230 772	-2 095 926	10 465 006	3 807 657
Finansinntekter:					
Renteinntekter, utbytte og eigaruttak		13 406 262	14 100 000	16 100 000	15 172 746
Gevinst på finansielle instrument		0	0	0	0
Mottekne avdrag på utlån		82 400	130 000	130 000	175 570
Sum eksterne finansinntekter		13 488 663	14 230 000	16 230 000	15 348 316
Finansutgifter:					
Renteutgifter, provisjonar og andre finansutgifter	13, 23	4 016 030	4 312 300	4 312 300	3 959 605
Tap på finansielle instrument		0	0	0	0
Avdragsutgifter	13	7 630 956	7 065 000	7 065 000	7 269 557
Utlån		111 481	100 000	100 000	223 268
Sum eksterne finansutgifter		11 758 467	11 477 300	11 477 300	11 452 430
Resultat eksterne finanstransaksjonar		1 730 196	2 752 700	4 752 700	3 895 887
Motpost avskrivningar		9 573 472	8 969 369	0	8 971 124
Netto driftsresultat	22	13 534 441	9 626 144	15 217 706	16 674 668
Interne finanstransaksjonar:					
Bruk av tidlegare års rekneskapsmessig mindreforbruk		5 053 564	5 053 564	0	4 299 436
Bruk av disposisjonsfond	6	3 257 191	4 972 485	1 493 800	4 429 391
Bruk av bundne fond	6	4 773 833	5 285 132	3 524 254	6 793 753
Bruk av likviditetsreserve	6	0	0	0	0
Sum bruk av avsettingar		13 084 587	15 311 181	5 018 054	15 522 580
Overført til investeringsrekneskapen	12	9 954 204	10 289 000	10 224 000	1 916 772
Dekking av tidlegare års rekneskapsmessig meirforbruk		0	0	0	0
Avsettingar til disposisjonsfond	6	6 854 800	9 440 700	5 600 960	7 942 173
Avsettingar til bundne fond	6	7 625 822	5 207 624	4 410 800	17 284 739
Avsettingar til likviditetsreserven	6	0	0	0	0
Sum avsettingar		24 434 827	24 937 324	20 235 760	27 143 683
Rekneskapsmessig meir/mindreforbruk	15	2 184 201		0	5 053 564

Utvikling i brutto driftsresultat siste fem år.
Tal i tusen kroner.

Utvikling i netto driftsresultat siste fem år.
Tal i tusen kroner.

Utvikling av driftsresultat siste fem år (tal i tusen kroner):

	2008	2009	2010	2011	2012
Sum driftsinntekter	161 836	177 075	187 781	212 487	221 528
Sum driftsutgifter	168 850	181 225	193 733	208 679	219 297
Brutto driftsresultat	-7 015	-4 150	-5 952	3 808	2 230
Resultat eksterne finanstransaksjonar	4 098	3 210	4 143	3 896	1 730
Motpost avskrivningar	8 012	8 299	8 476	8 971	9 573
Netto driftsresultat	5 095	7 359	6 667	16 675	13 534

5.1.2 Balanserekneskapen

Eigendelar	Notar	2012	2011
Anleggsmidlar		560 712 471	481 001 907
Av dette:			
Faste egedommar og anlegg	11	295 806 852	239 389 847
Utstyr, maskinar og transportmiddel	11	3 533 247	3 747 837
Utlån		49 317 525	46 716 030
Konserninterne langsiktige fordringar		0	0
Aksjar og andeler	4, 5	9 372 899	9 060 289
Pensjonsmidlar	3	202 681 948	182 087 904
Omløpsmidlar	2	116 670 670	108 061 008
Av dette:			
Kortsiktige fordringar	21	23 553 006	18 342 317
Konserninterne kortsiktige fordringar		0	0
Premieavvik		3 670 404	1 432 816
Aksjar og andeler		0	0
Sertifikat		0	0
Obligasjoner		0	0
Kasse, postgiro, bankinnskot	18	89 447 260	88 285 875
Sum eigendelar		677 383 141	589 062 915
Eigenkapital og gjeld	Notar	2012	2011
Eigenkapital		217 908 710	212 784 875
Av dette:			
Disposisjonsfond	6, 26	28 710 627	25 096 017
Bundne driftsfond	6	35 574 159	36 372 284
Ubundne investeringfond	6	4 455 862	6 455 862
Bundne investeringsfond	6, 27, 28, 29	903 955	913 354
Endring i rekneskapsprinsipp som påverkar AK Drift		-2 977 477	-2 910 801
Endring i rekneskapsprinsipp som påverkar AK Invest		-369 896	-369 896
Rekneskapsmessig mindreforbruk	15	2 184 201	5 053 564
Rekneskapsmessig meirforbruk	15	0	0
Udisponert i investeringsrekneskap		176 578	0
Udekkja i investeringsrekneskap		0	0
Likviditetsreserve		0	0
Kapitalkonto	7	149 250 700	142 174 491
Langsiktig gjeld	14, 4	418 247 072	346 596 442
Av dette:			
Pensjonsforpliktingar	3	263 946 021	233 183 390
Ihendehavarobligasjonslån		0	0
Sertifikatlån		0	0
Andre lån	13, 14	154 301 051	113 413 052
Konserintern langsiktig gjeld		0	0
Kortsiktig gjeld	2	41 227 359	29 681 598
Av dette:			
Kassakredittlån		0	0
Anna kortsiktig gjeld		41 227 359	29 681 598
Konserintern kortsiktig gjeld		0	0
Premieavvik		0	0
Sum eigenkapital og gjeld		677 383 141	589 062 915

Memoriakonto	8 812 227	8 024 553
Av dette:		
Ubrukte lånemidlar	6 785 301	7 835 702
Ubrukte konserninterne lånemidlar	0	0
Andre memoriakonti	2 026 925	188 851
Motkonto til memoriakonto	-8 812 227	-8 024 553

5.1.3 Investeringsrekneskapen

	Budsjett 2012	Rekneskap 2012
Leasing bilar		
Finansiell leasing-bilar	312 000	311 549
Regiondata investeringar	381 000	367 724
Etableringslån	2 882 000	4 486 720
Digitale tavler	260 000	314 411
Utskifting av ledn.nett/avl.nett	1 852 000	1 829 964
Rep. av div kommunale bruer	750 000	742 992
Kollavegen	150 000	0
Skredsikring-utb.bustader	1 550 000	687 723
Aggregat	100 000	0
Fossbergom renseanlegg rehabilitering	230 000	204 857
Sikringstiltak/skredkartlegging	0	-89 900
Enøk-tiltak	200 000	100 006
Utgard	65 400 000	61 662 081
Bioenergi-anlegg	100 000	50 115
Innl. grunn tomter	441 000	0
Bustad til flykttn/vanskelegstilte-2012	2 000 000	0
T o t a l t	76 608 000	70 668 242

5.1.4 Finansieringsanalyse

	Rekneskap	Reg. budsjett	Oppr. budsjett	Rekneskap i fjor
Anskaffing av midlar:				
Inntekter driftsdel (kontoklasse 1)	221 527 944	206 427 170	200 970 470	212 367 054
Inntekter investeringsdel (kontoklasse 0)	4 183 323	6 600 000	6 600 000	1 278 336
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjonar	64 941 589	64 958 000	67 006 000	23 803 066
Sum anskaffing av midlar	290 652 856	277 985 170	274 576 470	237 448 457
Bruk av midlar:				
Utgifter driftsdel (kontoklasse 1)	209 723 700	199 476 726	189 949 463	199 588 273
Utgifter investeringsdel (kontoklasse 0)	65 808 483	73 726 000	71 168 000	11 399 820
Utbetaling ved eksterne finanstransaksjonar	17 023 373	14 359 300	14 359 300	17 444 001
Sum bruk av midler	292 555 555	287 562 026	275 476 763	228 432 093
Anskaffing - bruk av midlar	-1 902 699	-9 576 856	-900 293	9 016 364
Endring i ubrukte lånemidlar	-1 050 400	0	0	5 266 153
Endring i rekneskapsprinsipp som påvirker AK Drift	-66 676	0	0	0
Endring i rekneskapsprinsipp som påvirker AK Invest	0	0	0	0
Endring i arbeidskapital	-3 019 775	-9 576 856	-900 293	14 282 517
Avsettingar og bruk av avsettingar				
Avsettingar	17 208 263	14 648 324	10 011 760	31 267 157
Bruk av avsettingar	19 110 962	24 452 181	11 618 054	22 250 794
Til avsetning seinare år	0	0	0	0
Netto avsettingar	-1 902 699	-9 803 857	-1 606 294	9 016 364
Interne overføringer og fordelinger				
Interne inntekter mv	25 245 043	24 880 341	15 120 072	16 878 863
Interne utgifter mv	25 245 043	25 030 342	15 270 073	16 878 863
Netto interne overføringer	0	-150 001	-150 001	0

Oversikt endring arbeidskapital	Rekneskap 2012	Rekneskap 2011
<u>Omløpsmidlar:</u>		
Endring betalingsmidlar	1 161 385	8 804 618
Endring ihendehaverobligasjonar og sertifikat		0
Endring kortsiktige fordringer	5 210 689	6 398 970
Endring premieavvik	2 237 588	-839 140
Endring aksjer og andelar		0
Endring omløpsmidlar (a)	8 609 662	14 364 448
<u>Kortsiktig gjeld:</u>		
Endring kortsiktig gjeld (b)	-11 545 762	-31 931
Endring arbeidskapital (a-b)	-2 936 099	14 332 517

5.1.5 Avviksmelding - inntekter og driftutgifter

Sjå note 24 på side 67.

5.1.6 Langsiktig gjeld og pensjonsforpliktingar

Tal i tusen kroner	2008	2009	2010	2011	2012
Total langсktig gjeld	310 375	314 484	323 492	346 596	418 247
Av dette er pensjonsforpliktingar	187 026	196 533	214 560	233 183	263 946
Langsiktig gjeld utan pensjonsforpliktingar	123 348	117 951	108 932	113 413	154 301
Tal i tusen kroner	2008	2009	2010	2011	2012
Eigenkapital	204 945	196 044	200 421	212 785	217 909
Totalkapital	542 298	538 774	553 562	589 063	677 383
Langsiktig gjeld	310 375	314 484	323 492	346 596	418 247
Eigenkapitalprosent	2008	2009	2010	2011	2012
Eigenkapitalprosent	37,8	36,4	36,2	36,1	32,1

Udisponert på forskjellige fond:

Tal i tusen kroner	2008	2009	2010	2011	2012
Bundne driftsfond	16 487	20 118	22 625	27 154	30 107
Bundne investeringsfond	3 114	4 261	1 110	913	904
Dispositionsfond	17 830	22 099	21 448	23 378	26 730
Ubundne investeringsfond	5 111	6 475	5 853	-1 126	-516
Rekneskapsmessig mindreforbruk	5 200	3 479	4 299	5 054	2 184

5.2 Finansiell rapport

5.2.1 Føremålet med finansforvaltninga

Overordna mål

- Finansforvaltninga har som overordna føremål å sikre stor grad av forutsigbarhet for Lom kommune sin finanzielle stilling.
- Finansforvaltning skal gje ei rimelig avkastning, utan å ta vesentleg finansiell risiko.

Delmål

- Kommunen skal til kvar tid ha likviditet til å dekkje dei forpliktingar som kommunen har.
- Plassert overskotslikviditet skal over tid gje ei god og konkurransedyktig avkastning. Dette skal gjerast innanfor definerte krav til likviditet og risiko.
- Lånte middel skal over tid gje lågast mogleg totalkostnad. Vurdering av dette skal skje

innanfor definerte krav til refinansieringsrisiko og renterisiko. Det skal takast omsyn til at det er behov for å ha forutsigbare lånekostnader.

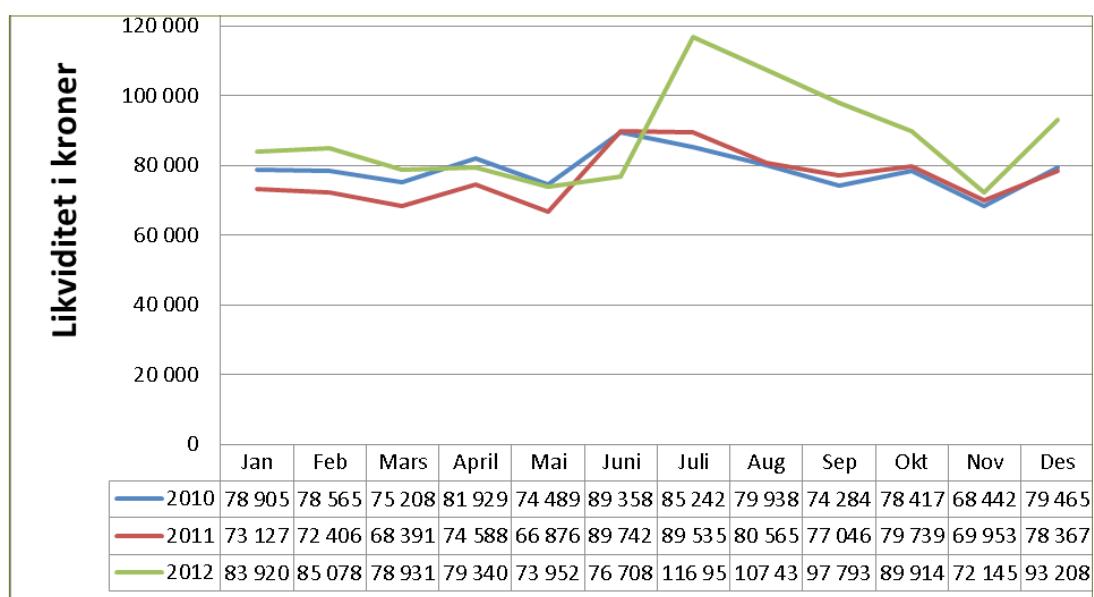
- Forvaltning av eventuelle langsiktige finansielle aktiva, utanom middel berekna til å dekke daglege fordringar til driftsføremål, skal skje etter same overordna forsiktige prinsipp som for annan likviditet.

5.2.2 Nøkkeltal

Nøkkeltal pr. 31.12.2010	01.01.2012 – 31.12.2012
Renteinntekter og aksjeutbytte	Kr 12 453 000
Avkasting i %	10,0 %
Langsiktig gjeld utanom pensjonsforpliktingar	Kr 154 301 000
Effektiv lånerente	2,6 %
Aksjar og utlån	Kr 35 034 000

5.2.3 Forvaltning av ledig likviditet og andre midlar for driftsføremål

- Kommunen sine middel til driftsføremål (og ledig likviditet) kan plasserast i bankinnskot, pengemarknadsfond og renteberande verdipapir med kort løpetid. Alle plasseringar skal gjerast i norske kroner (NOK).
- Driftslikviditet til kommunen skal plasserast i kommunen sin hovedbank. I tillegg kan det gjerast innskot i andre spare- eller forretningsbankar.
- Kommune skal til kvar tid ha likviditet til å dekke dei forpliktingar som kommunen har.
- Kommunen sine likvider er plassert i bankinnskot. Pr 31.12.2012 er kr 30 000 000 plassert til fastrente med bindingstid på eitt år.
- Likvider elles er plasserte til flytande rente, og er til kvar tid disponible midlar.

5.2.4 Forvaltning av kommunen sin gjeldsportefølje og andre finansieringsavtaler

Sum lånbehov for 2012 etter kommunestyret sitt budsjettvedtak var kr 48 176 000.

Nye lån i 2012 er på kr 46 437 549. I tillegg til dette, kjem kr 3 000 000 i låneopptak for etableringslån.

Det er inngått avtaler om finansiell leasing, med utrekna nåverdi/lånebeløp på kr 311 549.

Det er ikkje gjort nokor refinansiering.

Ved utgangen av året hadde vi denne fordelinga mellom lån med flytande rente og fast rente:

- Fastrentelån: 36,8%
- Flytande rente: 63,2 %

Finansreglementet seier at fordelinga på lånealternativa skal ha minimum 1/3 av låna skal vera

lån til fastrente og minimum 1/3 av låna skal vera lån til flytande rente, medan mens 1/3 skal vurderast ut i frå marknadssituasjonen Etter dette blir det vurdert til at fordeling av låna er innanfor reglementet sine krav.

Som eitt av delmåla i finansreglementet står:

«Lånte middel skal over tid gje lågast mogleg totalkostnad. Vurdering av dette skal skje innanfor definerte krav til refinansieringsrisiko og renterisiko. Det skal takast omsyn til at det er behov for å ha forutsigbare lånekostnader.

Ved 1 % renteauke, vil våre utgifter på 1 år auke med ca kr 970 000.

Lån til flytande rente er på kr 97 020 000, medan innskot til flytande rente er på kr 63 000 000 pr 31.12. Lån til flytande rente er kr 34 000 000 høgare enn innskot til flytande rente. Dette indikerer ein noko større renterisiko enn det vi har hatt tidlegare, da lån til flytande rente har vore omtrent på same nivå som innskot til flytande rente. I vurdering av dette, så har vi kr 30 000 000 innskot til fastrente som ligg over normalt rentenivå.

5.2.5 Forvaltning av kommunen sine langsiktige finansielle aktiva

Føremål

Forvaltning av Lom kommune sine langsiktige finansielle aktiva har som føremål å sikre ei langsiktig avkastning som kan vera med på å gje innbyggjarane i Lom eit godt tenestetilbod. Det skal styrast etter ein rullerande investeringshorisont på 5 år, samtidig som ein forsøker å få ei rimeleg årleg bokført avkasting.

Dagens situasjon

Lom kommune har lån til AS Eidefoss, der kommunestyret tidlegare har vurdert at kommunen, saman med dei andre eigarkommunane kvar kan yte eit ansvarleg lån til selskapet med kr 30 mill.

I tillegg har Lom kommune disse aksjane/eigedelane i andre selskap:

Namn på selskap	Eigardel i selskapet	Eventuell marknads-verdi	Balanseført verdi 31.12.2012	Balanseført verdi 31.12.2011
Gudbrandsdal Lufthamn AS		127 500	127 500	127 500
Eidefoss AS		2 400 000	2 400 000	2 400 000
Midtgard AS	50 %	1 410 000	1 410 000	1 410 000
Jotunheimen Reiselivslag AS		11 000	11 000	11 000
Skjolden Næringsbygg AS		100 000	100 000	100 000
Kommunekraft		1 000	1 000	1 000
Det Norske Teatret		1	1	1
Gudbrandsdal Industrier AS	6,90 %	541 000	541 000	541 000
Gudbrandsdalsmusea AS	12,00 %	36 000	36 000	36 000
KLP - eigekapitalinnskot		3 926 132	4 338 742	3 926 132
Stiftelsen Norsk Kulturarv	4,00 %	50 000	50 000	50 000
Lom Tamreinlag ANS		60 000	60 000	60 000
NGR - Renovasjonsselskap	12,46 %	88 400	88 400	88 400
Laboratorie-analyser a/s		44 255	44 255	44 255
Kompetanse. Universitets- og forskn.		100 000	-	100 000
Klimapark-2469		165 000	165 000	165 000
Lom og Skjåk Brannvesen IKS	50,00 %			
Sum		9 060 288	9 372 898	9 060 288

Flesteparten av disse eigedelane er ikkje med føresetnad om avkasting til kommunen, men som eit bidrag til samfunnsutvikling.

5.3 Det totale målekartet

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Res.	Mål	Resultat	Mål
			2011	2012	2012	2013
Økonomi	Økonomi-styring og drift	Brutto driftsresultat	1,8%	1,4%	1,0%	1,3%
		Netto driftsresultat	7,9%	8,0%	6,1%	8,0%
	Finansiell styring	Eigenkapitalprosent	36,1%	38%	32,1%	36,0%
		Gjeldsgrad (Gjeld/Eigenkapital)	1,8	1,1	2,1	1,1
		Kredittid fordringar		32 dagar	-	-
Likviditetsstyring	Arbeidskapital i prosent av driftsinntekter	Likviditetsgrad 1	3,6	3,4	2,7	3,4
			37,2%	40,0%	34,0%	34,0%
	Opplevd kvalitet	Alt i alt i kva grad er du nøgd med nærmeste leiar?	4,3	4,7	4,6	4,8
		Er du nøgd med standard på arbeidslokala?	4,1	4,3	4,0	4,3
Med-arbeidrarar	Løyser dykk felles arbeidsoppgåver på ein god måte?		4,9	4,8	5,0	4,9
		Har du høve til å arbeide sjølvstendig?	5,2	5,1	5,2	4,9
	Målt kvalitet	Sjukefråvær korttid	2,0%	2,5%	2,3%	2,5%
		Sjukefråvær langtid	4,2%	3,9%	5,5%	3,9%
		Svarprosent medarbeidarundersøking	62%	83%	57%	83%
Læring og fornying	Opplevd kvalitet	I kva grad lærer du noko nytt gjennom arbeidet ditt?	4,5	4,6	4,9	4,7
		I kva grad legg arbeidsgjevar til rette for kompetanseutvikling?	4,0	4,3	4,3	4,6

5.3.1 Avvikskommentar til det totale målekartet

Eigekapital og gjeldsgrad:

Gjelda aukar meir enn tilførsel av kapital gjennom avsetting til fond. Dette ligg i det vesentlege i investering i Utgard.

Likviditetsgrad:

Her er det auke i kortsiktig gjeld som er større enn auke i omløpsmiddel. Det er ei auke i omløpsmiddel på ca kr 11 mill kroner, der ca 8 mill kroner er auke i fordringar. Kortsiktig gjeld har auka med ca 14 mill kroner. Denne endringa ligg i investeringsaktiviteten.

Det er elles mindre avvik frå målsettinga.

6. Oversikt frå tenesteområda

6.1 Staben til administrasjonssjefen

6.1.1 Hovudoppgåver

Hovudoppgåver - kultur

- Halde i hevd, vidareutvikle og formidle den lokale kulturen i Lom for bygdafolk og gjester.
- Kontakt og samarbeid med både lokale kulturberarar og kulturberarar og –uttrykk utanfrå større og mindre samanhengar.
- Sikre gode oppvekstkår, varierte kulturtilbod og medraderett for dei unge i Lom.
- Vera med å sikre at Utgard blir ein god, tenleg og allsidig kulturarena for bygdafolk og gjester.

Hovudoppgåver - oppvekst

- Gje råd i skule- og barnehagesaker.
- Ha tilsyn med at skule og barnehage driv i samsvar med lover og forskrifter
- Vurdere, analysere og følgje opp resultat.
- Rapportere til kommune, fylkesmann og andre.
- Sakshandsamar i skule- og barnehagesaker.
- Pådrivar i utviklingsarbeid. Initiere og følgje opp.
- Følgje opp styringssignal
- Delta i regionalt samarbeid.
- Representere skuleeigar og barnehageeigar i ulike samanhengar.
- Delta i tverrfagleg samarbeid.

6.1.2 Kommentarar til utviklingstrekk

Kommentarar til utviklingstrekk - kultur

- Aktiviteten i friviljuge lag om lag som før.
- Utgard. Prosjektet med å realisere fleirbruksuset Utgard har prega heile året. Mange utfordringar knytte til kultur og logistikk i etablering og drift har prega prosessen i året som gjekk. Mange nye dørar kan bli opna når anlegget står ferdig.
- Kultur- og ungdomskonsulenten er tiltenkt ei sentral rolle i drifta av Utgard. Ei endring i stillinga er difor aktuelt.
- Det regionale samarbeidet innan UKM er godt og held høgt nivå til beste for dei unge.
- Korslaget «NasjonalparkSKriket» gjennomført med stor suksess.
- Prosess om eit framtidig diktarsenter held fram med m.a. Nynorsk kultursentrum som samarbeidspart.
- Gjennomført vellykka internasjonal ungdomsutveksling i Lom i sommar.
- Kultursida www.lom.no delvis lagt på is med tanke på omorganisering av kommunenesida. Trong for nettstad knytt til Utgard.

Kommentarar til utviklingstrekk - oppvekst

- Større vekt på kvalitet i barnehagen. Fokus på barns trivsel.
- Barnehagelova under endring.
- Auka krav til kvalitetssystem både i skule og barnehage.
- Meir samarbeid mellom dei to barnehagane. Felles fokusområde. Felles årsplangruppe sett ned.
- Stadig nye tiltak frå sentralt hald for å betre resultata i skulen.
- Tre leserettleiarar under utdanning, ein på kvar skule.
- Kommunal leseplan under utarbeidning.
- Store endringar i ungdomsskulen. Nye fag. Meir praktisk retta.
- Vidareføring av statleg strategi for etter- og vidareutdanning av lærarar.
- Skulane inne i sitt tredje år av kompetanseheving i lese- og læringsstrategiar.
- Oppstart av felles matematikksatsing for skule og barnehage hausten 2013.

6.1.3 *Uffordringar framover*

Uffordringar framover - kultur

- Halde fram kontakt med friviljuge lag og koordinering av aktivitetar og arrangement.
- Inspirere til aktivt friviljug arbeid i bygda.
- Arbeide for at huslause lag og ungdomsklubben får ein stad å vera etter at Ungdomshuset blir rive.
- Oppmuntre til samfunnsengasjement blant dei unge i ei tid og eit samfunn der det meste er sjølvsagt.
- Halde fram prosessen med etablering og drift av Utgard. Mykje skal på plass av både inventar, logistikk o.a. i etableringa, og med personell og gode strukturar i drifta når anlegget er ferdig.
- Arbeide for å styrke personalressursane innan kulturområdet, særleg i samband med og etter etableringa av Utgard. Leggje til rette for eit kreativt arbeidsmiljø for tilsette innan kulturområdet.
- Vidareutvikle planar for og vonaleg realisering av eit diktarhus i tilknyting til biblioteket. Vera med å leggje til rette for større kulturhendingar som Diktardagar og Til Topps.
- Vera med å gjera Presthaugen til ein levande trivselsplass til ulike føremål i samarbeid med Lom bygdamuseum, Gudbrandsdalsmusea AS.
- Leggje til rette for aktivitetar, tilbod og medråderett i planarbeid for dei unge i Lom.

Uffordringar framover - oppvekst

- Oppfylle krav i lover, forskrifter og andre styringsdokument.
- Sikre nok kompetanse på alle skulane. Erstatte kompetanse som forsvinn.
- Følgje opp staten si satsing på vidareutdanning av lærarar. (Må arbeide for å få inn midlar i budsjettet.)
- Gjere politikarar til gode barnehage- og skuleeigarar.
- Tilstrekkeleg kompetanse og kapasitet på kommunenivå.
- Implementere satsingsområda.

6.1.4 Resultatindikatorar for skulane i Lom

KOSTRA-tal basert på førebels rapportering 15. februar 2013	Lom 2010	Lom 2011	Lom 2012	Skjæk 2012	Vågå 2012	Komm- gruppe 2012	Opp- land 2012	Noreg u/Oslo 2012
Netto driftsutgifter til grunnskulesektor per innbyggjar 6-15 år	102 758	109 211	121 427	138 977	117 802	112 324	104 665	96 319
Netto driftsutgifter til skulelokale, per innbyggjar 6-15 år	1 044	1 606	2 881	5 275	2 394	4 664	4 370	4 030
Netto driftsutgifter til skuleskyss, per innbyggjar 6-15 år	18 060	20 090	21 075	22 324	18 488	17 542	16 801	15 725
Netto driftsutgifter til skulefritidsordning, per innbyggjar 6-9 år	2 950	4 108	4 371	6 548	4 312	3 360	3 141	1 901
Andel elevar i grunnskulen som får spesial- undervisning, prosent	7,0	5,3	4,8	6,3	5,7	10,7	8	8,6
Timer spesial- undervisning i prosent av antall lærertimer totalt	17,3	12,9	14	17,6	14,3	19	17,5	18
Korrigerete brutto driftsutg. til grunnskule- undervisning, per elev	102 810	105 761	122 637	138 591	118 317	115 578	110 871	103 194
Driftsutgifter til undervisningsmateriell, per elev i grunnskulen	2 585	2 767	2 486	1 962	1 804	1 813	1 568	1 429
Gjennomsnittlig gruppe- storleik, 1. til 4. årstrinn	10,4	10,5	10,7	11,0	14,1	11,1	11,9	13,1
Gjennomsnittlig gruppe- storleik, 5. til 7. årstrinn	13,3	10,9	10,3	11,0	10,6	11,3	11,9	12,8
Gjennomsnittlig gruppe- storleik, 8. til 10. årstrinn	12	11,7	11,4	10,8	13,0	12,5	13,3	14,6
Gjennomsnittlige grunnskulepoeng	39,6	39,6	37,4	38,6	36,2	:	39,6	39,9

6.1.5 Rekneskapsoversikt

Administrativ stab	Budsjett (end) 2012	Rekneskap 2012	Avvik
Lønsutgifter	4 717 600	5 207 932	490 332
Kjøp av varer og tenester	1 857 803	1 501 219	-356 584
Kjøp av tenester frå andre	2 042 000	1 637 833	-404 167
Overføringer	5 477 500	5 690 368	212 868
Finansutgifter/transaksjonar	454 750	342 600	-112 150
Salsinntekter	-98 500	-99 218	-718
Refusjonar	-2 921 257	-2 935 847	-14 590
Overføringer	0	-2 000	-2 000
Finansinntekter/transaksjonar	-481 200	-376 555	104 645
Sum stab	11 048 696	10 966 331	-82 365

6.1.6 Kommentarar til avvik

Ingen store avvik

6.2 Støttefunksjonen

6.2.1 Horudoppgårer

Støttefunksjonen skal yte service overfor dei andre resultatområda i kommunen. På denne måten får dei andre resultatområda hatt fokus på sine primær oppgåver. Støttefunksjonen har og oppgåver som er retta mot innbyggjarane i kommunen.

Støttefunksjonen har ansvaret for:

- Arbeidsgjevarkontrollen (Samarbeidsorgan for Nord-Gudbrandsdalen som utfører

bokettersyn av lønningsområde på arbeidsplassar i regionen) Lom kommune administrerer ordninga.

- Biblioteket
- Informasjon
- IT/IKT
- Personalavdeling
- Økonomiavdeling
- Servicetorg
- Tilflytting - vertsskap

6.2.2 Kommentarar til utviklingstrekk

- Krav til både eksternt- og intern informasjon er stor. Ny heimesideplattformen gjer det mogleg å gje betre informasjon både internt og eksternt. Vår heimeside vart rangert som ein av dei beste i Noreg i 2012 på lik line med 2011 i ei rangering av offentlege nettstader (ca 860 nettstader) som er gjennomført av Difi (Norge.no-undersøkinga).
- Det skal utviklast ny informasjonsplan for kommunen.
- Presset på den kommunale økonomi er stor. Sentrale styremakter signaliserer stramme budsjett.
- Stor og variert saksmengde set krav til fleksibel organisasjon og kompetanse.
- Det er eit ”press” om utviding av det enkelte tenesteområde sine rammer. Dette set krav til ytterligare styrking av styringa i kommunen. For å møte dette må det til ei systematisk analyse av økonomi, kvalitets- og medarbeidarindikatorar.
- Ny arbeidsgjevarstrategi vart vedteke i

desember 2012. Arbeidet med strategisk kompetanseplan i samband med deltaking i prosjektet Saman og ei betre kommune fortsett i 2013. I tillegg skal arbeidet med ein livsfasepolitikk startast på.

- Godt besøk og utlån ved Lom folkebibliotek
- Det er stor aktivitet på fjernlån (innlån av bøker m.m. frå andre bibliotek)
- Biblioteket er mykje brukt av tilreisande for oppkopling mot internett
- Det er behov for å satse meir på formidling.
- Tett samarbeid med skulane fortsett.
- Godt samarbeid med dei andre biblioteka i regionen.
- Det blir arbeidd med vidareutvikling av Nasjonalparkbiblioteket.
- Implementering av elektronisk HMS- og kvalitetssystem for heile kommunen skal skje i løpet av 2013.
- System for oppgåvestyring for Støttefunksjonen skal implementerast.

6.2.3 Utfordringar framover

- Fortsette utvikling av rapporteringsrutinar
- Implementere produkt/tenestekatalog/oppgåvestyring for Støttefunksjonen, som er ei oversikt, bestillings- og styringssystem av dei oppgåvane Støttefunksjonen yter til dei andre resultatområda.
- Informasjonsplan
- Forsette utviklinga av INTRANETTET.
- Gjennom informasjonsarbeidet, leggje til rette for god omdømmebygging av kommunen, samt få synleggjort Lom kommune som arbeidsgjevar.
- Oppretthalde eit høgt nivå på tenester levert av biblioteket.
- Strategisk kompetansestyring, fortsetja dette arbeidet. Arbeidet er eit tre – partssamarbeid.
- Gjennomføre implementering av elektronisk internkontroll-/kvalitetsstyringssystem for heile kommunen. Dette er like mykje eit organisasjonsutviklingsprosjekt som eit systemprosjekt.
- Utnytting av oppgradert økonomi- og personalsystem.
- Utgreiing av om kommunen skal innføre eigedomsskatt i heile kommunen.
- Utgreie samarbeid med andre kommunar om felles kontor for rekneskap og løn.

6.2.4 Målekart

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Noreg		Støtte-funksjon	Støtte-funksjon	Støtte-funksjon
			resultat 2011	resultat 2011	mål 2012	resultat 2012	
Brukarar økonomi-avdlinga	Opplevd kvalitet	Økonomi gjev god service ved kontakt		*)	4,9	5,1	
		Økonomi er løysingsorientert		*)	4,9		
		Økonomi held avtalde fristar		*)	4,8		
		Økonomi tydeleggjer tenestene eg kan få		*)	4,8		
Brukarar løn og personal	Opplevd kvalitet	Målt kvalitet Kredittid fordringar			27 dagar		
		Løn/personal gjev god service ved kontakt		*)	4,3	4,5	
		Løn/personal er løysingsorientert		*)	4,3		
		Løn/personal held avtalde fristar		*)	3,8		
Brukarar Service-torget	Opplevd kvalitet	Løn/personal tydeleggjer tenestene eg kan få		*)	4,1		
		Servicetorget gjev god service ved kontakt		*)	4,5	4,9	
		Servicetorget er løysingsorientert		*)	4,7		
		Servicetorget held avtalde fristar		*)	4,6		
Brukarar informasjon	Opplevd kvalitet	Servicetorget tydeleggjer tenestene eg kan få		*)	4,9		
		Målt kvalitet Restansar i sak/arkivsystemet	-	16%	15%	8,7%	
		Andel saker handsama innan 14 dagar	-	58%	80%	63,3%	
		IKT gjev god service ved kontakt		*)	4,5	4,5	
Brukarar IKT	Opplevd kvalitet	IKT er løysingsorientert		*)	4,5		
		IKT held avtalde fristar		*)	3,3		
		IKT tydeleggjer tenestene eg kan få		*)	4,4		
		Informasjon gjev god service ved kontakt		*)	4,5	4,1	
Brukarar informasjon	Opplevd kvalitet	Informasjon er løysingsorientert		*)	4,1		
		Informasjon held avtalde fristar		*)	3,4		
		Informasjon tydeleggjer tenestene eg kan få		*)	4,1		
		Målt kvalitet Total score i kvalitet på heimesida		89%	92%	**)	
Brukarar biblioteket	Målt kvalitet	Besökande på kommunenetttaden pr. veke		4 380	10 000	1 701	
		Besökande på Lom.no gjennomsnitt pr. veke		210	5 000	121	
		Utlån pr. innbyggjar	-	Nr 1 i Oppland	Nr 1 i Oppland	Nr 1 i Oppland	
		Opplevd kvalitet Kor flinke er dei tilsette til å hjelpe deg?	5,6	5,9	5,5	5,8	
Med-arbeidrarar	Opplevd kvalitet	Er det mogleg å påverke lånetilbudet?	4,7	5,2	5,5	5,4	
		Korleis er informasjon om nye bøker?	4,5	5,2	5,3	3,7	
		Alt i alt i kva grad er du nøgd med nærmaste leiar?	4,8	4,5	4,5	4,5	
		Er du nøgd med standarden på arbeidslokala?	3,9	5,1	4,5	5,0	
Læring og fornying	Opplevd kvalitet	Løyser dykk felles arbeidsoppgåver på arbeidsplassen på ein god måte?	4,8	5,0	4,8	5,1	
		Har du hove til å arbeide sjølvstendig?	5,2	5,3	5,0	5,1	
		Målt kvalitet Sjukefråvær korttid	-	1,9%	1,7%	3,6%	
		Sjukefråvær langtid	-	2,0%	2,9%	5,6%	
	Opplevd kvalitet	I kva grad lærer du noko nytt gjennom arbeidet ditt?	4,5	4,4	4,9	5,1	
		I kva grad legg arbeidsgjevar til rette for kompetanseutvikling?		4,2	3,9	4,9	4,5

*) Nye måleindikatorar i 2012.

**) Norge.no-undersøkinga for 2012 er ikkje klar før i mai 2013.

6.2.5 Rekneskapsoversikt

Støttefunksjonen	Budsjett (end) 2012	Rekneskap 2012	Avvik
Lønsutgifter	6 071 514	7 913 480	1 841 966
Kjøp av varer og tenester	2 633 753	2 355 782	-277 971
Kjøp av tenester frå andre	3 558 400	4 037 712	479 312
Overføringer	6 760 400	10 646 234	3 885 834
Finansutgifter/transaksjonar	44 309 243	46 123 315	1 814 072
Salsinntekter	-16 809 935	-19 907 523	-3 097 588
Refusjonar	-13 592 157	-17 346 338	-3 754 181
Overføringer	-132 018 000	-133 278 478	-1 260 478
Finansinntekter/transaksjonar	-31 858 236	-30 064 857	1 793 379
Sum støttefunksjonen	-130 945 018	-129 520 673	1 424 345

6.2.6 Resultatindikatorar

Finansielle nøkkeltal	Lom			Skjåk	Våga	Komm.-gruppe	Opp-land	Noreg u/Oslo
	2010	2011	2012					
Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	-2,8	1,8	1,0	-0,1	-0,9	1,5	1,2	2,1
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	4,0	7,9	6,2	5,4	0,2	2,2	3,3	2,6
Langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter	172,3	164,3	190,3	211,4	221,5	201,3	191,9	193,8
Arbeidskapital i prosent av brutto driftsinntekter	34,3	37,2	38,6	42,0	26,5	19,2	28,7	21,3
Frie inntekter i kroner per innbyggjar	41 710	48 597	51 837	51 272	53 249	51 321	46 229	45 652
Netto lånegjeld i kroner per innbyggjar	26 280	24 505	41 539	15 152	65 683	52 063	39 888	44 032

6.2.7 Nøkkeltal

	2008	2009	2010	2011	2012
Tenesteleiar - årsverk	1	1	1	1	1
<u>Økonomiavdelinga:</u>					
Talet på årsverk	3,8	3,8	3,8	3,8	3,2
Talet på bilag	11 513	11 754	12 079	12 346	12 644
<u>Sevicetorget:</u>					
Talet på årsverk	3,2	3,2	3,2	3,2	3,9
Talet på journalpostar	5 050	5 575	4 900	5 719	8 250
Søknader om etableringstilskot	10	12	Opphørt	-	-
Søknader om skjenkeløyve	35	9	3	12	-
Talet på formannskapsmøte	21	24	17	20	23
Talet på kommunestyremøte	10	9	8	8	7
Talet på budsjettutvalsmøte	7	5	6	7	5
Talet på andre utvalsmøte	15	30	32	87	39

	2008	2009	2010	2011	2012
Biblioteket:					
Utlån pr innbyggjar	10,2	9,7	9,8	10,0	11,2
Gjennomsnitt i Oppland	4,9	5,0	4,9	5,4	*)
Besok pr innbyggjar	7,1	8,2	8,0	8,8	9,0
Gjennomsnitt i Oppland	3,9	3,9	3,9	4,2	*)
Personal:					
Talet på årsverk	1	1	1	1	1
Talet på saker i adm.utvalet	6	4	3	4	4
Talet på saker i tilsettingsutvalet	46	45	37	45	40
Talet på faste tilsettingar	27	31	12	19	16
Talet på avslutta arbeidsforhold	13	17	23	13	13
Arbeidsgjevarkontrollen:					
Talet på årsverk	3	3	3	3	3
Informasjon:					
Talet på årsverk	1	1	1	1	1
Elektroniske skjema på heimesida	22	35	44	48	42
Vitjingar på heimesida, pr. veke	16 253	11 071	2 111	4 380	1 822
Total score frå Norge.no, prosent	53	88	92	89	**)
Talet på utgåver av Lomsnytt	4	2	2	1	1

*) Bibliotekstatistikken for 2012 er ikkje klar.

**) Norge.no-undersøkinga for 2012 er ikkje klar før i slutten av mai 2013.

6.2.8 Kommentarar til avvik

- Når det gjeld gruppeart løn, tykkjест denne å vera stor. Det meste av avviket kjem frå kommunen sin pensjonsforsikring. Dette utgjer kr 1 300 000 inkludert arbeidsgjevaravgift. Resten av avviket på løn må sjåast saman med refusjon av sjukeløn, som er kr 300 000 høgare enn budsjettet.
- For gruppeart «kjøp av varer og tenester» er det mange mindre postar som utgjer ca 250 000 i avvik. Avvik elles kjem av interne overføringer/kostra i rekneskapen.
- Kjøp av tenester frå andre har eit avvik på kr 480 000. I denne posten er det kjøp av tenester frå Vågå kommune. Dette gjeld skatteoppkrevjarfunksjonen, og må sjåast saman med lønsutgiftene. Det er elles eit meirforbruk på driftstilskot til Regiondata.
- Posten «overføring til andre» har eit avvik på kr 2 938 000. Dette gjeld konsesjonskraft, og må sjåast opp i mot posten «salsinntekter» som har omtrent same avvik. Disse postane går mot kvarandre, og har ei netto effekt på ca null.
- Finansposter er poster som innehar (for Støttefunksjonen) posteringsar mot diverse fond. Dette vil derfor få store utslag i rekneskapen for dette ansvarsområdet. Ser ein berre på utgifter til lån, har dette eit avvik på kr 270 000 i meirforbruk.
- Salsinntekter, må ein sjå saman med posten «overføring til andre».
- «Refusjonar» har eit samla avvik på kr 9 295 000. Som budsjettteknisk føring, er all kompensasjon av merverdiavgift av investeringar ført i Støttefunksjonen sitt budsjett. Rekneskapsmessige kjem dette under det enkelte ansvarsområde sitt rekneskap. Momskompensasjonen er i budsjettet på kr 9 857 000. Det er derfor fleire mindre poster som til saman utgjer eit positivt avvik, og som er differansen mellom momskompensasjonen og det totale avviket.
- Posten «overføringsar» har meirinntekt frå staten på kr 1 110 000 i forhold til budsjettet.
- Posten «finansinntekter/transaksjonar» innehar som for finansutgiftene posteringsar mot diverse fond. Renteinntektene er mindre enn budsjettet.

6.3 Loar skule

6.3.1 Hovudoppgårer

Hovudoppgårer Loar skule

- Loar skule skal leggje til rette for lærings- og utvikling for kvar enkelt elev: tilpassa opplæring i eit inkluderande og motiverande læringsmiljø.
- Loar skule skal vera ein skule med tryggleik, trivsel og omsorg der læringsfukt og samarbeid og inkludering er nøkkelord.
- Framhald i satsing på dei 5 grunnleggjande dugleikane i Kunnskapsløftet/kvalitetssikre læringsmiljøet slik at dette blir ein realitet.
- Skapa eit læringsmiljø som gjer at elevane opplever meistring og tru på seg sjøve.
- Vidareutvikle vurderingsarbeidet: skal føre til auka læringsutbytte for elevane.
- Vidareutvikle vekeplanane med målbare læringsmål. Arbeide med nedbryting av læringsmåla (vurderingskriterier).
- Leggje til rette for godt samarbeid mellom heim og skule.
- Sikre gode overgangsordningar barnehage/skule og barneskule/ungdomsskule.
- Kompetanseheving av personalet.

Hovudoppgårer Lom musikk- og kulturskule

- Hovudoppgårer for Lom musikk- og kulturskule er å fremje eit rikare kulturliv i kommunen ved å kunne gje tilbod om opplæring innanfor dei aktivitetane som speglar interessene hjå elevane. For å mangfaldig-gjera tilboden, er ein heller ikkje framand for å freiste å skape interesse for aktivitetar som fram til nå ikkje har vore godt kjende/populære hjå barn og unge.
- Ein vil søkje å utvikle og forløyse kreativiteten hjå kvar enkelt elev, samstundes som ein legg vekt på å fremje forståing av, oppleving av og interesse for ulike kulturaktivitetar.
- Det å få Lom musikk- og kulturskule ut til folk er òg ei viktig oppgåve. Utanom å spegle glede og hygge, vil vi òg på den måten stadfeste posisjonen vår i lokalmiljøet.
- Målet er vidare å skape eit positivt barne- og ungdomsmiljø ved at elevane får hove til å vera med på verdfulle fritidsaktivitetar.

6.3.2 Kommentrarar til utviklingstrekk

Kommentarar til utviklingstrekk Loar skule

- Kunnskapsløftet set store krav til skulen som kunnskapsformidlar og som læringsarena. Skulen skal vera ein arena for lærings-
- Rektor brukar meir tid på administrative oppgårer.
- Talet på spesialundervisning har auka.
- Nedgang i elevtalet.
- Større krav til dokumentasjon av elevvurdering og skulevurdering.
- Meir systematisk bruk av resultat frå brukarundersøkingar som grunnlag for vidare utviklings- og forbettingsarbeid.

Kommentarar til utviklingstrekk Lom musikk- og kulturskule

- 31.12.12 hadde Lom musikk- og kulturskule 109 elevar. 42 står på ventelisten, mange av desse har alt eit tilbod, men ønskjer fleire. Tilstrøyminga/søknaden til kulturskulen held seg på eit høgt og stabilt nivå. Det er aukande interesse frå dei yngste for å kunne ta til i kulturskulen.

6.3.3 Utfordringar framover

Utfordringar framover Loar skule

- Framhald i satsinga av dei fem grunnleggjande dugleikane.
- Innarbeide ein vurderingskultur for lærings gjennomgåande for heile skulen.
- Tilpassa opplæring for alle. For å få til dette trengs det delingstimar.
- Vidareutvikle heimesida som informasjonskanal til foreldre og samfunnet elles.
- Oppretthalde eit godt arbeidsmiljø.
- Arealet til kontor for dei tilsette og lagring av utstyr er ei utfordring.

Ufordinigar framover Lom musikk- og kulturskule

- Det er ynskjeleg med tilgang på fleire rom slik at fleire lærarar kan undervise parallelt. Dette har betydning for vidareutvikling av kulturskulen som institusjon. Vi får eit betre lærarmiljø, enklare å diskutere ting i plenum mot å måtte vente til ein blir kalla inn til lærarmøte.
- Eit kontor som ikkje blir brukt til undervisning slik at lærarane kan bruke data eller kopieringsmaskina (som står i gangen og er eit freistande leika for elevane) utan å måtte forstyrre undervisning til kvarandre.

6.3.4 Målekart

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Noreg	Loar skule	Loar skule	Loar skule
			resultat 2011	resultat 2011	resultat 2012	mål 2012
Brukarar	Opplevd kvalitet	Sosial trivsel		4,1	4,5	4,5
		Trivsel med lærar		3,7	4,4	4,4
		Mobbing på skulen		1,8	1,3	1,2
		Fagleg rettleiing av lærar		3,1	4,1	3,8
		Tilfreds med dialog heim-skule		4,4	4,6	4,5
Med-arbeidrarar	Opplevd kvalitet	Alt i alt i kva grad er du nøgd med nærmeste leiari?		4,9	4,5	5,0
		Er du nøgd med standarden på arbeidslokala?		2,8	3,7	3,5
		Løyser dykk felles arbeidsoppgåver på arbeidsplassen på ein god måte?		4,7	4,3	5,0
		Har du høve til å arbeide sjølvstendig?		4,7	4,8	5,0
		I kva grad har du tid til å gjera jobben din?		3,1	3,5	3,8
Læring og fornying	Opplevd kvalitet	Målt kvalitet	Sjukefråvær korttid	1,1 %	1,9 %	0,5 %
			Sjukefråvær langtid	4,6 %	4,7 %	4,0 %
			Svarprosent medarbeidarundersøking	79%	63 %	90 %
			I kva grad lærer du noko nytt gjennom arbeidet?	4,8	5,0	4,9
			I kva grad legg arbeidsgjevar til rette for kompetanseutvikling?	4,1	4,5	4,7

6.3.5 Rekneskapsoversikt

Loar skule	Budsjett (end) 2012	Rekneskap 2012	Avvik
Lønsutgifter	12 210 600	13 309 602	1 099 002
Kjøp av varer og tenester	2 498 531	2 066 228	-432 303
Kjøp av tenester frå andre	15 000	23 858	8 858
Overföringar	191 000	224 171	33 171
Salsinntekter	-488 600	-446 624	41 976
Refusjonar	-1 170 400	-1 369 949	-199 549
Finansinntekter/transaksjonar	0	-1 530	-1 530
Sum loar skule	13 256 131	13 805 755	549 624

6.3.6 Resultatindikatorar

Resultatindikatorane for skulane i Lom er samla i ein tabell i kapitlet 6.1.4 på side 22.

6.3.7 Nøkkeltal

	2008	2009	2010	2011	2012
Elvetal pr. 31.12	152	160	171	166	164
Talet på tilsette lærarar	17	19	17	17	17
Av dei kvinner/menn	14 / 3	16 / 3	15 / 2	16 / 1	16 og 1
Talet på tilsette assistentar		4	5	4	7
Lærartettleik	11	10	11	12,7	11,5
<u>Musikk- og kulturskulen:</u>					
Talet på elevar/elevplassar	97 / 107	103 / 112	105/120	135/135	109 /109
Talet på lærarar/årsverk	9 / 2,46	10 / 2,45	9 / 2,46	9 / 2,46	9 / 2,46

6.3.8 Kommentarar til avvik

Indikatorar frå elevundersøkinga

- Positiv oppgang frå i fjor. Ein ser resultat av arbeidet med vurdering for læring og at vi er tydelege på arbeid med elevmiljøet.

Indikatorar frå medarbeidarundersøkinga

- Dei tilsette er betre nøgd med arbeidslokala i år enn i fjor, men det er fortsatt därleg resultat. Det er fortsatt mange tilsette på eit kontor og mykje utstyr. Vi har gått noko ned på resultatet over måten vi løysar felles oppgåver på. Dette kan skuldast at vi prøver å fordele ansvar for praktiske gjeremål på lærarane i staden for å bruke av fellestid. Dei tilsette opplever arbeidet sitt som tidkrevjande og at dei ikkje har nok tid til alle elevane og oppgåvene. Dette er noko betre enn i fjor, men det er fortsatt urovekkjande lågt. Vi må ta eit tak sjølve for å rydde i den tida vi har.
- I fjor var det 79 % som svara på undersøkinga, medan det i år er 63 %. Dette er mykje därlegare enn målet vi sette og det er heilt klart eit arbeid å gjera for å betre dette resultatet til neste år. Denne undersøkinga er viktig i vurderingsarbeidet vårt, noko vi må få dei tilsette til å forstå. Dei må oppleve at det blir arbeidd med resultat i etterkant.

Rekneskap

Det er eit avvik på løn som blant anna skuldast at lønsoppgjernet vart dyrare enn forventa. Ein må også sjå samanhengen med fråvær og bruk av vikar. Vikarpotten er liten i høve talet på tilsette. Mykje av avviket skuldast også pensjonspremien. Denne var underbudsjettert.

6.4 Garmo oppvekstsenter

6.4.1 Hovudoppgåver

- Arbeide for å skape eit godt og trygt læringsmiljø, der alle opplever meistring kvar dag.
- Vidare satsing på dei fem grunnleggjande dugleikane.
- Vidareutvikle vurderingskulturen vår, noko som vil føre til betre læring for elevane.
- Leggje til rette for ein god overgang mellom barnehage-skule-ungdomsskule.
- Leggje til rette for eit godt samarbeid mellom heim og skule.
- Oppretthalde den kompetansen vi har og drive vidare kompetanseheving av personalet.
- Vise omsorg for og tru på alle elevar og barnehageungar.

6.4.2 Kommentarar til utviklingstrekk

- Elevtalsutviklinga er nokså stabil. Det er god innsøking til barnehagen, med fleire søkerar enn tal på plassar.
- Samarbeidet mellom barnehagane i kommunen aukar; felles fokusområde.
- Felles årsplan er under planlegging.
- Vi har sterkt fokus på leseopplæringa og har ein leserettleiar under utdanning.
- Krava til lærarane sin kompetanse aukar, det er stadig meir som skal inn i skulen.
- Auka krav frå skuleeigar for å fylge opp kommunale satsingsområde.

6.4.3 Utfordringar framover

- Oppretthalde og vidareutvikle bruken av intranettsidene våre.
- Arbeide systematisk for å oppretthalde og vidareutvikle ein god vurderingskultur.
- Bryte ned kompetansemåla og nytte gode vurderingskriterier i alle fag.
- Sikre god organisering og ressursbruk for 2013/2014, særskilt med tanke på stabilitet.
- Oppretthalde og vidareutvikle den gode kompetansen i personalet.

6.4.4 Målekart

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Noreg	Garmo	Garmo	Garmo
			resultat 2011	oppv. resultat 2011	mål 2012	oppv. resultat 2012
Brukar skule	Opplevd kvalitet	Sosial trivsel	4,4	5,0	5,0	4,6
		Fagleg rettleiing av lærar	3,4	4,0		3,1
		Mobbing på skulen	1,4	1,0	1,0	1,8
		Tilfreds med dialog heim-skule	4,3	5,0	6,0	4,0
Brukar barnehage	Opplevd kvalitet	Tilfreds med tilgjenge	5,4	6,0	6,0	5,8
		Foreldra sine moglegheiter for medinnflytelse	4,5	5,0	5,0	4,6
		Respektfull behandling av barnet	5,3	5,0	6,0	5,6
		Barnehagen sitt bidrag til språkutviklinga til barnet	5,0	5,0	5,0	5,0
Med-arbeidrarar	Opplevd kvalitet	Målt kvalitet	Talet på barn på vente-liste		0	0
		Kor mange barn når alders-relevante språkmål før skulestart		80%	80%	100%
		Alt i alt i kva grad er du nøgd med nærmeste leiar?	4,7	5,1	5,2	5,3
		Er du nøgd med standarden på arbeidslokala?	3,9	3,7	4,0	3,8
Læring og fornying	Opplevd kvalitet	Løyser dykk felles arbeidsoppgåver på ein god måte?	4,8	5,2		4,8
		Har du høve til å arbeide sjølvstendig?	5,2	-		4,8
		I kva grad har du tid til å gjera jobben din?	3,9	3,7	4,2	3,8
		Målt kvalitet	Sjukefråvær korttid	3,3 %	4,0 %	2,1 %
			Sjukefråvær langtid	4,5 %	2,0 %	1,7 %
			Svarprosent med-arbeidarundersøking	86%	100%	100%
			I kva grad lærer du noko nytt gjennom arbeidet ditt?	4,5	4,3	4,6
			I kva grad legg arbeidsgjevar til rette for kompetanseutvikling?	4,1	4,1	4,5
						4,0

6.4.5 Rekneskapsoversikt

Garmo oppvekstsenter	Budsjet (end) 2012	Rekneskap 2012	Avvik
Lønsutgifter	6 014 400	6 450 567	436 167
Kjøp av varer og tenester	1 165 343	981 348	-183 995
Kjøp av tenester frå andre	0	11 894	11 894
Overföringar	201 000	186 002	-14 998
Salsinntekter	-470 400	-410 556	59 844
Refusjonar	-383 000	-643 842	-260 842
Finansinntekter/transaksjonar	-1 500	-2 741	-1 241
Sum Garmo oppvekst	6 525 843	6 572 671	46 828

6.4.6 Resultatindikatorar

Resultatindikatorane for skulane i Lom er samla i ein tabell i kapitlet 6.1.4 på side 22.

Resultatindikatorane for barnehagane i Lom er samla i ein tabell i kapitlet 6.6.6 på side 38.

6.4.7 Nøkkeltal

	2008	2009	2010	2011	2012
Garmo barnehage:					
Talet på avdelingar	1	1	1	1	1
Talet på årsverk, pedagogar	1	1,3	1,1	1,1	1,3
Talet på årsverk, fagarbeidrarar	2	2	2,1	2,8	2,5
Talet på årsverk, ufaglærte	0,5	0,5	0,7	0	0
Sum talet på årsverk	3,5	3,8	3,9	3,9	3,8
Talet på barn under 3 år	4	3	4	4	5
Talet på barn over 3 år	13	13	14	12	10
Sum talet på barn	17	16	18	16	15
Garmo skule:					
Elvetal pr. 01.10	32	33	33	30	29
Talet på tilsette lærarar	6	6	6	6	6
Av dei kvinner/menn	4k / 2m	4k / 2m	4k / 2m	4k/2m	5k / 1m
Talet på tilsette assistentar		3	3	3	1
Lærartettleik	6,8	7,4	7,6	7,6	7,1

6.4.8 Kommentarar til avvik

- Avviket er uvesentleg, men det kjem av at vi har kjøpt ein barnehageplass i Vågå kommune som ikkje var teke med i budsjettet for 2012.

6.5 Lom ungdomsskule

6.5.1 Hovudoppgåver

- Kvalitetssikring av læringsmiljøet med særskild vekt på grunnleggjande ferdigheter i skriving, lesing og rekning
- Tiltak for å betre elevane sin motivasjon for læring.
- Etter-og vidareutdanning av det pedagogiske personalet i høve til måla i
- Kunnskapsløftet

6.5.2 Kommentarar til utviklingstrekk

- Skilnaden mellom elevane i møte med skulen er blitt større.
- Større skilnader i oppfølging av elevane frå heimane.
- ”Eit uroleg samfunn” verkar inn på elevane si læring.
- Informasjonsstraumen og tilgjenge til media skaper behov for grensesetting og etiske retrningslinjer.
- Krav om dokumentasjon av elev- og skulevurdering.
- Krav til kommunen om eit forsvarleg system for å sikre at krava i opplæringslov og forskrift blir fulgt.
- Elevane mykje mindre fysisk aktive enn før.
- Svært mange bruker mykje tid på ulike variantar av data
- Mange elevar fullfører ikkje vidaregående utdanning

6.5.3 Utfordringar framover

- Legge til rette for tilpassa opplæring. For å få til dette er det viktig med delingstimar
- Fremje ein vurderingskultur ved skulane, der m.a. lærarane ved ”undervegsverdning” av elevane informerer dei om deira faglege ståstad i høve til kompetansemåla i faget.
- Gjennom m.a. vurderingsarbeidet få elevane i større grad til å ta del i utviklinga av læringsmiljøet.
- Utvikle bruken av IKT i skulane gjennom m.a. læringsplattforma It's learning slik at skulane kan bli mellom dei fremste i landet i bruk av elektroniske læringsverktøy. Bruk av databaserte opplæringsprogram.
- Gjennom rekruttering og etter- og vidareutdanning gjera skulane i stand til å nå måla i Kunnskapsløftet.
- Sikre nok ressursar til skulen for å følge opp krav frå elevar, foreldre og storsamfunn. Her er delingstimar det viktigaste tiltaket.
- Førebu heildagsskulen ved blant anna å tilby leksehjelp etter skuletid.
- Det er eit godt læringsmiljø på skulen, men det er eit lite fåtal av elevar som seier dei er utsett for mobbing. Ein som blir mobba er ein for mykje. Skulen har laga ein mobbeplan, men det viktigaste tiltaket for å hindre mobbing er stor lærartettleik, mange vaksne ute i friminutta, samtale om mobbing og bevisstgjering av elevane.
- Mange lærarar klagar på stort arbeidspress og tidspress. Kravet til dokumentasjon tek mykje tid frå lærarane.
- Mange elvar slit med å kome gjennom vidaregåande fordi dei har for dårlig grunnlag i norsk og matematikk. Derfor er Ny Giv kome for å gje dei desse elevane eit betre grunnlag.
- Skulen har nokre framandspråklege elevar. Viktig at desse lærar så myke norsk at dei kan gå vidare i skulesystemet. Det er og vanskeleg å få dei integrert.

6.5.4 Målekart

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Noreg	Lom	Lom	Lom
			resultat 2011	ungd.-skule 2011	ungd.-skule mål 2012	ungd.-skule 2012
Brukarar	Opplevd kvalitet	Sosial trivsel	4,2	4,4	4,5	4,3
		Trivsel med lærarane	3,8	4,0	4,2	4,1
		Mobbing på skulen	1,4	1,5	1,2	1,2
		Fagleg rettleiing av lærar	3,1	3,3	3,4	3,8
	Målt kvalitet	Tilfreds med dialog heim-skule	4,2	4,5	4,3	4,2
		Gjennomsnitt grunnskulepoeng	39,9	39,6	39,0	37,4
Med-arbeidarar	Opplevd kvalitet	Alt i alt i kva grad er du nøgd med nærmeste leiar?	4,6	5,7	5,5	5,8
		Er du nøgd med standarden på arbeidslokala?	3,9	5,3	5,3	5,2
		Løyser dykk felles arbeidsoppgåver på arbeidsplassen på ein god måte?	4,2	5,5	5,5	5,6
		Har du høve til å arbeide sjølvstendig?	5,2	5,3	5,3	5,5
	Målt kvalitet	I kva grad har du tid til å gjera jobben din?	3,9	4,0	4,0	4,2
		Sjukefråvær korttid	0,7 %	2,0 %	0,5 %	
Læring og fornying	Opplevd kvalitet	Sjukefråvær langtid	0,0 %	3,0 %	1,9 %	
		Svarprosent medarbeidarundersøking	93 %	85 %	95 %	
		I kva grad lærer du noko nytt gjennom arbeidet ditt?	4,3	5,5	5,4	5,3
		I kva grad legg arbeidsgjevar til rette for kompetanseutvikling?	4,1	5,0	5,3	5,1

6.5.5 Rekneskapsoversikt

Lom ungdomsskule	Budsjett	Rekneskap	Avvik
	(end) 2012	2012	
Lønsutgifter	9 316 760	9 874 971	558 211
Kjøp av varer og tenester	2 613 110	1 958 974	-654 136
Kjøp av tenester frå andre	332 000	470 039	138 039
Overføringer	431 525	365 958	-65 567
Finansutgifter/transaksjonar	0	35 850	35 850
Salsinntekter	-353 300	-382 120	-28 820
Refusjonar	-637 025	-858 979	-221 954
Overføringer	-1 489 600	-1 409 800	79 800
Finansinntekter/transaksjonar	-298 000	-301 655	-3 655
Sum Lom ungdomsskule	9 915 470	9 753 239	-162 231

6.5.6 Resultatindikatorar

Resultatindikatorane for skulane i Lom er samla i ein tabell i kapitlet 6.1.4 på side 22.

6.5.7 Nøkkeltal

	2008	2009	2010	2011	2012
Lom ungdomsskule:					
Elvetal pr. 01.10	104	105	97	86	76
Talet på tilsette lærarar	19	18	16	16	17
Av dei kvinner/menn	12/7	11/7	11/5	11/5	12/5
Talet på tilsette assistentar		2	4	2	2
Lærartettleik	11	11,8	12,2	12,4	12,4
Vaksenopplæringa:					
Talet på elevar/elevplassar	97/107		16	26	25
Talet på lærarårsverk	2,46	1,20	1,0	1,5	2,0

6.5.8 Kommentarar til avvik

Det er liten skilnad på mål og resultat for utvalde måletal. Rekneskapen viser eit avvik på løn på 5%. Sjølv om skulen har skore ned på timebruk, har det blitt ei auke i lønskostnadene samanlikna med det som var budsjettert. Dette skuldast både at det vart eit dyrare lønnsoppgjer enn forventa og at fleire lærarar ved etterutdanning har fått ein høgare lønsplassering.

6.6 Loar barnehage

6.6.1 Hovudoppgåver

Barnehagen sitt samfunnsmandat:

”Barnehagen skal gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid medd barnas hjem”, Barnehageloven § 1.

Barnehagen sitt verdigrunnlag:

”Omsorg, oppdragelse og læring i barnehagen skal fremme menneskelig likeverd, likestilling, åndsfrifheit, toleranse, helse og forståelse for bærekraftig utvikling”, Barnehageloven § 2.

I tillegg skal barnehagane følge dei retningslinjer som Rammeplanen for barnehagen gjev.

6.6.2 Kommentarar til utviklingstrekk

- Stadig færre barn i barnehagen. Sma årskull.
- Fleire småbarnsplassar enn tidlegare, småbarnsavdelingane fulle; må ha småbarn på blanda gruppe.
- Få barn har 2 og 3 dagarstilbod.
- Barna har dagleg lengere oppholdstid.
- Innskjerping i tolkning av pedagognorm (skriftleg tilsyn av Fylkesmannen i 2012), fører til behov for fleire pedagogstillingar i barnehagen. Har hatt førskulelærarar tilsett i assistentstillingar, har gjørt om desse til pedagogstillingar.
- Fleire framandspråklege barn og barn med særlege behov i barnehagen.
- Auka fokus og krav til kvalitet i barnehagen frå sentrale føringer.

6.6.3 Utfordringar framover

- Variasjonar og nedgang i barnetal skaper utfordringar i forhold til organisering, bemanning og økonomi. Overtalligheit på tilsette.
- Lengre dagleg oppholdstid for barna og auka krav om pedagogar gjer at vaksentettleiken på avdelingane blir mindre. (Pedagogane har plantid).
- Ha kompetanse og ressursar til å møte behov til framandspråklege og barn med særlege behov.
- Greie å møte krav om auka kvalitet samstundes som ressursane til barnehagen blir redusert.

6.6.4 Målekart

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Loar Noreg			
			barneh. resultat 2011	barneh. resultat 2011	barneh. resultat 2012	mål 2012
Brukarar	Opplevd kvalitet	Tilfreds med tilgjenge	5,4	5,2	5,7	5,5
		Foreldra sine moglegheiter for medverknad over barnehagetilbodet	4,5	4,6	5,2	4,6
		Respektfull behandling av barnet	5,3	5,5	5,6	5,5
	Målt kvalitet	Barnehagens bidrag til språkutviklinga	5,0	5,2	5,2	5,2
		Talet på barn på venteliste		0	0	0
		Kor mange barn når aldersrellevante språkmål før skulestart		90%	90%	90%
Ressurs-styring	Prioritering	Korrigerte brutto driftsutgifter pr korrigert opphaldstime		-		

Fokus- område	Kritisk sukcessfaktor	Indikator	Loar	Loar	Loar	
			Noreg resultat	barneh. resultat	barneh. resultat	mål
			2011	2011	2012	2012
Med- arbeidarar	Opplevd kvalitet	Alt i alt i kva grad er du nøgd med nærmeste leiar?	4,7	3,5	4,7	5,0
		Er du nøgd med standarden på arbeidslokala?	3,9	3,6	4,3	4,4
		Løyser dykk felles arbeids- oppgåver på arbeidsplassen på ein god måte?	4,8	3,9	4,3	4,8
Opplevd kvalitet		Har du høve til å arbeide sjølv- stendig?	5,2	4,4	4,8	4,9
		Samarbeid/trivsel med kolleger	5,0	4,4	4,5	5,0
		Stoltheit over eigen arbeidsplass	4,8	4,3	4,9	5,0
Målt kvalitet		Sjukefråvær korttid		2,2 %		2,0 %
		Sjukefråvær langtid		4,9 %		4,0 %
		Svarprosent medarbeidar- undersøking		68%	67%	100%
Læring og Opplevd fornying kvalitet		Fagleg og personleg utvikling	4,3	3,5	4,6	4,4
		I kva grad lærer du noko nytt gjennom arbeidet?	4,5	3,7	4,7	4,7
		I kva grad legg arbeidsgjevar til rette for kompetanseutvikling?	4,1	3,4	4,6	4,3
Målt kvalitet		Gjennomførte kompetansetiltak i høve overordna kompetanseplan		100%	100%	100%

6.6.5 Rekneskapoversikt

Loar barnehage	Budsjett (end) 2012	Rekneskap 2012	Avvik
Lønsutgifter	9 971 900	10 462 096	490 196
Kjøp av varer og tenester	1 287 803	1 170 968	-116 835
Kjøp av tenester frå andre	0	13 035	13 035
Overføringer	101 100	153 738	52 638
Salsinntekter	-1 738 100	-1 712 508	25 592
Refusjonar	-583 100	-1 105 015	-521 915
Overføringer	-25 000	0	25 000
Finansinntekter/transaksjonar	-10 000	-11 360	-1 360
Sum grp. Ansvar: 03 barnehage	9 004 603	8 970 954	-33 649

6.6.6 Resultatindikatorar for barnehagane i Lom

KOSTRA-tal basert på førebels rapportering 15. februar 2013	Lom			Skjåk	Vågå	Opp- land	Komm- gruppe	Noreg u/Oslo
	2010	2011	2012	2012	2012	2012	2012	2012
Netto driftsutgifter per innbyggjar 1-5 år i kroner, barnehager	39 519	112 462	127 227	115 290	108 548	112 274	111 810	114 949
Andel barn 1-5 år med barnehageplass	86,1	85,6	87,6	80,4	82,7	89,4	91,1	90,8
Andel barn 0-5 år med barnehageplass	71,5	73,0	75,9	75,4	70,3	76,0	77,6	77,2
Korr. brutto driftsutgifter i kroner per barn i kommunal barnehage	144 742	156 371	174 529	169 434	157 376	155 632	154 801	157 355
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale barnehager per korrigert oppholdstid	64,00	64,00	67,00	62,00	60,00	54,00	55,00	52,00
Andel ansatte med forskulelærarutdanning	33,3	34,3	40,5	44,8	37,1	31,0	33,9	33,7
Andel ansatte med anna pedagogisk utdanning	3,3	5,7	2,7	3,4	0,0	3,6	4,6	3,5
Andel assistenter med forskulelærarutd, fagutd, eller anna pedagogisk utdanning	93,8	88,9	90,9	37,5	44,8	37,5	38,6	28,5

6.6.7 Nøkkeltal

	2007	2008	2009	2010	2011
<u>Loar barnehage:</u>					
Talet på avdelingar	5	5	5	5	5
Talet på årsverk, pedagogar	6	6,2	6	6,2	5,8
Talet på årsverk, fagarbeidrarar	12,4	7,8	10,8	8,2	8,8
Talet på årsverk, ufaglærte	1	4,6	0,8	0,8	0,8
Talet på årsverk, spesialpedagogar	0,5	0,5	0,5	0,5	0,75
Sum talet på årsverk	19,4	19,1	18,1	15,7	16,15
Talet på barn under 3 år	21	21	15	16	17
Talet på barn over 3 år	69	65	65	51	47
Sum talet på barn	90	86	80	67	64
<u>Odda barnehage: *)</u>					
Talet på avdelingar	1	1	1	1	1
Talet på årsverk, pedagogar	1	1	1	1	0,75
Talet på årsverk, faglærte	0,6	0,93	1,43	0,7	
Sum talet på årsverk	1,6	1,93	2,43	1,45	
Talet på barn under 3 år	0	2	4	4	
Talet på barn over 3 år	6	5	5	5	
Sum talet på barn	6	7	9	9	

*) Odda barnehage vart oppretta som kommunal barnehage i 2008.

6.6.8 Kommentarar til avvik

6.7 Miljø, teknisk, næring

6.7.1 Hovudoppgårer

- Tenesteområdet har ansvar for arealplanarbeid, miljø- og naturforvaltning, næringsutvikling, landbruksforvaltning, tekniske tenester, vaktmesterteneste, reinhald, byggesaksbehandling, kart- og geodataforvaltning, generell beredskap og førebygging mot naturskadar og ulykker.
- I tillegg kjem verdiskapingsprogrammet for Nasjonalparklandsbyane som går ut 2013.

6.7.2 Kommentarar til utviklingstrekk

- Det har vore liten stabilitet på leiarfunksjon ved tenesteområdet over fleire år.
Leiaroppgåvane har i periodar vore delt mellom Terje Hoel (teknisk) og Sander Sælthun (næring, plan/miljø). Kommunalsjef Bjørn Bakke har hatt overordna administrativt ansvar i 2. halvår 2012.
- Åshild Myhre Amundsen vikar som næringssjef og landsbykoordinator frå mai 2012 og inntil vidare.
- Magnhild Heidi Olsen har vikariert som jordbruksjef frå juni 2012.
- Stillinga som GIS/landmålar ved Stig Roar Mandal har gjennomgått opplæringsprogram innan GIS og matrikkelføring.
- Kristine Sørli er engasjert i 20 % stilling for å følgje opp lovsaker etter jord- og konsesjonslova i ledig stillingsressurs ved landbruk, som følgje av omsorgspermisjon.
- Landbruket i Lom er i sterkt endring, og talet på mjølkeprodusentar går ned. Det er interesse for investeringar og søknad om støtte via BU-ordninga. Søknader om SMIL-midlar held seg på eit jamnt nivå
- Energi- og klimaplan for Lom vart vedteken i juni 2010, men det har ikkje vore sett av ressursar til gjennomføring av tiltaka i planen verken i 2011, 2012 eller i budsjettet for 2013.
- Forprosjekt for etablering av bioenergianlegg er utført i 2012 med påfølgjande konkurranse for varmekjøp. Arbeide med reguleringsplan er satt i gang. Planlagt start av anlegget oktober 2013.
- Reguleringsplan for Ulstad - for sikringstiltak mot flom og skred er under arbeid. Sikringsanlegg er ferdig detaljprosjektert i 2012.
- Statens Vegvesen har starta opp reguleringsplan for gang- og sykkelveg frå sentrum mot N. Vike. Reguleringsplan for nytt kryss Rv 15 – Meadalsvegen er vedteken i 2012.
- Det 3-årige prosjektet *Mat langs Nasjonale Turistreger* starta opp i oktober 2010, og prosjekteiar er tilsett med Lom som vertskommune. Fleire deltiltak igangsett. Kommunen har rekneskapsansvaret.
- Utviklingsprosjektet ”Liv i Lom” vart avslutta i 2012, ein del av tiltaka blir vidareført gjennom verdiskapingsprogrammet for nasjonalparklandsbyane (landsbyråd mm.).
- Utvikling av felles strategi for Noregs nasjonalparklandsbyar og erfaringsutveksling mot andre prosjekt.
- Skjedd i Lom nasjonalparklandsby 2012:
 - Opptrykk av 11 500 gratis fotturbrosjyrar
 - Utsending av Nasjonalparkmagasin
 - Landsbydag på Norsk Fjellmuseum
 - Utdeling av bokpakke og rollups om nasjonalparkane våre til omkring 20 reiselivsbedrifter i samarbeid med Lom folkebibliotek
 - Eigen landsbyvakt i 20 % stilling i sommarmånadene.
- Ny modell for forvaltning av nasjonalparkar blir gjennomført også for Reinheimen frå 2013. Det blir da same modell som alt er gjennomført for Jotunheimen og Breheimen.
- Tenesteområdet har bidrige med personalressursar til utviklingsarbeid for Klimapark 2469 AS i samsvar med enkeltvedtak.

6.7.3 Utfordringar framover

- Tenesteområdet har fleire fagområde med behov for kompetansearbeidskraft. Oppgåvetilfanget er også på mange område større enn det dei tilsette har mogelegheit til å ta unna. For å oppretthalde gode tenestetilbod og utøving av forvaltningsmynde, er det ei utfordring og organisere og prioritere personalressursane og å rekruttere og behalde kompetanse.
- Funksjon som tenesteleiar MTN har vore heilt og delvis i vakanse over lengre tid, frå juli 2013 skal leiar vere på plass.
- Oppfølging med vedteke planstrategi er eit nytt element i plan- og bygningslova, som gjev føringar for kva område som er prioritert i kommunestyreperioden. Dette gjev utfordringar med personalressursar spesielt i forhold til overordna planer.
- Krevjande å etterkome forventningar til utviklingsarbeid på næringsområdet med bakgrunn i kombinasjon med oppgåver knytt til pågående prosjektarbeid.
- Etter kartlegging av område med skredfare i kommunen er det behov for gjennomføring av sikringstiltak i skredutsette område. Utsikter til klimaendringar og forsterka krav i lovverk gjer at tenesteeininga må setja enda sterkare fokus på dette framover.
- Faresonekart vil gjev føringar som må innarbeidast i overordna arealplanar. Kommunedelplan Fossbergom er under arbeid, og samla arealdel for resten av kommunen krev revisjon.
- Oppfølging av samla vassdragsforvaltning i medhald av Vanndirektivet. Arbeidet skjer i regi av Vassdrags forbundet og Fylkesmannen, og med kommunen som bidragsytar.
- Rapport for ”Kommunedelplan for avlaup” er sluttført med forslag til handlingsplan for myndigheitsoppfølging og rehabilitering og utbygging av kommunale anlegg. Planen skal behandlast i medhald av plan- og bygningslova i 2013.
- Store utbyggingsprosjekt som renovering av reinseanlegga i Garmo og på Leirmo og utbygging- drift av fleir brukshall, skal gjennomførast i kommunal regi dei nærmaste åra med medverknad frå tenesteeininga. Det vil vere utfordrande å gjennomføre dette arbeidet ved sidan av dei ordinære drifts- og forvaltningsoppgåvene.
- Auka bygningsmasse og vedlikehaldsbehov, skapar utfordringar for vaktmeistertenesta og reinhaldspersonalet.

6.7.4 Målekart

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Noregres	Lom resultat 2011	Lom resultat 2012	Lom mål 2012
			MTN 2011	MTN 2012	MTN 2012	MTN 2012
Brukarar	Opplevd kvalitet	Resultat for brukarane, byggjesak		5,2	5,2	5,0
		Generell oppleveling av kvalitet, byggjesak		5,1	5,3	5,0
		Resultat for brukarane, vasskvalitetet og vasstrykk		5,5	5,6	5,0
		Resultat for brukarane, funksjon på avlaupssystemet		5,4	5,5	5,0
		Resultat for brukarane, vatn og avlaup, tillit og respekt		5,6	5,5	5,0
		Resultat for brukarane, vatn og avlaup, service og tilgjenge		4,7	5,4	4,5
		Resultat for brukarane, vatn og avlaup, informasjon		4,6	4,8	4,5
		Renhaldstenesta leverer tjenester av god kvalitet				
		Renhaldstenesta tydeleggjer kva for tenester eg kan få				

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Noreg	Lom	Lom	Lom
			res 2011	MTN 2011	MTN 2012	mål 2012
Brukarar	Opplevd kvalitet	Vaktmestertenesta leverer tenester av god kvalitet				
		Vaktmestertenesta tydeleggjer kva for tenester eg kan få				
		Målt kvalitet	Andel vassprøver som tilfredsstiller krav i forskrift	>99 %	100%	100%
			Andel avlaupsprøver som tilfredsstiller krav i forskrift	100%	100%	100%
		Avklaring av forventning	Andel tenestestader med serviceerklæring	10%	10%	30%
	Ressursstyring	Prioritering	Sjølvkostrekneskap vatn, dekningsgrad	100%	100%	100%
			Sjølvkostrekneskap avlaup, dekningsgrad	100%	100%	100%
			Sjølvkostrekneskap renovasjon, dekningsgrad	100%	100%	100%
			Sjølvkostrekneskap feiing, dekningsgrad	100%	100%	100%
		Medarbeidarar	Alt i alt i kva grad er du nøgd med næraste leiar?	4,7	4,7	4,5
Med- arbeidarar	Opplevd kvalitet		Er du nøgd med standarden på arbeidslokalra	4,0	3,5	5,0
			Løyser dykk felles arbeidsoppgåver på ein god måte?	5,3	5,0	5,0
			Har du høve til å arbeide sjølvstendig?	5,4	5,3	5,0
			I kva for grad tru du at arbeidsplassen har eit godt omdøme blant innbyggjarane i kommunen	4,5	4,2	4,5
		Målt kvalitet	Sjukefråvær korttid	2,2 %	2,4 %	3,5 %
	Læring og fornying		Sjukefråvær langtid	4,7 %	2,6 %	3,5 %
			Svarprosent medarbeidarundersøking	33%	55%	70%
			Andel gjennomførte medarbeidarsamtalar	94%	95%	100%
			I kva grad lærer du noko nytt gjennom arbeidet ditt?	4,8	5,0	4,5
			I kva grad legg arbeidsgjevar til rette for kompetanseutvikling?	4,3	4,3	4,5
	Målt kvalitet	Gjennomførte kompetansetiltak i høve overordna kompetanseplan		100%	100%	100%

6.7.5 Rekneskapsoversikt

Miljø, teknisk, næring	Budsjett (end) 2012	Rekneskap 2012	Avvik
Lønsutgifter	14 921 516	14 945 877	24 361
Kjøp av varer og tenester	10 033 188	11 417 289	1 384 101
Kjøp av tenester frå andre	7 643 850	6 789 741	-854 109
Overføringer	2 970 115	2 992 907	22 792
Finansutgifter/transaksjonar	0	715 572	715 572
Salsinntekter	-9 822 000	-13 394 873	-3 572 873
Refusjonar	-9 949 305	-6 670 947	3 278 358
Overføringer	-548 862	-1 214 860	-665 998
Finansinntekter/transaksjonar	-5 713 632	-5 218 104	495 528
Sum MTN	9 534 870	10 362 602	827 732

6.7.6 Resultatindikatorar

Kostra-tal basert på førebels rapportering 15. februar 2013	Lom			Skjåk	Vågå	Komm-gruppe	Opp-land	Noreg u/Oslo
	2010	2011	2012					
Årsgebyr for vassforsyning	2 492	2 542	2 667	1 934	4 782	4 012	3 223	..
Årsgebyr for avlaupstenesta	3 542	3 215	3 379	5 108	4 403	3 558	4 288	..
Årsgebyr for avfallstenesta	2 120	2 000	1 930	2 190	1 816	2 105	2 037	2 464
Gjennomsnittleg saksbehandlings-tid, vedtekne reguleringsplanar (kalenderdagar)	..	83	245
Gjennomsnittleg saksbehandlings-tid, oppmålingsforretning (kalenderdagar)	25	43	33	90	14	68	54	66
Brutto driftsutgifter i kr pr. km kommunal veg og gate	35 031	56 594	49 406	63 559	103 205	74 155	97 695	118 380

6.7.7 Nøkkeltal

	2008	2009	2010	2011	2012
<u>Talet på tilsette:</u>					
I kommunehuset (Midtgard)	9	9	9	10	9
Utanfor kommunehuset (Midtgard)	23	23	24	23	24
I prosjektstillingar	3	1	1	1	0
<u>Sakshandsaming:</u>					
Journalpostar (inn- og utgåande post)	2 312	2 279	2 140	2207	2 237
Talet på byggjesaker	87	91	105	67	52
Talet på vedtekne kommuneplanar	0	0	0	0	0
Talet på vedtekne reguleringsplanar	2	1	0	4	1
Talet på målebrev	38	39	14	16	22
Talet på jordlovssaker og konsesjonssaker	10	14	14	8	4
Brukantar som søker produksjonstilskot - to omgangar pr. år	151	143	151	157	149 *)
Brutto produksjonstilskot (tal i millionar kroner)	29,5	31	33,6		37,7
Regionale miljøtilskot (tal i milionar kroner)	1,6	1,6	1,6	1,6	1,8
Talet på utsendte gardskart til gardbrukarar	203	0	0	0	0
Talet på gardskart, innkomne svar (ferdig prosjekt)	0	0	0	0	0
Talet på gardskart med rettingar	34	30	20	<10	<10
Søknadar om dispensasjon for motorferdsel i utmark	20	16	25	20	18
<u>Drift av kommunaltekniske anlegg:</u>					
Talet på anlegg for kommunal vassforsyning	4	4	4	4	5
Talet på kommunale reinseanlegg	4	4	4	4	4
Talet på innbyggjarar knytt til kommunalt avlaupsnett	1 197	1 200	1 210	1210	1 216
Talet på innbyggjarar ikkje knytt til kommunalt avlaup	1 210	1 205	1 200	1207	1 201

*) ca 300 søknader totalt, to søknadsrunder pr år.

6.7.8 Kommentarar til avvik

- Resultat frå brukarundersøkingar er god med positiv utvikling med måloppnåing.
- Oppslutnad om medarbeidarundersøkinga har betra seg til 55 % men er fortsett under målet.
- Resultatet viser svak negativ utvikling i forhold til året før og måloppnåing.
- Samla rekneskapstal for tenesteområdet MTN viser sum meirforbruk/mindre inntekt godt i overkant av budsjett. Finansinntekter/transaksjoner med bruk av fond er betydeleg mindre i rekneskapen i forhold til budsjett. Avlaup og reinsing har betydeleg underdekking med inntekter frå gebyr.

6.8 Helse og velferd

6.8.1 Hovudoppgåver

Etter helse- og omsorgsloven:

- Kommunen skal sørge for at personar som oppheld seg i kommunen får tilbod om naudsynte helse- og omsorgstenester. Dette omfattar alle pasient- og brukargrupper, herunder personar med somatisk eller psykisk sjukdom, skade eller liding, rusmiddelproblem, sosiale problem eller nedsett funksjonsevne (Jfr. helse- og omsorgsloven § 3-1).

Etter Folkehelseloven:

- Kommunen skal fremje befolkninga si helse, trivnadt, gode sosiale og miljømessige forhald og bidra til å førebyggje psykisk og somatisk sjukdom, skade eller liding, bidra til utjamning av sosiale helseforskjellar og bidra til å beskytte befolkninga mot faktorar som kan ha negativ innverknad på helsa.
- Kommunen skal fremje folkehelse innan dei oppgåver og med dei verkemeldar kommunen er tillagt, herunder ved lokal utvikling og planlegging, forvaltning og tenesteyting.
- Kommunen skal medverke til at helsemessige omsyn blir ivaretakne av andre myndigheiter og verksemder. Medverknad skal skje blant anna gjennom råd, uttaler, samarbeid og deltaking i planlegging. Kommunen skal legge til rette for samarbeid med friviljug sektor (Jfr. Folkehelseloven § 4).

6.8.2 Kommentarar til utviklingstrekk

- Det regionale helsesamarbeidet har utvikla seg ytterlegare det siste året. NGLMS (Nord-Gudbrandsdal Lokalmedisinske Senter) har vorte ein «motor» i det regionale helsesamarbeidet. Den regionale legevakta har i løpet av 2012 gått seg til og ser ut til å fungere betre og betre, sjølv om det frå ei kommune som ligg lengst unna frå tid til annan kjem signalar på at dei ikkje er tilfreds med ordninga.
- 6K-Helse har faste månadlege samarbeidsmøter der også dagleg leiar ved NGLMS og koordinator for samfunnsmedisin deltek.. I desse møtene blir felles utfordringar drøfta.
- Den 01.09.2012 vart alarmtenestane ved Vaktsentralen i Lom flytta til NGLMS. Ei lang historie med Vaktsentralen i Lom var dermed avslutta. Det verkar som om flyttinga av tenestane gjekk bra. I 2012 starta også prosessen med planlegging av innfasing av nødnett og nytt nasjonalt legevaktnr 116 117. Der vart også NGLMS knutepunktet da installasjonane blir plassert der. Dette er eit stort prosjekt der alle kommunane i regionen deltek og der planlagt igangsetjing blir i oktober-2013.
- Regionplan for helsesamarbeid i Nord-Gudbrandsdal vart ferdig i 2012 og er ved årsskiftet 2012/2013 vedteke i alle kommunane.
- Bruken av dei intermediære sengane på LMS'et har vore eit diskusjonstema i 2012. Det har vore svært ulik bruk av desse sengane. Eit par kommunar (Lom den eine) har nesten ikkje nytta sengane, medan eit par andre har brukt dei mykje. Det vart ein ganske tøff prosess i samband med budsjett 2013 der mange kommunar i samarbeidet meldte frå at dei ikkje hadde økonomi til å godta budsjettet som Sel kommune/NGLMS hadde lagt fram. Fleire kommunar krevde at antal intermediærssenger måtte reduserast kraftig. Det heile enda opp med eit kompromiss.
- Stillinga som koordinator innan samfunnsmedisin vart vidareført som fast stilling i 2012 og erfaringane så langt er at kommunane har stor nytte av stillinga i sitt arbeid spesielt innan miljøretta helsevern/folkehelsearbeidet og internkontrollarbeidet.
- Folkehelsearbeidet har vorte meir synleg både lokalt og regionalt. I Lom ser vi fram til at frisklivssentralen skal bli etablert i Utgard når det står ferdig hausten 2013.
- 2012 var første året med Samhandlingsreformen og det ser ut til at Lom kommune har vore godt førebudd ved å rigge tenesteapparatet i påvente av reformen. Økonomisk er Samhandlingsreformen svært utfordrande for dei fleste kommunane – viser seg at reformen er underfinansiert (overføringane frå Staten dekkjer ikkje dei utgiftene reformen påfører kommunane).
- I 2012 vart det ikkje busett nokon fleire flyktningar – berre ei som kom til Lom som familiegjenforening. Pr. 31.12.12 står Lom kommune såleis framleis til rest med å busetja 11

flyktningar for å oppfylle kommunestyrevedtaket frå 2008 på busetjing av inntil 45. Årsaken til at det ikkje er busett nye i 2012 har vore mangel på bustader. På budsjett for 2013 er det avsett midlar til bygging av inntil 6 nye utleigebustadar til flyktningar/vanskelegstilte. Anbodsprosessen er i gang og det blir utlysing tidleg i 2013.

- Frå tenesteapparatet blir det framleis opplevd som vanskeleg å skaffe språkpraksisplassar til alle, sjølv om det har gått i orden med nokre nye det siste året. Einskilde har også med seg ein del ”ballast” frå tidlegare i livet som etter kvart gjev seg utslag i ymse helseutfordringar.
- Kommunestyra i Lom og Skjåk gjorde i januar-2012 vedtak om full samlokalisering av dei to kontora. Nav-leiar i Skjåk tok i mai-12 også over ansvaret som Nav-leiar i Lom. Nav-kontoret i Lom har heile 2012 hatt stengt 2 dagar i veka. Dette har vore vurdert som naudsynt for å få unnagjort saksbehandlinga. Anbodsprosessen for å finne lokalar for felles Nav-kontor for Lom og Skjåk starta våren-2012 og er pr. 31.12.2012 enno ikkje heilt avslutta. Det ligg føre ei innstilling på plassering i Bismo, men klagefristen er utvida til ut i januar-2013.
- Dei tilsette ved Nav-kontoret i Lom saknar å ha ein leiar som er i miljøet dagleg.

6.8.3 Utfordringar framover

- Utfordringane rundt helsesenteret er framleis like store. Saksutvalet for Samhandlingsreformen som også fekk i sitt mandat å vurdere helsesenter, kom i løpet av 2012 ikkje fram til noko løysing, men kommunestyret gjorde like før jul vedtak om at det skal utarbeidast eit nytt forprosjekt for helsesenter. Dette er det tredje forprosjektet som blir utarbeidd for helsesenteret og det er knytt store forventningar, håp og krav om at det denne gongen skal blir realisert i ei ombygging og/eller eit tilbygg.
- Frisklivssentralen skal frå hausten 2013 flytte inn i det nye fleir brukshuset Utgard. Tenesta vil da få nye fine lokalar og nytt utstyr og mykje større moglegheiter til å utvikle tenesta.
- Det regionale helsesamarbeidet vil i 2013 sett på prøve. Det viste budsjettbehandlinga like før jul. Stram økonomi i alle samarbeidskommunane kan bli ein verkeleg test på om helsesamarbeidet er «liv laga». På mange områder har nok ikkje kommunane i regionen noko reelt alternativ til regionalt samarbeid, det viktige blir å finne balansen mellom kva som kan løysast lokalt og kva som må løysast regionalt. Innføring av nødnett og felles nasjonalt legevaktnr. 116 117 er eksempel på oppgåver som må løysast regionalt. Regionalt samarbeid innan IT på helsesida er eit område det vil bli satsa mykje på å utvikle i framtida. Dette samarbeidet vil også involvere det regionale helseforetaket for å få til god, effektiv og sikker utveksling av pasientopplysningars.
- Busetjing og integrering av flyktningar er ei stor utfordring – både når det gjeld å skaffe bustader, arbeids- og språkpraksis og seinare arbeidsplassar. Lom kommune busette ikkje nye flyktningar i 2012 p.g.a. bustadmangel. I 2013 er det planlagt bygging av nye bustader som kan hjelpe på dette. Lom kommune har eit ståande vedtak frå 2008 om å busetja inntil 45 flyktningar.. Ambisjonen i 2013 er å oppfylle dette vedtaket. Lom kommune vil seinare i 2013 måtte ta stilling til om det skal busetjast enda fleire flyktningar utover vedtaket frå 2008.
- 2013 blir eit spennande år for Nav i heile regionen. Kommunestyra i Lom og Skjåk gjorde i 2012 vedtak om å samlokalisere Nav-kontora i dei to kommunane. Etter ei anbodsrunde tidlegare i 2012 vart det innstilt på lokalisering i eit bygg i Skjåk. På grunn av krav om innsyn og evt. klage er ikkje lokaliseringa heilt avklara ved årsskiftet.
- På slutten av året 2012 har det også i Partnerskapsstyret vore store diskusjonar rundt organisasjonsmodellen i Nav Nord-Gudbrandsdal. Fleire kommunar har signalisert at dei ikkje ynskjer å halde fram med modellen. Ved årsskiftet er ikkje dette endeleg avklara.

6.8.4 Målekart

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Noreg resultat 2011	Helse velferd resultat 2011	Helse velferd mål 2012	Helse velferd resultat 2012
Brukarar barnevern	Opplevd kvalitet	Barnevernstenesta bidreg til at ditt barn får det betre			4,8	4,6
		I kor stor grad opplever du at dei tilsette i barnevernstenesta behandlar deg med respekt?			5,0	5,4
		Kor fornøyd er du med moglegheita for å få kontakt med barnevernstenesta (tlf./fysisk oppmøte/epost)?				
		Barnevernstenesta tek omsyn til dine ynskjer og behov			4,5	5,0
		Barnevernstenesta gjev meg nok informasjon			5,0	5,6
		Barnevernstenesta tek deg på alvor			4,5	5,5
		Alle lovpålagte fristar skal haldast			100%	100%
		Alle saker har sluttrapport etter endt undersøkjing			100%	100%
		Alle barn har ein aktiv tiltaksplan			100%	100%
		Barne- og fam.verngruppa besøkje alle barnehagar og skular i året			fire	tre
Brukarar helse- arbeid	Opplevd kvalitet	I kor stor grad opplever du at tenesta du mottek bidreg til at du får eit meir aktivt liv			3,7	3,1
		I kor stor grad opplever du at tenesta du mottek bidreg til auka tryggleik i kvardagen for deg?			3,6	3,5
		I kor stor grad tykkjer du at dei tilsette i tenesta behandlar deg med respekt?			3,8	4,0
Brukarar sosial	Opplevd kvalitet	Kor nögd er du med informasjon og rådgjeving frå sosialtenesta for å koma ut av ein vanskeleg situasjon?			2,4	3,2
		I kor stor grad tykkjer du at sosialtenesta tek deg med på råd?			2,5	3,4
		Kor nögd er du med høvet til å få timeavtale?			2,7	3,3
Målt kvalitet		Gjennomsnittleg stønadslengde i månader for mottakarar av økonomisk sosialhjelp				
		Andel mottakarar av økonomisk sosialhjelp med stønad i 6 månadar eller meir				
		Korrigerte driftsutgifter til sosialtenesta pr. mottakar				
Brukarar helse- stasjon	Opplevd kvalitet	I kor stor grad føler du at du kan ta opp vanskelege tema med dei tilsette på helsestasjonen?			4,6	4,2
		I kor stor grad tykkjer du at dei tilsette møter deg og barnet ditt med vennlegheit og respekt?			5,7	5,0

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Noreg resultat 2011	Helse velferd resultat 2011	Helse velferd mål 2012	Helse velferd resultat 2012
Brukantar	Opplevd helse-kvalitet	Korleis opplever du moglegheita for å få kontakt med helsestasjonen (telefon, fysisk oppmøte, e-post o.l.)		5,0	4,9	4,6
Brukarar	Opplevd ergoterapi kvalitet	I kor stor grad tykkjer du at du har fått det betre med det du trengte hjelp til?		4,2	5,0	4,7
		I kor stor grad tykkjer du at dei tilsette behandlar deg med respekt?		5,0	5,6	5,3
		I kor stor grad tykkjer du at ventetida for å få ergoterapi er akseptabel?		3,9	4,8	4,5
Brukarar	Opplevd fysioterapi kvalitet	I kor stor grad tykkjer du at du har fått det bedre med det du trengte hjelp til?		4,7	4,8	4,7
		I kor stor grad tykkjer du at dei tilsette behandlar deg med respekt?		5,6	5,6	5,3
		I kor stor grad tykkjer du at ventetida for å få fysioterapi er akseptabel?		4,2	5,0	4,3
Med-arbeidrarar	Opplevd kvalitet	Alt i alt i kva grad er du nøgd med nærmeste leiar?		4,7	4,2	4,6
		Er du nøgd med standarden på arbeidslokala?		4,2	3,8	3,4
		Løyser dykk felles arbeidsoppgåver på ein god måte?		5,1	4,8	4,9
		I kor stor grad har du høve til å arbeide sjølvstendig?		5,6	5,1	5,6
Målt kvalitet	Sjukefråvær korttid					
	Sjukefråvær langtid					
	Svarprosent medarbeidarundersøking			>80%	59%	
Læring og fornying	Opplevd kvalitet	I kva grad lærer du noko nytt gjennom arbeidet ditt?		4,5	4,4	4,4
		I kva grad legg arbeidsgjevar til rette for kompetanseutvikling?		3,9	4,1	3,9

*) Tenesta vert administrert av Skjåk kommune, og det er ikkje gjennomført brukarundersøking.

6.8.5 Rekneskapoversikt

Helse og velferd	Budsjett (end) 2012	Rekneskap	
		2012	Avvik
Lønsutgifter	18 118 100	19 222 126	1 104 026
Kjøp av varer og tenester	4 201 684	6 002 438	1 800 754
Kjøp av tenester frå andre	2 722 295	3 211 934	489 639
Overføringer	1 228 310	1 557 443	329 133
Finansutgifter/transaksjonar	620 000	631 481	11 481
Salsinntekter	-1 718 700	-1 521 362	197 338
Refusjonar	-2 906 301	-4 395 557	-1 489 256
Overføringer	-3 859 500	-4 497 452	-637 952
Finansinntekter/transaksjonar	-146 410	-99 065	47 345
Sum Helse og velferd	18 259 478	20 111 984	1 852 506

6.8.6 Resultatindikatorar

	Lom			Skjåk 2012	Vågå 2012	Komm.- gruppe 2012	Opp- land 2012	Noreg u/Oslo 2012
	2010	2011	2012					
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barnevernstenesta	4 310	4 113	5 636	4 682	5 156	6 839	7 020	6 830
Andel barn med barnevernstiltak ift. innbyggjarar 0-17 år	2,0	4,5	4,2	3,7	4,4	:	:	4,8
Brutto driftsutgifter per barn i opprinnelig familie	114 000	:	:	47 286	11 296	:	:	31 626
Netto driftsutgifter til sosialtenesta pr. innbyggjar 20-66 år	1 638	918	818	3 613	1 724	1 839	2 263	2 721
Andelen sosialhjelppsmottakarar 20-66 år, av innbyggjarar 20-66 år	3,6	3,8	2,7	4,5	4,4	:	:	3,9
Netto driftsutgifter pr. innbyggjar i kroner, kommunehelsetenesta	3 041	3 765	4 578	3 950	3 331	2 887	2 452	2 094
Legeårsverk pr 10 000 innbyggjarar, kommunehelsetenesta	12,3	12,4	14,4	17,6	14,2	12,1	11,1	9,9
Fysioterapiårsverk per 10 000 innbyggjarar, komm.helsetenesta	7,5	7,6	7,6	11,5	11,3	9,3	10,9	8,6

6.8.7 Nøkkeltal

	2008	2009	2010	2011	2012
<u>Legetenesta</u>					
Talet på konsultasjonar	6 748	5 494	6 289	*)	5 299
<u>Ergoterapi og hjelpemiddelsentral</u>					
Aktive brukarar	289	283	249	237	211
Utleverte hjelpemidlar	547	719	464	507	533
<u>Svangerskapskontroll</u>					
Talet på fødslar i Lom	24	21	23	18	15
<u>Helsestasjonen</u>					
Talet på kontaktar	1 158	1 440	1 585	*)	*)
<u>Helsestasjon for ungdom</u>					
Talet på kontaktar (besøk/tlf)	63	44	27	46	34
Fordeling i prosent jenter/gutar	95/5	98/2	100/0	100/0	99/1
<u>Fysioterapi</u>					
Årsverk fysioterapeut	2	2	2	1,8	1,8
Talet på konsultasjonar	1 911	1 942	1 547	1 585	1 577
Talet på pasientar	266	250	224	226	276
Aldersfordeling i prosent:					
0 - 19 år	12,5	9,5	13	11	13
20 - 59 år	49,5	50,8	51	52	50
60 - 79 år	28	34	29	23	27
80 år +	10	5,7	7	14	10
<u>Vaktsentralen</u> (avvikla 01.09.2012)					
Talet på årsverk	5	5	5	5	
Trafikkteiling	73 476	79.515	76 504	75 223	

	2008	2009	2010	2011	2012
<u>Psykisk helsevern:</u>					
Årsverk psykiatrisk sjukepleiar	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Talet på brukarar	69	51	58	66	75
Nøkkeltal frå NAV					
<u>Sosialhjelp</u>					
Samla stønad i alt	684 027	640 714	590 250	1 019 995	1 028 000
Utbetalt som bidrag	607 532	474 137	512 000	816 727	917 000
Utbetalt som lån	76 495	166 577	78 250	203 268	111 000
Talet på sosialhjelpstilfelle	49	49	49	65	44
Stønadstilfelle fordelt etter alder:					
0 - 17 år	0	0	0	0	0
18 - 24 år	6	2	5	10	6
25 - 44 år	15	17	16	18	2
45 - 66 år	23	22	23	31	18
67 år +	5	8	3	5	3
<u>Støttekontaktar/avlastarar:</u>					
Talet på støttekontaktar	5	10	3	2	4
Talet på klientar	6	7	3	4	6
<u>Folkehelsekoordinator</u> (ny frå 2011)					
Årsverk			0,2		
Talet på konsultasjonar			51		
Talet på tilvisingar			28		
Talet på tilvisingar fordelt på alder:					
0 - 30 år			5		
31 - 50 år			12		
51 år og over			11		

*) Ikkje mogleg å hente ut tal frå nytt datasystem.

6.8.8 Kommentarar til avvik

- Generelt; Fordelt diverse kostnader 1297 – store utgifter som det ikkje er budsjettert med. I sum på heile ansvar 600, 610 og 630 utgjer dette 614.000.
- Auka utgifter i høve budsjett på tenester knytt til NGLMS (Nord-Gudbrandsdal Lokalmedisinske Senter) – gjeld jordmortenesta 2321/legetenesta 2410 og legevakt 2417 – tilsaman kr 90.000 i meirutgifter utover budsjettet 2012.
- Oppgåvepliktig honorar legetenesta – kr 360.000 meirforbruk utover budsjett – skuldast m.a. eit oppgjør til ein lege som høyrd heime i 2011, men vart ført på 2012 – ca. 82.000. Resterande er p.g.a. auka timebruk kommunale oppgåver i samband med introduksjon av nye legar/vikarlegar/deltaking på møter/kurs som kommuneloge 1 (samhandlingsreformen/NGLMS m.m.).
- Kroken omsorgsbustader har i 2012 eit totalt overforbruk på ca. 400.000.
- Det vart i 2012 brukt 450.000 meir enn budsjettet til Fosterheimspllassering.
- Totalrekneskapen for flyktningtenesta i 2012 viser eit overskott på ca. 600.000 – av dette er 500.000 avsett til fond.

6.9 Institusjonsbasert omsorg

6.9.1 Hovudoppgåver

Yte heildøgns pleie- og omsorgstilbod ved langtids, korttids, rehabiliterings- eller avlastningsopphald ved Lom Helseheim. Pasientane får tilbod om legetilsyn, tannlegetilsyn, aktivisering og sosiale/kulturelle tilstelningar. Kjøkkenet lagar næringsrik mat til pasientar, kantiner og matombringning. Pasientane sine klede blir vaska i eige vaskeri.

6.9.2 Kommentarar til utviklingstrekk

- Beleggsprosent 96
- 45% fleire korttids- og avlastningsopphald , enn i 2011
- Tatt i mot utskrivingsklare pasientar frå sjukehus.
- Behov nær null for intermediære sengeplassar ved LMS
- Kompliserte behandlingsregimer krev god kompetanse.
- Fagleg oppfølging gjennom hygienesjukepleiar frå sjukehuset Innlandet.
- Snart behov for takheisar på nesten alle rom, jf. pasientgrunnlaget.
- Godt samarbeid og sakshandsaming gjennom Koordinerande eining
- Dokumentasjon i elektronisk pasientjournal utviklar seg stadig.
- SAM-AKS prosjektet førebur funksjonsinndeling i sjukeheimen.
- Videokonferanseutstyret er ein nyttig ressurs i høve møter, rettleiing og opplæring.
- Tok initiativ til felles ernæringsdag for omsorgstenestene i Vågå og Lom.
- Friviljuge stiller opp i sosiale aktivitetar.
- Aktivitørane har hatt mange gode aktivitetsopplegg dette året.

6.9.3 Utfordringar framover

- Yte omsorgstenester til rett tid, rett omfang og rett nivå.
- Omstille seg i takt med pasientstrømmane.
- Fölge intensjonane i samhandlingsreformen.
- Ha nok kvalifiserte arbeidstakrar i omsorgsyrka.
- Ha tilsette med spesialkompetanse innan geriatri.
- Yte nok avlastning for heimebuande eldre.
- Arbeide med kvalitetsforbetring internt og samarbeide med eksterne aktørar for å høgde kompetansenivået.
- Nytt system for legemiddelhandtering
- Ønskjer interkommunalt tildelingskontor
- Ventar på sjukehusa med å koma i gang med e-melding
- Økonomiske insentiv i samhandlingsreformen.
- Behov for god og rask tilgang på lege, ergo- og fysioterapi.
- Nok fagtid til tverrfagleg samarbeid, internkontroll, pårørande og medarbeidaroppfølging.

6.9.4 Målekart

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Inst.-	Inst.-	Inst.-	
			Noreg resultat	baserd resultat	baserd resultat	mål
			2011	2011	2012	2012
Brukarar	Opplevd kvalitet	Eg får legehjelp når eg treng det			5,8	
		Legehjelpa får bebuaren når det er behov			5,4	
		Eg får smertelindring ved behov			6,0	
		Smertelindringa bebuaren får når det er behov for det			5,6	
		Eg trivst saman med dei tilsette			5,9	
		Bebuaren trivst saman med dei tilsette			5,6	

Fokus- område	Kritisk sukcessfaktor	Indikator	Noreg	Inst.- basert resultat	Inst.- basert resultat	Inst.- basert mål
			2011	2011	2012	2012
Brukarar	Opplevd kvalitet	Eg får stå opp når eg vil	*)	*)	5,9	*)
		Bebuaren får stå opp når han/ho vil	*)	*)	5,3	*)
		Mi verdigheit blir i vareteke	*)	*)	5,8	*)
		Bebuaren oppleve at hans/hennar verdigheit blir i vareteke	*)	*)	5,6	*)
		Eg er fornøgd med kultur/underhaldningstilbodet	*)	*)	4,6	*)
		Det kultur- underhaldnings-tilbodet som blir tilbode bebuaren	*)	*)	5,8	*)
		Eg har moglegheit til å koma ut i frisk luft	*)	*)	5,2	*)
		Moglegheita bebuaren har for å koma ut i frisk luft	*)	*)	4,5	*)
		Målt kvalitet	Andel pasientar med tiltaksplan	100 %	100 %	
		Prioritering	Plassar i institusjon i prosent av mottakarar av pleie- og omsorgstenester	22 %	23 %	
Ressurs- styring	Prioritering	Legetimar pr.veke pr. pasient i sjukeheim		0,34	0,34	0,34
		Beleggsprosent		95 %	96 %	100 %
		Andel plassar sett av til tidsavgrensa opphold		9,8 %	15,0 %	
		Med- arbeidarar kvalitet	Alt i alt i kva grad er du nøgd med nærmeste leiar?	3,6	3,1	4,5
		Er du nøgd med standarden på arbeidslokala?		4,7	4,1	4,7
		Løyser dykk felles arbeidsoppgåver på arbeidsplassen på ein god måte?		5,0	5,0	4,6
		Har du høve til å arbeide sjølvstendig?		4,9	5,1	4,9
		I kva grad trivst du saman med kollegane dine?		5,3	5,4	5,2
		Målt kvalitet	Andel medarbeidrarar med gjennomført medarbeidarsamtale	-	100 %	
		Andel tilsette som er fagarbeidrarar	77 %	79 %	70 %	
Med- arbeidrarar	Opplevd kvalitet	Sjukefråvær korttid	2,3 %	2,8 %	<3,5%	
		Sjukefråvær Langtid	6,4 %	8,5 %	<6,0%	
		Svarprosent medarbeidarundersøking	40 %	29 %	70 %	
		I kva grad lærer du noko nytt gjennom arbeidet ditt?	4,3	4,5	4,4	
		I kva grad legg arbeidsgjevar til rette for kompetanseutvikling?	3,7	3,9	4,5	

*) Endring av undersøking og nye indikatorar i 2012.

6.9.5 Rekneskapsoversikt

Institusjonsbasert omsorg	Budsjett (end) 2012	Rekneskap 2012	Avvik
Lønsutgifter	29 641 340	29 811 793	170 453
Kjøp av varer og tenester	6 330 653	5 278 101	-1 052 552
Kjøp av tenester frå andre	528 000	528 194	194
Overføringer	1 006 572	1 012 536	5 964
Finansutgifter/transaksjonar	0	102 149	102 149
Salsinntekter	-5 343 100	-5 817 037	-473 937
Refusjonar	-2 135 000	-2 834 293	-699 293
Overføringer	0	-169 842	-169 842
Finansinntekter/transaksjonar	-1 572	-69 070	-67 498
T o t a l t	30 026 893	27 842 531	-2 184 362

6.9.6 Resultatindikatorar

Førebels Kostra-tal rapportert 15. februar 2013	Lom			Skjåk	Vågå	Komm-	Oppland	Noreg
	2010	2011	2012			gruppe 2012		u/Oslo 2012
Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbygg. 80+ år	301 935	341 510	349 032	347 362	321 166	318 134	323 735	339 698
Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbygg. 67+ år	113 043	122 944	125 294	115 272	118 702	111 973	108 651	111 064
Andel beboere 80 år og over i institusjonar	81,4 %	81,6 %	72,2 %	92,5 %	80,4 %	76,8	74,6	71,6
Andel innbyggere 80 år og over som er bebuarar på institusjon	22,6 %	20,3 %	16,9 %	24,8 %	17,0 %	15,4	13,4	13,8
Korr. brutto driftsutgifter, institusjon, pr. komm. plass	775 854	849 024	881 073	1 017 297	790 517	921 681	985 380	959 213

6.9.7 Nøkkeltal

	2008	2009	2010	2011	2012
Talet på årsverk	40,6	40,4	42,2	42,2	42,5
<u>Tenestemottakarar etter alder:</u>					
Under 67 år	1	0	1	0	0
67 - 79 år	10	8	7	6	17
80 - 89 år	20	19	22	18	23
90 år +	12	13	13	12	34
Liggedagar institusjon	14 771	15 949	15 145	14 273	14 400
Beleggsprosent	98,7	106,6	101,2	95,38	95,96

6.9.8 Kommentarar til avrik

Innsparing kr 2 184 000 kjem vesentleg av følgjande:

- Innsparing med kr 770 000 på tenest 2610 Helseheimen bygning, kjem i hovudsak av fordelte utgifter frå andre tenester
- For høgt budsjettet på fastløn for institusjon med om lag kr 490 000
- Auka betaling for opphold i forhold til budsjett med kr 443 000, som kjem av at inntekt av betaling for langtidsopphold er ført for 13 månader 2012 (desember 2011 kom på 2012).
- Auka refusjon sjukepengar i forhold til budsjettet med kr 500 000
- Høgt langtidssjukefråver

6.10 Heimebasert omsorg

6.10.1 Hovudoppgårer

- Sørge for at at personar som oppheld seg i kommunen skal bli tilbode nødvendige helse- og omsorgstenester etter helse- og omsorgslova, som hjelp i heimen, støttekontakt, tryggleksalarm, avlastning, arbeidssenter for personar med utviklingshemming og dagsenter for personar med demens.
- Heimetenestene består av mange deltenester som sørger for at hjelpetrengande eldre og personar med funksjonssvikt kan få bu og virke i eigen heim så lenge dei ønskjer det. Totalt 27 bueininger i trygde- og omsorgsbustadar.

6.10.2 Kommentarar til utviklingstrekk

- Utskriving av pasientar frå sjukehus og Helseheimen til heimetenestene skjer raskare. Det set krav til kompetanse og kapasitet..
- Meir komplekse behandlingsregimer, som intravenøsbehandling og smertebehandling. Omsorg ved livets slutt i heimen.
- Tverrfagleg samarbeid med behandling/rehabilitering på best effektive omsorgsnivå.
- Viktig med nok tilgang på praktisk hjelp iheimen og god tilrettelegging med hjelpemiddel.
- Personar med demens er ei stor pasientgruppe. Dagtilbod til heimebuande personar med demens innført ein dag pr. veke
- Fleire personar med funksjonshemming som treng bustadar med heildøgns omsorg.
- Sterke på miljøarbeid.
- Interkommunalt samarbeid om Utviklingssenter heimetenester, NGLMS , Mobil omsorg mm
- Videokonferanseutstyr er i bruk til tenesteyting og kompetanseutvikling. E-læring.
- Dokumentasjon i elektronisk pasientjournal utviklar seg. Pluss andre program.
- Godt samarbeid gjennom Koordinerande eining.
- Fokus på etikk.

6.10.3 Uffordringar framover

- Yte heimetenester til rett tid, rett omfang og rett nivå.
- Auke kapasiteten i heimetenestene og ha nok kvalifiserte arbeidstakarar i omsorgsyrka.
- Prioritere det førebyggande perspektivet i tenesteytinga.
- Fokus på førebygging og lågterskeltilbod. Enkle vaktmeisteroppdrag, førebyggande samtaler mm.
- Behov for å høgde dagtilboden til heimebuande med demens til to dagar pr.veke.
- Drift og bygging av bustadar med heildøgns omsorg hastar.
- Tilbod om dagtilbod og avlastning for yngre personar med funksjonshemming må aukast.
- Få etablert Inn på tunet og drift av det.
- Initiere, bruke og utnytte velferdsteknologien på ein måte som gjev gode tenester for pasientane. Samarbeide med fagmiljø for å finne gode og relevante løysingar.
- Sørge for, kvalitetsforbetring og internkontroll.
- Dagtilbod om spesialisthelsetenester på LMS er viktig.
- Behov for fleire dagplassar /bumiljø for heimebuande personar med demens.
- Renovering/vedlikehald av eksisterande trygde- og omsorgsbustadar.
- Bustadar til rette lagt for personar med demens.
- Behov for god og rask tilgang på lege, ergo- og fysioterapi.
- Heimesjukepleia treng større lokalar.
- Vurderer interkommunalt tildelingskontor for helse, pleie- og omsorgstenester.
- Nok fagtid til tverrfagleg samarbeid, internkontroll, pårørande og medarbeidaroppfølging.

6.10.4 Målekart

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Lom Heime- Noreg basert basert basert mål			
			2011	2011	2012	2012
Brukarar	Opplevd kvalitet	I kor stor grad opplever du at tenesta gjev deg ein betre kvardag slik at du kan bu heime?		*		3,6
		I kor stor grad opplever du at tenesta gjev den hjelpa du treng?		*		3,7
		I kor stor grad opplever du at dei tilsette har omsorg for deg?		*		3,7
		I kor stor grad kan du påverke den tenesta du får?		*		3,0
		I kor stor grad har dei tilsette tilstrekkeleg kunnskap om brukaren og funksjonshemmingsa?		3,5		3,1
Målt kvalitet		Andel brukarar og event. pårørande til brukarar med funksjonshemmig med årleg samtale	100 %	100 %	100 %	
		Sakshandsamingstid	10 dagar	12dg	<7 dagar	
Ressurs-styring	Prioritering	Tenester til heimebuande sin andel av netto driftsutgifter til pleie og omsorg	44 %	43 %	42 %	
Med-arbeidarar	Opplevd kvalitet	Alt i alt i kva grad er du nøgd med nærmeste leiar?	4,6	4,3	4,7	
		Er du nøgd med standarden på arbeidslokala?	3,6	3,4	3,9	
		Løyser dykk felles arbeidsoppgåver på arbeidsplassen på ein god måte?	5,0	5,2	5,0	
		Har du høve til å arbeide sjølvstendig?	5,4	5,4	5,2	
		I kva grad trivst du saman med kollegane dine?	5,3	5,5	5,2	
Målt kvalitet		Registrerte tilfelle av vold eller truslar				
		Andel tilsette i brukargruppe med vedtak etter sos.t.lova, kap 4a, som er oppdaterte på dette	100 %	100 %	100 %	
		Andel tilsette som er fagarbeidarar	76 %	82 %	70 %	
		Andel medarbeidarar med gjennomført medarbeidarsamtale	90 %	70 %	100 %	

*) Sjå kap. 6.10.8 Kommentar til avvik på side 56.

Fokus- område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Noreg	Lom	Lom	Lom
			resultat 2011	Heime- basert resultat 2011	Heime- basert resultat 2012	Heime- basert mål 2012
Læring og fornyning	Opplevd kvalitet	Sjukefråvær korttid		2,7 %	2,9 %	<2,5%
		Sjukefråvær langtid		4,5 %	8,5 %	<5,0%
	Svarprosent medarbeidarundersøking	Svarprosent				
		medarbeidarundersøking		76 %	71 %	70 %
Opplevd kvalitet	I kva grad lærer du noko nytt gjennom arbeidet ditt?			4,2	4,6	4,4
	I kva grad legg arbeidsgjevar til rette for kompetanseutvikling?			3,7	4,3	4,5

6.10.5 Rekneskapoversikt

Heimebasert omsorg	Budsjett (end) 2012	Rekneskap	
		2012	Avvik
Lønsutgifter	22 733 100	22 512 770	-220 330
Kjøp av varer og tenester	3 160 934	2 816 421	-344 513
Kjøp av tenester frå andre	310 000	315 953	5 953
Overføringer	307 000	311 535	4 535
Salsinntekter	-1 646 000	-1 618 832	27 168
Refusjonar	-1 492 000	-2 962 771	-1 470 771
Overføringer	0	-230 396	-230 396
Finansinntekter/transaksjonar	0	-1 785	-1 785
Sum grp. Ansvar: 08 Heimebasert omsorg	23 373 034	21 142 896	-2 230 138

6.10.6 Resultatindikatorar

Førebelts Kostra-tal rapportert 15. februar 2013	Lom			Skjåk	Vågå	Komm- gruppe	Oppland	Noreg u/Oslo
	2010	2011	2012					
Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbyggjar 80+ år	301 935	341 510	349 032	347 362	321 166	318 134	323 735	339 698
Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbyggjar 67+ år	113 043	122 944	125 294	115 272	118 702	111 973	108 651	111 064
Mottakarar av heimetenester, pr. 1000 innb. 0-66 år	19	19	18	13	36	24	23	20
Mottakarar av heimetenester, pr. 1000 innbyggjar 67-79 år	116	110	105	130	111	91	83	74
Mottakarar av heimetenester, pr. 1000 innbyggjar 80+ år	374	366	357	369	370	369	340	341
Korrigerte brutto driftsutg pr. mottakar av heimetenester	152 392	175 935	187 500	176 288	147 883	193 620	206 140	213 814
Gjennomsnittlig tal på tildelte timer pr veke, praktisk bistand	8,5	8,6	7,7	3,6	7,9	6,8	8,0	7,8
Gjennomsnittlig tal på tildelte timer pr veke, heimesjukepleie	1,1	2,0	2,0	3,7	2,6	4,3	3,9	4,7

6.10.7 Nøkkeltal

	2008	2009	2010	2011	2012
Talet på årsverk for heile området	34,6	33,9	34,5	37,1	38,2 *)
<u>Støttekontakt/avlasting: *)</u>					
Talet på støttekontaktar	21	22	18	25	24
Talet på klientar over 18 år	26	24	25	29	29
<u>Tenestemottakarar etter alder:</u>					
Under 67 år	37	37	34	29	34
67 - 79 år	41	43	34	31	30
80 - 89 år	63	61	61	58	54
90 år +	8	8	10	11	14

*) Rapportering for 2011 manglar årsverk for støttekontakt.

6.10.8 Kommentrarar til avvik

- Innsparing kr 2 230 000 kjem vesentleg av følgjande:
 - Innsparing fastløn med kr 352 000
 - Auke i refusjon sjukepengar/fødselspengar i forhold til budsjettet med kr 1 372 000
 - Auka refusjon frå staten kr 294 000
- Høgt langtidssjukefråver
- Utfordringar i høve lokalar

Notar til rekneskapen

Note 1 Prinsipp for rekneskapen

Rekneskapen er utarbeidd i henhold til bestemmelsene i kommuneloven med høyrande forskrifter og god kommunal rekneskapsskikk.

Rekneskapsprinsipp

All tilgang og bruk av midlar i løpet av året som vedkjem kommunas verksemd går fram av driftsrekneskapen eller investeringsrekneskapen.

Alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i året er teke med i årsrekneskapen, enten dei er betalt eller ikkje. For lån er kun den delen av lånet som faktisk er brukt i løpet av året ført i investeringsrekneskapen. Den delen av lånet som ikkje er brukt, er registrert som memoriapost.

Klassifisering av anleggsmidlar og omløpsmidler

I balanserekneskapen er eigendalar bestemt til varig eige klassifisert som anleggsmidlar.

Andre eigendalar er omløpsmidlar.

Kommunen følgjer KRS nr 4 som er avgrensning mellom driftsrekneskapen og investeringsrekneskapen. Standarden har særleg betydning for skilje mellom vedlikehald og påkostning i forhold til anleggsmidlar. Utgifter som kjem til for å oppretthalde anleggsmiddelet sit kvalitetsnivå, utgiftsføres i driftsrekneskapen. Utgifter som representerer ein standardheving av anleggsmiddelet utover standarden ved anskaffinga utgiftsføres i investeringsrekneskapen og aktiveres på anleggsmiddelet i balansen.

Klassifisering av gjeld

Langsiktig gjeld er knytta til aktuelle prosjekt i investeringsrekneskapen, jamfør kommuneloven § 50.

Vurderingsregler

- Omløpsmidlar er vurdert til lågaste verdi av anskaffeskost og verkeleg verdi.
- Uteståande fordringer er vurdert til pålydande med frådrag for forventa tap.
- Anleggsmidla er vurdert til anskaffeskost. Anleggsmidlar med avgrensa økonomisk levetid blir avskrive med like store årlege beløp over levetida til anleggsmiddelet.
- Avskrivning starter året etter at anleggsmidlet er anskaffet / teke i bruk av verksemda.
- Avskrivningsperiodane er i tråd med § 8 i forskrift om årsrekneskap og årsberetning.

Sjølvkostberegning

Innanfor dei rammer der sjølvkost er sett som den rettslige ramma for kva kommunen kan krevja av brukerbetalinger, bereknar kommunen sjølvkost etter retningsliner gjeve av Kommunal- og regionaldepartementet i dokument H-2140, januar 2003.

Mva-plikt og mva-kompensasjon

Kommunen følgjer reglane i mva-loven for dei tenesteområdene som er omfatta av loven. For Kommunen si anna verksemd krev kommunen mva-kompensasjon. Motteke kompensasjon for betalt mva er finansiert av kommunen gjennom redusert statstilskot (rammetilskot) i inntektssystemet.

Pensjon

Kommunene kan velje mellom 1 år og 15 år når det gjeld ammortisering på premieavvik. Premieavvik er differanse mellom det som faktisk er innbetalt til pensonskassene og ei berekning av kva kostnadene skulle vore. 1 års amortisering inneber at kommunen fører premieavviket på 1 år i staden for å fordele dette over 15 år. Premieavviket medfører ikkje kontantstrøm, men er ei teknisk berekning og føringene går alltid i 0 set over ei 2 års periode.

Note 2 Endring i arbeidskapital

Balanserekneskapen	2012	2011	Endring
2.1 Omløpsmidlar	116 670 670	108 061 008	
2.3 Kortsiktig gjeld	41 227 359	29 681 598	
Arbeidskapital	75 443 311	78 379 410	-2 936 099
Drifts- og investeringsrekneskapen		Beløp	Sum
<u>Anskaffing av midlar</u>			
Inntekter driftsregnskap		221 527 944	
Inntekter investeringsregnskap		4 183 323	
Innbet. ved eksterne finanstransaksjoner		64 941 589	
Sum anskaffing av midlar		290 652 856	290 652 856
<u>Bruk av midlar</u>			
Utgifter driftsregnskap		209 723 700	
Utgifter investeringsregnskap		65 808 483	
Utbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner		17 023 373	
Sum bruk av midlar		292 555 555	292 555 555
Anskaffing - bruk av midlar			-1 902 699
Endring ubrukte lånemidlar (økning +/ reduksjon -)			-1 050 400
Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskap			-2 953 099
Endring arbeidskapital i balansen			-2 936 099
Differanse (forklaries nedenfor)			-17 000
<u>Forklaring til differanse i arb.kapital</u>			
Fordeling av utg. art 690-fondsmidlar		17 000	
		17 000	17 000

Note 3 PensjonGenerelt om pensjonsordningane i kommunen

Kommunen har kollektive pensjonsordningar i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK) som sikrar ytelsesbasert pensjon for dei tilsette.

Pensjonsordninga omfattar alders-, uføre-, ektefelle-, barnehelse og AFP/tidlegpensjon og sikrar alders- og uførepensjon med samla pensjonsnivå på 66% saman med folketrygden. Pensjonane samordnast med utbetaling frå NAV.

Rekneskapsføring av pensjon

Etter § 13 i årsregnskapsforskriften skal driftsrekneskapen belastast med pensjonskostnader som er rekna ut frå langsiktige føresetnader om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Pensjonskostnadene rekna ut på ein annan måte enn pensjonspremien som betalast til pensjonsordninga, og det vil derfor normalt vera forskjell mellom disse to storrelsane. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og utrekna pensjonskostnad kallast premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsførast i driftsrekneskapen. Premieavviket tilbakeførast igjen neste år/ over dei neste 15 åra.

Reglane fører og til at utrekna pensjonsmidlar og pensjonsforpliktingar er oppført i balansen som hovesvis anleggsmidlar og langsiktig gjeld.

Økonomiske føresetnader (§13-5):	KLP	SPK	Andre
Forventa avkasting av pensjonsmidlar	7,00 %	5,85 %	
Diskonteringsrente	6,00 %	5,50 %	
Forventa årleg lønsvekst	4,23 %	3,79 %	
Forventa årleg G- og pensjonsregulering	4,23 %	3,79 %	

Spesifikasjon av samla pensjonskostnad, premieavvik pensjonsforpliktingar og estimatavvik

Pensjonskostnad (F § 13-1, C) (tal i heile tusen kroner)	2012	2011
Årets pensjonsoptening, nåverdi	12 538 117	11 496 562
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktning	11 242 823	9 956 808
- Forventa avkasting på pensjonsmidlane	-10 120 211	-9 158 326
Administrasjonskostnader	695 350	638 879
Netto pensjonskostnad (inkl. adm.)	14 356 079	12 933 923
Betalt premie i året	17 805 708	14 280 555
Årets premieavvik	-3 449 629	-1 346 632

Pensjonsmidler, pensjonsforpliktelser, akkumulert premieavvik (F § 13-1, E)

	2012		2011	
	Arb.gjevaravg.	Arb.gjevaravg.	Arb.gjevaravg.	Arb.gjevaravg.
Brutto påløpte pensjonsforpliktingar pr.31.12.	260 260 965	16 656 701	230 109 978	14 727 038
Pensjonsmidler pr. 31.12.	202 681 948	12 971 644	182 087 905	11 653 626
Netto pensjonsforpliktelser pr 31.12.	57 579 017	3 685 057	48 022 073	3 073 412
Årets premieavvik	-3 449 628	-220 776	-1 346 632	-86 184
Sum premieavvik tidlegere år (pr. 01.01.)				0
Sum amortisert premieavvik dette året				0
Akkumulert premieavvik pr. 31.12	-3 449 628	-220 776	-1 346 632	-86 184

Spesifikasjon av estimatavvik

	2012		2011	
	Pensjonsmidlar	Pensjonsforpliktingar	Pensjonsmidlar	Pensjonsforpliktingar
Faktiske midlar/forpliktingar (31.12. forrige år)	182 087 904	233 183 390	166 828 278	214 560 023
Estimerte midlar/forpliktelser (01.01. dette år)	202 681 948	263 946 021	182 087 904	233 183 390
Årets estimatavvik (01.01.)	-20 594 044	-30 762 631	-15 259 626	-18 623 367
Akkumulert avvik tidlegere år (01.01. dette år)	0	0	0	0
Amortisert avvik dette år	0	0	0	0
Akkumulert estimatavvik 31.12 dette år	-20 594 044	-30 762 631	-15 259 626	-18 623 367

Note 4 Kommunen sitt garantiansvar

Kommunen har ikkje garantiansvar for lån eller andre forpliktingar pr. 31.12.2012.

Note 5 Aksjar og andelar i varig eige

Namnet til selskapet	Konto i balansen	Eigardel i selskapet	Balanseført verdi 31.12.2012	Balanseført verdi 31.12.2011
Gudbrandsdal Lufthamn AS	22170044		127 500	127 500
Eidefoss AS	22168001		2 400 000	2 400 000
Midtgard AS	22170012	50,00 %	1 410 000	1 410 000
Jotunheimen Reiselivslag AS	22170016		11 000	11 000
Skjolden Næringsbygg AS	22170046		100 000	100 000
Kommunekraft	22168005		1 000	1 000
Det Norske Teatret	22170014		1	1
Gudbrandsdal Industrier AS	22168002	6,90 %	541 000	541 000
Gudbrandsdalsmusea AS	22168004	12,00 %	36 000	36 000
KLP - eigekapitalinnskot	22141001		4 338 742	3 926 132
Stiftelsen Norsk Kulturarv	22170010	4,00 %	50 000	50 000
Lom Tamreinlag BA	22170011	5,62 %	60 000	60 000
NGR - Renovasjonsselskap	22168003	12,46 %	88 400	88 400
Kompetanse.Universitets-og forskn.	22168007		0	100 000
Klimapark-2469	22168008		165 000	165 000
Sum			9 328 643	9 016 033

Note 6 Avsetning og bruk av fond

Samla avsetningar og bruk av avsetningar i året	2012	2011
Avsetningar	22 473 307	26 123 631
Bruk av avsetningar	14 040 398	17 901 358
Til avsetning seinare år	22 473 307	26 123 631
Netto avsetningar	28 432 216	34 345 904
 <u>Disposisjonsfond</u>		
Beholdning 01.01	25 096 017	24 516 615
Bruk av fondet i driftsrekneskapen	3 240 191	4 429 391
Bruk av fondet i investeringsrekneskapen	0	2 933 380
Avsetningar til fondet	6 854 800	7 942 173
Beholdning 31.12	28 710 627	25 096 017
 <u>Bundne driftsfond</u>		
Beholdning 01.01	36 372 284	27 399 103
Bruk av fonda i driftsrekneskapen	4 773 833	6 793 753
Bruk av fonda i investeringsrekneskapen	3 650 115	1 517 805
Avsetningar til fonda	7 625 822	17 284 739
Beholdning 31.12	35 574 159	36 372 284
 <u>Ubundne investeringsfond</u>		
Beholdning 01.01	6 455 862	7 589 210
Avsetningar til fonda	0	584 081
Bruk av fonda	2 000 000	1 717 429
Beholdning 31.12	4 455 862	6 455 862

Samla avsetningar og bruk av avsetningar i året	2012	2011
Bundne investeringsfond		
Beholdning 01.01	913 354	1 110 316
Avsetningar til fonda	366 862	312 638
Bruk av fonda	376 260	509 600
Beholdning 31.12	903 955	913 354
Likviditetsreserve drift		
Beholdning 01.01	0	0
Korr. Rekneskapsprinsipp	0	0
Bruk av likviditetsreserve drift	0	0
Beholdning 31.12	0	0
Likviditetsreserve investering		
Beholdning 01.01	0	0
Korr. Rekneskapsprinsipp	0	0
Bruk av likviditetsreserve investering	0	0
Beholdning 31.12	0	0

Når det gjeld avsetting til disposisjonsfond er det under teneneste 1700 premieavvik budsjettert med avsetting på kr.3.464.000. Denne avsettinga var basert på ei nettoinntekt under denne tenesta på kr.4.463.000. Denne førestenaden er i rekneskapen redusert slik at ein har nytta netto inntekt som førestenda for avsettinga. Denne vart soleis redusert til 1.237.000.

Note 7 Kapitalkonto

	Debet		Kredit
Saldo 01.01 (Underskudd i kapital)	0,00	Saldo 01.01 (kapital)	142 174 490,65
Debetposter i året:		Kreditposter i året:	
Sal av fast eigendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidlar	289 900,00	Aktivering fast eigendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidlar	66 271 420,96
Avskriving: eigendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidlar	9 779 106,00	Oppskriving fast eigendom/anlegg	0,00
Nedskriving: eigendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidlar	0,00		
Sal aksjar/andeler	50 000,00	Kjøp av aksjar/andeler	0,00
Neskriving aksjar/andeler	50 000,00	Oppskriving av aksjar/andeler	0,00
Redusert egenkapitalinnskudd klp	0,00	Aktivert egenkapitalinnskudd KLP	412 610,00
Avdrag på utlån - driftsrekneskapen	82 400,43	Utlån - driftsrekneskapen	111 480,61
Avdrag på utlån, investeringsrekneskapen	938 849,21	Utlån - investeringsrekneskapen	3 511 264,00
Avskriving på utlån - driftsrekneskapen	0,00	Avdrag på eksterne lån:	8 549 550,00
Avskriving på utlån - investeringsregnsk.	0,00	Avdrag på investeringslån	
		Avdrag på formidlingslån	66 676,00
Bruk av lånemidlar	50 487 949,34		
Endring pensjonsforpliktingar (økning)	30 762 631,00	Endring pensjonsforpliktingar (reduksjon)	0,00
Endring pensjonsmidlar (reduksjon)	0,00	Endring pensjonsmidlar (økning)	20 594 044,00
Urealisert kurstab utanlandschl	0,00	Urealisert kursgevinst utanlandske lån	0,00
Balanse 31.12 (Kapital)	149 250 700,24	Balanse 31.12 (underskudd i kapital)	0,00
	241 691 536,22		241 691 536,22

Note 8 Interkommunalt samarbeid

			Overføringer
	Teneste	Til	Fra
Lom og Skjåk Brann/Feiarvesen	Div.	2 049 000	
Interkommunalt renovasjonsselskap NGR	Div	1 438 000	
Nord-Gudbrandsdal kommunerevisjon	1100	496 000	
Sekretærat for kontrollutvalg for Nordalskommunene	1100	114 586	
Arbeidsgjevarkontollen for Nordalskommunene	2901		1 443 000
Skogbrukssjefstilling for Lom-Skjåk-Vågå	3290	238 000	
IT.samarbeid Lom-Skjåk	1211	525 000	
IT-samarbeid -Regiondata - drift	1211	1 443 000	
Regionråd	3265	418 000	
Psykiatri Lom-Skjåk	2413		1 074 000
PP- teneste (Lom, Skjåk og Sel)	2021	1 147 000	
Veterinærvakt Lom-Skjåk (statsmidlar)	3291		675 000
Barne- og ungdomsvern	2440	823 000	
NGLMS	2410/2417	706 000	
- Jordmorvakt	2321	168 000	
- Legevakt	2417	863 000	
- Intermediære senger	2530	388 000	
Ottadalen skatteoppkrevjarkontor	1201	158 000	

Note 9 Spesifikasjon av vesentlege postar

Tal i heile tusen kroner	Rekneskap	Budsjett	Avvik	Forrige år
Konsesjonsavg. Avsett til nær.fond	4 162	4 000	162	3 988
Sal av konsesjonskraft-netto	10 291	10 255	36	*) 6 954
Utbytte A/S Eidefoss-brukt i drift	8 000	8 000	0	10 260
Skatter, rammetilskot	127 335	126 268	1 067	118 940
Lønn, pensjon,arb.g.avg.	139 711	133 716	5 995	132 912
Ref. sjukepengar/fødselsp.	6 470	3 053	3 417	6 162
Avdrag på løpende lån (drift)	7 630	7 065	565	7 270
Renteutg.-drift-art-1500-1506	3 731	3 666	65	3 347
Straumutgifter /fyring ekskl.mva	3 945	3 710	235	4 672

*) Av sal av konsesjonskraft er 1.320.000 avsett til disposisjonsfond. Resten er brukt i drift.

Note 10 Spesifikasjon av vesentlege transaksjonar

Tal i heile tusen kroner	Rekneskap	Budsjett	Avvik
1. Art 1728/1729 Momskompensasjon	14 991	14 068	923
2.Art 1900-1904 Renteinntekter	4 477	5 650	-1 173
3. Art 1815-1818 Rentekomp. Bygg	1 544	1 500	44
4. Art 1898 Ten-1891 Attendef.frå KLP	1 322	400	922

Kommentarar:

1. Renteinntekter av bankinnskot inkl. fond/og int.renteutg. frå inv. Fleirbr.hus.
2. Rentekompensasjon frå Husb. Vedr. skulebygg, Helseheimen, Oms.bustader
3. Attendef. Premiefond KLP

Note 11 Anleggsmidlar

	Eigedomar	Utstyr	Sum
Inngående balanse	239 389 847	3 747 837	243 137 684
Aktivering	65 277 738	993 683	66 271 421
Oppskriving			
Nedskriving			
Sal	-289 900	0	-289 900
Avskriving	-8 570 835	-1 208 272	-9 779 107
Utgående balanse	295 806 850	3 533 248	299 340 098

Avskrivingar pr. gruppe

Eigendeler	Avskr.pl.gruppe	2012	2011
Finansiell leasing, bilar	3-år	582 003	478 153
Edb-utstyr kontormaskinar m.m.	5/10-år	518 840	778 345
Anleggsmaskinar, inventar og utstyr, verktøy m.m.	8/10-år	107 430	76 477
Brannbilar, parkeringsplassar, trafikklys, tekniske anlegg (VAR) reinseanlegg, pumpestasjonar, forbrenningsanlegg m.m.	25-år	2 872 709	2 843 084
Bustader, skular, barnehagar, idrettshallar, vegar og leidningsnett m.m.	40-år	3 184 654	2 387 777
Forretningsbygg, lagerbygg, administrasjonsbygg, sjukeheimar og andre institusjonar, kulturbygg, brannstasjonar, utelegebustader m.m.	50-år	2 513 470	2 407 288
Sum avskrivingar pr. gruppe		9 779 106	8 971 124

Note 12 Finansiering av prosjekt

	Finan- siering	Medgått tidl.år	Medgått i år	Medgått i alt	Ubrukte midlar	Bruk av/ avsett til
<u>Prosj 10098 Finansiell leasing, bilar, sak k-22/11</u>						
3910 Bruk av lånemidlar	311 549		311 549	311 549	0	
Sum	311 549		311 549	311 549	0	Avslutta
<u>Prosj 10104 Edb-utstyr/programvare, sak budsjett 2011</u>						
3948 Bruk av ub.kapitalfond	366 000		366 000	366 000	0	
3910 Bruk av lånemidlar	15 000		1 724	1 724	13 276	
Sum	381 000		367 724	367 724	0	Avslutta
<u>Prosj 10119 Kjøp av aksjer/eigenkapinnskot KlP</u>						
3970 Overf. frå drift			412 610	412 610		
Sum	0		412 610	412 610		Avslutta
<u>Prosj 10109 Sal av aksjar/kompetanse og forskningsfondet, sak: k-6/11</u>						
3921 Sal av aksjar	0		-26 128		-26 128	
Sum (inngår som inntekt i investeringsrekneskap)	0	0	-26 128		-26 128	Avslutta
<u>Prosj 10119 Sal av aksjar korrigering frå 2011</u>						
Sal av aksjar	0		-50 000		-50 000	
Sum	0	0	-50 000		-50 000	Avslutta
<u>Prosj 10127-Innløsing tomtefeste Sak: budsjett 2009 og k-25/09</u>						
3922 Avdrag tomtefeste			-29 653		-29 653	
Sum (inngår som inntekt i inv.rekneskap)	0	0	-29 653		-29 653	Avslutta

		Finan-	Medgått	Medgått	Medgått	Ubrukte	Bruk av/
		siering	tidl.år	i år	i alt	midlar	avsett til
Prosj	10130 Sal Odda skule Sak: f-sak 154/12						
3671	Salg av fast eidegd			-200 000		-200 000	
3282	Avgifter/annonsering			9 500		9 500	
	Sum (inngår som inntekt i inv. rekneskap)			-190 500		-190 500	Avslutta
Prosj	23001 Digitale tavler-ungd.skulen, Budsj-2012						
3910	Lånemidlar	208 000		208 000	208 000	0	
3973	Overført frå drift-momskomp. Ikke finansiert	52 000		62 882	62 882	-10 882	
	Sum (inngår som inntekt i inv. rekneskap)			260 000	0	314 410	270 882
						0	Avslutta
Prosj	42101 Lom vannv/kloakkv. -Ledningsnett -(teneste-3450/3530) Sak: -k-24/11						
3910	Bruk av lån	2 775 000	740 644	1 829 963	2 570 607	204 393	
	Sum	2 775 000	740 644	1 829 963	2 570 607	204 393	Avslutta?
Prosj	42124/42130-Kommunale vegar Budsjett-2012						
3910	Lånemidlar	750 000		687 353	687 353	62 647	
3973	Overf.Frå drift-momskomp.	150 000		55 638			
	Sum	900 000		687 353	687 353	62 647	Avslutta
Prosj	42141-Aggregat						
3910	Lånemidlar	100 000		0	0	100 000	
	Sum	100 000	0	0	0	100 000	Avslutta
Prosj	42142 Fossbergom ra - rehab. Sak-k-40/10 budsjett-2012						
3910	Bruk av lån	1 176 000	323 887	204 857	528 744	647 256	29 100 018
	Sum	1 176 000	323 887	204 857	528 744	647 256	Avslutta
Prosj	42166 Salg av grunn og tomter						
3670	Sal av grunn/tomter		0	-89 900		-89 900	
	Sum (inngår som inntekt i inv. rekneskap)			-89 900		-89 900	Avslutta
Prosj	42167 Innl. Grunn tomter-for avsetj. Til u.B.Inv.Fond						
3670	Kjøp av grunn-(innl.Feste)			0	0	0	
3770	Ref.Tomtetekn.Arb.			-296 535		-296 535	
	Sum (inngår som inntekt i inv. rekneskap)			-296 535		-296 535	Avslutta
Prosj	42206-Lom helseheim Budsjett-2012						
3910	Bruk av lån	160 000		81 239	81 239	78 761	25 301 001
3973	Overf. Frå drift -momskomp	40 000		18 767	18 767	21 233	
	Sum inntekter	200 000		100 006	100 006	99 994	Avslutta
Prosj	42210 Fleirbrukskall Sak: k-41/11						
3910	Lånemidlar	71 000 000	0	42 600 000	42 600 000	28 400 000	29 100 004
3771	Ref. Frå private	3 000 000		0	0	3 000 000	
3810	Statstilskot	8 000 000		3 646 888	3 646 888	4 353 112	
3848	Bruk av ub.Kapitalfond	5 000 000		2 000 000	2 000 000	3 000 000	25 301 001
3952	Bruk av heimf.Fond	6 000 000	352 805	3 600 000	3 952 805	2 047 195	25 111 003
3973	Overf.Frå drift-momskomp.	16 000 000	88 201	9 815 193	9 903 394	6 096 606	
	Sum	109 000 000	441 006	61 662 081	62 103 087	46 896 913	Ikkje ferdig

		Finan-	Medgått	Medgått	Medgått	Ubrukte	Bruk av/
		siering	tidl.år	i år	i alt	midlar	avsett til
Prosj:	42215-Bioenergianlegg Sak K-34/12						
3951	Bruk av næringsfond	100 000		50 115	50 115	49 885	25 111 001
	Sum inntekter	100 000		50 115	50 115	49 885	Ikkje ferdig
Prosj:	42403-Innløysing tomter K-11/12						
3951	Bruk av næringsfond	160 000		0	160 000	160 000	25 111 001
	Sum inntekter	160 000		0	0	160 000	Ikkje ferdig
Prosj:	60007-Bustad til flykt/vanskelegstilte Sak K-46/12						
3848	Bruk av ub.Kapitalfond	2 000 000		0	2 000 000	2 000 000	25 301 001
	Sum inntekter	2 000 000			0	2 000 000	Ikkje starta
Prosj:	80003 Omsorgsbustader Budsjett 2009-b-2010-k-16/10-k42/10						
3701	Ref.Frå staten	2 400 000	0	0	0	2 400 000	
3910	Lånemidlar	6 000 000	85 403	0	85 403	5 914 597	29 100 047
3940	Bruk av disp.Fond	400 000	400 000	0	400 000	0	25 601 004
3941	Bruk av disp.Fond (25608002)	240 000	198 380	0	240 000	0	25 608 002
3973	Overf. Frå drift -momskomp	2 160 000	170 721	0	181 014	1 978 986	
	Sum	11 200 000	854 504	0	906 417	10 293 583	

Note 13 Lånegjeld

Kto.nr	Lånetype	Låneytar	Utbet			Bet.		
			år	Føremål	Brutto lån	Saldo 1.1.12	Bet. avdr.	renter
8910002	Gjeldsbrev	Husbanken	2005	Etabl.lån	2 000 000	1 454 540	111 715	53 056
8910005		Husbanken	2006	Etabl.lån	2 000 000	2 000 000	68 932	73 480
89 10 003	Gjeldsbrev	Husbanken	2001	Etabl./boligtils	2 000 000	1 422 773	91 460	77 092
89 10 008	Gjeldsbrev	Husbanken	2009	Etableringsl.	3 000 000	2 808 103	81 672	103 237
89 10 006	Gjeldsbrev	Husbanken	2007	Etabl.lån	3 000 000	3 000 000	51 297	111 086
89 10 007	Pantelån	Husbanken	2008	Etabl.lån	3 000 000	2 743 251	85 259	100 804
8910010	Gjeldsbrev	Husbanken	2010	Etabl.lån	2 000 000	1 914 718	64 184	43 523
8910011	Gjeldsbrev	Husbanken	2011	Etabl.lån	2 000 000	2 000 000	30 776	25 574
8910012	Gjeldsbrev	Husbanken	2012	Etabl.lån	3 000 000		23 299	16 774
89 10 020	Gjeldsbrev	Husbanken	1992	Hamrom	930 000	608 200	61 400	22 011
89 10 024	Gjeldsbrev	Husbanken	1995	Oms.bustader	2 400 000	1 120 000	80 000	40 775
89 10 025	Pantelån	Husbanken	1994	Bust. Bøverd.	900 000	666 000	36 000	24 378
89 10 026	Gjeldsbrev	Husbanken	2002	Flyktningsbust	1 747 000	1 349 162	54 186	73 237
89 10 028	Pantelån	Husbanken	1989	Gj.g bustad	1 208 000	507 360	72 480	18 167
89 10 030	Pantelån	Husbanken	1996	P/U-bustad	805 000	444 909	41 650	11 722
89 14 002	Pantelån	KLP	1999	Øvergrenda	7 400 000	2 775 000	370 000	91 927
89 11 002	Pantelån	Komm.bank	2005	Div	73 000 000	49 275 000	3 650 000	1 398 978
89 11 003	Pantelån	Komm.bank	2005	Div.inv.	12 380 000	5 698 620	705 560	146 280
89 11 004	Pantelån	Komm.bank	2011		9 600 000	9 360 000	480 000	241 623
89 11 005	Pantelån	Komm.bank	2012	Div.inv.	30 726 000			30 726 000
89 11 006	Pantelån	Komm.bank	2012	Div.inv.lån	15 400 000			15 400 000
89 11 001	Pantelån	Komm.bank	2002	Div.inv.	19 198 000	6 631 900	736 900	377 189
89 11 011	Pantelån	Komm.bank	2007	Div.inv.	21 498 000	16 660 950	1 074 900	670 636
89 66 002	Fin. Leasing	Auto Plan	2011	Leasingbilar	1 434 459	972 566	577 880	45 964
	Tilgang leasing-2012		2012		311 549			311 549
						113 413 052	8 549 550	3 767 512
								154 301 051

Lånegjeld pr 01.01.2012	113 413 052
Avdrag 2012	-8 549 550
Nye lån 2012	49 437 549
Refinansiert	
Lån pr 31.12.2012	154 301 051
Innbyggjartal(pr 31.12-2012)	2 373
Lånegjeld pr. innbyggjar	65 024

Note 14 Langsiktig gjeld

	Reknskapsåret	Forrige år
Kommunens samla lånegjeld pr 31.12	154 301 051	113 413 052
Gjeld fordelt på sjølvkostområdet og anna verksemd	Rekneskapsåret	Forrige år
Kommunens samlede lånegjeld pr 31.12	154 301 051	113 413 052
Andel knytt til sjølvkostområdet		
Vatn, avlaup og renovasjon i kr		
Vatn, avlaup og renovasjon i %	0%	
Andre sjølvkostområder i kr		
Andre sjølvkostområder i %	0%	
Gjeld som dekkes av statlige lånetilskudd i kr		
Gjeld som dekkes av statlige lånetilskudd i %	0%	
Gjeld knytt til kyrkjeleg råd i kr		
Gjeld knytt til kyrkjeleg råd i %	0%	

Kommentar:

Det ligg ikke føre spesifikasjon på lånegjeld knytta direkte til VAR-område da låneopptak er gjort samla for fleire typer investeringar og låna har vore refinansiert fleire gonger.

Avdrag på gjeld	Rekneskapsåret	Forrige år	Året før
Varige driftsmidlar pr 1.01	299 340 099	243 137 684	241 290 781
Investeringsslån pr 1.01	154 301 051	113 413 052	108 932 035
Avskrivningar	9 779 107	8 971 124	8 476 089
Avdrag på investeringsslån	7 940 956	7 269 557	10 015 131
Veid levetid anleggsmidlar (år)	30,6	27,1	28,5
Gj.snitt løpetid investeringsslån (år)	19,4	15,6	10,9
Meiravdrag utover lovens minimum	2 900 113	3 084 922	6 188 555

Note 15 Meir- eller mindreforbruk

		Rekneskapsåret	Forrige år
Meir-/mindreforbruk pr 01.01	IB	5 053 564,17	4 299 436,23
Dekning av tidligere meirforbruk	530	0,00	0,00
Årets mindreforbruk	580	2 184 201,27	5 053 564,17
Bruk av tidligere mindreforbruk	930	5 053 564,17	4 299 436,23
Årets meirforbruk	980	0,00	0,00
Meir-/mindreforbruk pr. 31.12	UB	2 184 201,27	5 053 564,17
<u>Meir-/mindreforbruk frå investeringsrekneskapen</u>			
Meir-/mindreforbruk pr 1.01	IB	-89 963,00	-89 963,00
Dekning av tidlegare meirforbruk	530	89 963,00	89 963,00
Årets mindreforbruk	580	176 578,10	0,00
Bruk av tidlegare mindreforbruk	930	0,00	0,00
Årets meirforbruk	980	0,00	0,00
Meir-/mindreforbruk pr. 31.12	UB	176 578,10	0,00

Note 16 Spesifikasjon av vesentlege forpliktingar

- Kommunen har ingen vesentlege forpliktingar som ikkje er synleggjorte i rekneskapen. Sjå note 12 om garantiar.
- Sjå note 23 for spesifikasjon av leasing.
- It-system blir i hovudsak administrerte ved Regiondata.

Note 17 Tilhøve ved slutten av året

- 1) Lom kommune er stevna for tingretten i spørsmål om erstatningskrav pga rasfare.
- 2) Det er fremma krav frå tre tidlegare tilsette, om etterinnmelding i pensjonsordninga. Dette kan utgjera ca kr 600 000,-.
- 3) Det er varsla frå interessent i Bioenergisanelaget, at kommunen kan bli stemna inn for KOFA. Kommunen er ukjent med om dette vil skje, pr. i dag.

Note 18 Konto for skattetrekk

Skattetrekkskonto 2085.09.15726 viser pr. 31/12-2012 inneståande kr. 5 469 355.

Dette er ein sperra konto som sikkerheit for skattetrekk i perioden.

Skuldig skattetrekk pr. 31/12-12 - balansekonto 23214010 viser kr. 4 552 618.

Det er i 2013 overført kr. 1.000.000 frå nevnte konto.

Note 19 Kyrkjeleg råd - økonomiske tilhøve

Tekst	Rekneskap	Budsjett	Avvik	Forrige år
Ordinært driftstilskott	1 613 637	1 600 000		1 600 000
Tilskott til driftsprosjekter				
Verdi av tjenesteavtaler mv	150 000	150 000		150 000
Tilskott til investeringar				
Kommunale lån pr 31.12 Ifht investeringar				

Note 20 Årsverk og løn og godtgjersle

Fast tilsette med arbeidsavtaler	Menn	Prosent	Kvinner	Prosent
Rådm., stab, kultur, leirskule m.m.	4,49	81,00	1,05	19,00
Støttefunksjon, adm, servicetor, økonomi, løn, skatt, bibliotek	6,20	40,00	9,20	60,00
Oppvekst	9,80	29,00	24,10	71,00
Barnehage	0,00	0,00	18,62	100,00
Helse velferd	2,00	10,00	18,61	90,00
Miljø, teknisk, landbruk	13,62	58,00	9,75	42,00
Institusjonsbasert omsorg	0,80	2,00	35,94	98,00
Heimebasert omsorg	1,16	4,00	29,61	96,00
Talet på leiande stillingar	8		Inkludert administrasjonssjef	
Talet på kvinner i leiande stillingar	4			

Løn til administrasjonssjef og godtgjersle til ordførar	Rekne-skapsåret	Forrige år	Året før
Løn og godtgjersle til ordførar	684 928	726 400	614 300
Løn og godtgjersle til administrasjonssjef	823 760	708 600	695 800

Revisjonshonorar og kontrollutval	Rekne-skapsåret	Forrige år	Året før
Ordinært revisjonsarbeid	174 000	193 000	219 000
Forvaltningsrevisjon	168 000	120 000	23 000
Tilleggsytingar/bistand	154 000	168 000	215 000
Tilskot til sekretariat for kontrollutval	114 585	110 200	60 400

Note 21 Tap og tapsavsettingar på kommunale krav

Kundefordringar	Balanse 21399002-21399070	Rekne-skapsåret	Forrige år
Kommunens samla kundefordringar pr 31.12	4 704 844	6 184 217	
Utgiftsført tap på kundefordringar i året	3 582	61 667	
Avsatt til tapsavsetning på kundefordringar i året			
Avsatt til tapsavsetning på kundefordringar pr 31.12	126 050	129 633	

Kommentar:

Mindre uerholdige krav.

Utlånte midlar	Rekne-skapsåret	Forrige år
Utlånte midlar pr 31.12	49 317 525	46 716 030
Utgiftsført tap på utlån i året	0	39 249
Avsatt til tapsavsetning på utlån i året	0	0
Avsatt til tapsavsetning på utlån pr 31.12	0	0

Note 22 Netto driftsresultat

	2012	2011
Netto driftsresultat iht. årsregnskapet	13 534 441	16 674 668
For at netto driftsresultat skal gje økonomisk informasjon om korleis drifta i kommunen har vore siste år, må det korrigeras for desse tilhøva:		
	2012	2011
Netto driftsresultat ifølge årsrekneskapen	13 534 744	16 674 668
- Bruk av bundne fond	-4 773 833	-6 793 753
+ Avsetning til bundne fond	7 625 822	17 284 739
-/+ Uvanlige gevinstar eller tap fra salg av finansielle anleggsmidler	0	0
-/+ Andre uvanlige og vesentlige inntekter / utgifter	0	0
Korrigert netto driftsresultat til kommunens driftsaktivitet	16 386 430	27 165 653

Note 23 Finansiell leasing

Finansiell leasing av bilar:

Det er i året inngått avtaler om finansiell leasing av 2 bilar innan administrasjon.

Finansiell leasing skal utgiftsførast som investering/med lånepoptak og avskrivast over tidsrommet som avtala gjeld for.

Likeeins skal det utrekna avdrag og renter i perioden.

Finansiell leasing i 2012Investeringsrekneskapen

Investering	311 549
Låneopptak	311 549

Driftsrekneskapen

Avdrag	577 880
Renter	45 964
Avskrivningar	582 003

Note 24 Avviksforklaring

	Rekneskap 2 012	Reg. budsjett 2 012	Avvik	Forklaring
Driftsinntekter				
Brukarketninger	8 021 240	7 893 100	128 140	Ref. opphold-Helseheim m.m.
Andre sals- og leigeinntekter	32 824 583	30 359 200	2 465 383	Salg av konsesj.kraft 2.9mill-Festeavg.284'000 og red. i inntekter VAR-området.
Overføringar med krav til motyting	39 879 293	30 233 908	9 645 385	Diff. gjeld momskomp.av budsjettet ikkje utf. i inv.samt sjukep.ref.og overf.frå staten(prosj) Øyrem.tilsk vedr. div.prosj. som ikkje er budsj.
Rammetilskot	80 212 936	79 714 000	498 936	Må sjåast saman med Andre dir. og indir. skatter og Skatt på inntekt og formue.
Andre statlege overføringar	8 322 665	7 672 962	649 703	Integreringstilsk.utgj.234.000. og andre overf. til div.prosj.
Andre overføringar	983 287	0	983 287	Attendef. Leasing biler-623.-Gavem.-177.
Skatt på inntekt og formue	40 161 789	41 718 000	-1 556 211	Må sjåast i samanheng m/andre dir.og ind. skattar
Eigendomsskatt	4 792 447	4 836 000	-43 553	
Andre dir. og indir. skattar	6 329 704	4 000 000	2 329 704	Må sjåast saman med Rammetilskot, skatteinnt.
Sum driftsinntekter	221 527 944	206 427 170	15 100 774	
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter	118 670 291	113 916 959	4 753 332	Må sjåast i samanheng med ref sjukep.3.8 mill.
Sosiale utgifter	23 890 453	22 098 835	1 791 618	Auka pensjonsutg. samt forskjell i premieavvik
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	31 446 702	27 948 200	3 498 502	Strøm 267'Edb-233'Vedl.h.vegar 700'samt prosj. som er budsj.tidl.år
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	17 040 193	17 151 545	-111 352	Div. mindre utbet. ein budsjettet. heng med andre salgs-og leieinntekt. Diff. I utg. vedr. salg konsesj. kr. 2.9'mill.
Overføringar	23 140 892	18 674 522	4 466 370	Overf. til andre komm.vedr.prosjekt og utb.av tidl. løyvingar.
Avskrivningar	9 573 472	8 969 369	604 103	
Fordelte utgifter	-4 464 832	-236 334	-4 228 498	
Sum driftsutgifter	219 297 172	208 523 096	10 774 076	
Brutto driftsresultat	2 230 772	-2 095 926	4 326 698	
Finansinntekter				
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	13 406 262	14 100 000	-693 738	Mindre inntekter renter av bankinnskot
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	
Mottatte avdrag på utlån	82 400	130 000	-47 600	Gjelder sos.lån
Sum eksterne finansinntekter	13 488 663	14 230 000	-741 337	
Finansutgifter				
Renteutgifter, provisjonar og andre fin.utg.	4 016 030	4 312 300	-296 270	Redusert rente.
Tap på finanselle instrument (omløpsmidlar)	0	0	0	
Avdragsutgifter	7 630 956	7 065 000	565 956	Forlite buds.
Utlån	111 481	100 000	11 481	Gjeld sos.lån
Sum eksterne finansutgifter	11 758 467	11 477 300	281 167	

	Rekneskap 2 012	Reg. budsjett 2 012	
Resultat eksterne finanstransaksjoner	1 730 196	2 752 700	-1 022 504
Motpost avskrivningar	9 573 472	8 969 369	604 103
Netto driftsresultat	13 534 744	9 626 144	3 908 601
Netto driftsresultat i prosent av driftsinntekter	6,1 %	4,7 %	
Interne finanstransaksjoner			
Bruk av tidlegere års regnsk.m.eir eller mindreforbruk	5 053 564	5 053 564	0
Bruk av disposisjonsfond	3 257 191	4 972 485	-1 715 294 Buds.ikkje gjennomf. tiltak
Bruk av bundne fond	4 773 832	5 285 131	-511 299 Budsjetert tidl.år.
Sum bruk av avsettingar	13 084 587	15 311 180	-2 226 593
Overført til investeringsreknskapen	9 954 204	10 289 000	-334 796 Budsjeterte inv.tiltak ikkje utført.
Dekking av tidlegare års regnsk.m. merforbruk	0	0	0
Avsett til disposisjonsfond	6 854 800	9 440 700	-2 585 900 Sjå note 6.
Avsett til bundne fond	7 625 822	5 207 624	2 418 198 Øyremerka statstilsk.-div. prosjekt-ikkje budsj.
Sum avsettingar	24 434 827	24 937 324	-502 497
Rekneskapsmessig meir/mindreforbruk	2 184 201	0	2 184 201

Note 25 Sjølvkostområdet

	Resultat 2012				Balansen 2012	
	Inntekter	Kostnader	Over(+)/ underskudd (-)	Årets deknings- grad i % ¹⁾	Avsetn(+)/ bruk av (-) deknings- gradsfond	Deknings- gradsfond pr. 31.12 ²⁾
Renovasjon	2 670	2 204	466	121,14 %	424	1 367
Vatn	2 246	2 495	-249	90,02 %	-385	272
Avlaup	2 524	3 554	-1 030	71,02 %	0	0
Feiing	384	371	13	103,50 %	0	0
Oppmåling	348	480	-132	72,50 %	0	0
Byggjeska	339	1 032	-693	32,85 %	0	0
Septik	1 254	1 392	-138	90,09 %	-269	473

1) Årets dekningsgrad før eventuell avsetting/bruk av dekningsgradsfond.

2) Dekningsgradsfondene er bundne driftsfond. Desse kan kun brukast til dekking av framtidige driftsutgifter på tilhøyrande sjølvkostområde. Dekningsgradsfond må brukast innan ein periode på tre til fem år. På områder med pålagt sjølvkost (renovasjon), eller kor kommunestyret forut for inntektsåret har fatta prinsippvedtak om eigenbetaling ut fra sjølvkost, kan kommunen ha framførbart underskot.

3) Balansen art 25116042, Dekningsgrad vatn, viser ein saldo på kr. 126 000 ei differanse på kr. 146 000. Dette blir attendeført i samband med disponering av overskotet for 2012 (for mykje bruk av fondet i 2012).

Note 26 Disposisjonsfondet**Disposisjonsfondet 2012 - 25601.004**

Fondet pr. 1/1-12	12 878 634,72
--------------------------	----------------------

Avsett i året:

B-2011	Avsett salg av konsesjonskraft	1 320 210,00
K-12/11	Disp. av mindreforbruk-2010	405 740,00
		14 604 584,72

Disposisjonsfondet 2012 - 25601.004

<u>Bruk i året:</u>	Teneste:
---------------------	----------

F-60/10-K19/11	1201 Eigedomsskatt -taksering	232 503,00
Del-12/6	3800 Skiløyper i Lom	25 000,00
Del-25/1-12	2020 Skule-Korr. Av oppr.budsj.	298 000,00
Del-11/6-09	2831 Dagmar Laingen- etabl.tilsk.	35 000,00
Budsj-12	2650 Vedlikeh. Kommunale bustader	360 000,00
Budsj-12	1003 Samhandl.reforma	180 000,00
K-31/12	8800 Budsjettjust.	1 313 000,00
		2 443 503,00

Disposisjonsfondet 31/12-2012	12 161 081,72
--------------------------------------	----------------------

Av dette er disponert:

K-37/08	Geologisk Kartlegging	115 000,00
B-09	Garmo Renseanlegg	350 000,00
B-09	Leirmo Renseanlegg	350 000,00
Del-19/11-09	Øystein Fosstuen- etabl.tilsk.	35 000,00
F-16/10	Møbler-psykisk helse	90 000,00
F-60/10	Taksering Teleinnstallasjoner	50 000,00
F-65/10	Diktarhus i Lom	50 000,00
F-73/10	Bøverdal il- snøscoter	25 000,00
F-95/10	Eggjalia-tingl.geb.m.m.	23 100,00
F-23/11	Rev.av kommunedelplan	75 000,00
K-19/11	Omtaksering -eiged.skatt	182 502,83
K-56/11	Samhandlingsreformen	180 000,00
Budsj-2012	Samhandl.reforma	80 000,00
F-111/12	Samhandl.reforma	80 000,00
K-59/12	Samhandl.reforma	195 000,00
K-60/12	Samhandl.reforma-forprosjekt	100 000,00
		1 980 602,83
Disponibelt pr. 31/12-2012		10 180 478,89

Note 27 Kraftfondet

Fondet pr. 1.1. 2012	6 873 205,00
-----------------------------	---------------------

<u>Avsett i året:</u>	Konsesjonsavgifter	4 161 637,00
	Renter	150 000,00
		4 311 637,00
		11 184 842,00

<u>Bruk i Året:</u>	Teneste			
K-34/12	3204 Bioenergianl.	50 515,00		
B-2012	3250 Tiltaksarbeid	317 111,66		
K-20/12	3250 Skredfarevurdering	10 950,00		
	3250 Div. utbet	11 063,00		
B-2012	3251 Reiseliv og Turistverksemd	650 000,00		
K-27/10	3251 Matruta	250 000,00		
Del-9/2-12	3252 Solheim Mur& Flis	21 500,00		
Del-4/3-08	3253 Kirkestuen Transport	15 000,00		
K-1/12	3253 Kirkestuen Transport	350 000,00		
K-55/11	3253 Utryknings-kompetanse	50 000,00		
K-45/12	3253 Aktiv i Lom	77 742,00		
B-2012	3254 Landbruk	598 383,00		
B-2011-F-100	3259 Næringshagen	62 500,00		
B-2012	3265 Regionrådet	440 000,00		
B-2012	3290 Landbr.kontor	37 354,00		
Del-29/12	3770 Lomsk	30 000,00		
Del-16/7-12	3850 Ibsen-150 år	30 000,00		
K-65/10	3850 Diktarhus i Lom	24 004,15	3 026 122,81	
Kraftfondet pr. 31/12-2012				8 158 719,19

Av dette er disponert:

Budsj	Tilskot- Landbruk	753 672,00		
B-09	Elveforbygging	60 000,00		
F-35/09	Film Uren-Luren-Himmell	40 000,00		
K-23/09	Gjendeosen	400 000,00		
F-67/10	Forbygging Bøvra	84 000,00		
F-65/10	Diktarhus i Lom	25 995,85		
b-10	Elveforbygging	60 000,00		
K-27/10	Mat langs Norske vegar	31 250,00		
K-25/10	Gangbru	630 000,00		
B-2012	Lom Veksthus	100 000,00		
Del.29/3	Lom Handelstandsforening(næringstr	5 000,00		
Del-21/6	Ritas Foto v/Rita Birkeland	20 000,00		
F-25/11	Forbygging Bøvra v/Glømsdal	57 384,00		
F-69/11	Ottadalen Mølle-posj.	100 000,00		
F-95/11	Bioenergianlegg	50 000,00		
B-2012	Tiltaksarb. (Prosjekt)	489 000,00		
K-34/12	Bioenergianlegg	49 485,00		
K-20/12	Aktsemdskart/skredfarevurd.	89 050,00		
K-21/12	Distr.andel-flomskade	150 000,00		
Del-4/6	Villreinutv.Ottadalsområde	10 000,00		
Del-88/12	SL-Akupunktur	25 700,00		
F-95/12	Utv.midl-omvisartenesta,Lomskyrkja	18 350,00		
F-100/12	Nord-Gudbrandsdal næringshage	25 000,00		
F-123/12	Stokk og Stein-delt.i FRAM trevare	30 000,00		
Del. 29/10	Fossheim Hotell	10 100,00		
F-133/12	Pr.Stamveg Lom-Luster-Årdal	100 000,00		
Del-3/12	Sognefjellet Sommerskisenter	6 000,00	3 419 986,85	
Disponibelt pr. 31/12-2012				4 738 732,34

Note 28 Heimfallsfondet

Fondet pr. 1.1-2012	11 055 240,79
Renter-2012	250 000,00
Avsett-oversk.bygdabok	5 000,00
K-41/11 Brukt i året - Fleirbruks Hus	-3 600 000,00
Heimfallsfondet pr. 31.12. 2012	7 710 240,79
<u>Av dette er disponert:</u>	
K-41/11 Fleirbruks Hus	2 047 195,25 2 047 195,25
Disponibelt pr. 31/12-2012	5 663 045,54

Note 29 Kapitalfondet

Fondet pr. 1.1. 2012	6 085 966,05
<u>Avsett i året:</u>	
Avdrag/ref./salg tomter	0,00
Avsett renter	0,00 0,00
	6 085 966,05
<u>Bruk i året:</u>	
SAK:	
K-41/11 Utgard	2 000 000,00 2 000 000,00
Kapitalfondet pr. 31.12. 2012	4 085 966,05
<u>Av dette er disponert:</u>	
K-28/09 Bustad- flyktn./vanskelegstilte	361 780,00
K-21/11 Kjøp av Upphov 70-130	1 240 000,00
K-41/11 Utgard	3 000 000,00 4 601 780,00
Disponibelt UB. Kapitalfond 31/12-2012	-515 813,95

Note 30 Avskrivingskjema

	År	Henv.kto.	Avskr.gr.lag 31.12.11	Tilgang	Av-gang	Avskr.gr.lag for året	%	Avskr. i kr. 31.12.11.	Bokf.verdi 31.12.11.	Bokf.verdi 31.12.12.
<u>Sentraladm</u>		2.2410								
Edb- Regiondata		2.2410.006	2 526 083	367 724		2 526 083	20,0 %	505 217	813 095	675 602
Aggregat -Vaktsentralen		2.2410.007	166 245			166 245	10,0 %	16 625	149 621	132 997
Sentralbord	2001	2.2410.004	136 245			136 245	10,0 %	5 112	79 977	74 865
Finansiell-Leasing-Biler	2012	2.2460.040		311 549		311 549		103 850		207 698
Sum Sentraladm.			2 828 573	679 273	-	3 140 122		630 803	1 042 693	1 091 162
<u>Undervisning</u>		2.2420				-				
Edb-utstyr		2.2420.003	1 524 664	314 411		1 524 664	20,0 %	8 511	1 404 725	1 710 625
Sum undervisning		Sum	1 524 664	314 411		1 524 664		8 511	1 404 725	1 710 625
<u>Teknisk</u>		2.2460				-				
Hz-24075 Suzuki grand	2004	2.2460.031	225 276			225 276	12,5 %	28 162	28 162	-
Hz-25399 Nissan Nivara	2006	2.2460.032	236 150			236 150	12,5 %	29 519	88 555	59 036
Hz-26362 Suzuki Vitara	2007	2.2460.033	114 611			114 611	12,5 %	14 326	114 611	100 285
Finansiell-Leasing-Biler	2011	2.2460.040	563 249			563 249		187 748	375 501	187 753
Sum teknisk			1 139 286	0		1 139 286		259 755	606 829	347 074
<u>Helse</u>		2.2470								
Dekontaminator-Helseh.	2009	2.2470.001	150 381			150 381	12,5 %	18 798	112 785	93 987
Finansiell-Leasing-Biler	2011	2.2460.040	871 216			871 216		290 405	580 811	290 406
Sum helse			1 021 597	0		1 021 597		309 203	693 596	384 393

		Henv.kto.	Avskr.gr.lag 31.12.11.	Tilgang	Avgang	Avskr.gr.lag for året	%	Avskr. i kr.	Bokf.verdi 31.12.11.	Bokf.verdi 31.12.12.
År										
<u>Utlegebustader</u>		2.2710				-				
Trygdebustad I		2.2710.001	189 400			189 400	2,0	3 788	79 692	75 904
" II/III		2.2710.002	563 000			563 000	2,0	11 260	219 040	207 780
" IV		2.2710.003	296 100			296 100	2,0	5 922	122 848	116 926
Ulstad-2 leiligh.		2.2710.006	242 428			242 428	2,0	4 849	89 793	84 944
Ulstad klokkg.		2.2710.007	230 800			230 800	2,0	4 616	88 344	83 728
Kroken 2 leiligh.		2.2710.008	237 000			237 000	2,0	4 740	365 572	360 832
Flyktingbust.-Ulstad	2002	2.2710.009	2 451 807			2 451 807	2,0	49 036	2 010 483	1 961 447
Utleigebygg-Gjeisar	2009	2.2710.010	4 662 519			4 662 519	2,0	93 250	4 581 441	4 488 191
Gjennomg.bust. 4-l.h		2.2710.011	1 830 000			1 830 000	2,0	36 600	1 024 400	987 800
Hamrom 2 leiligh.		2.2710.012	923 700			923 700	2,0	18 474	590 416	571 942
Utl.bust. Bøverdalen		2.2710.013	965 500			965 500	2,0	19 310	637 240	617 930
Gamle Barnehagen		2.2721.001	293 400			293 400	2,5	7 335	112 734	105 399
Samegeb.Ulstad		2.2710.014	931 600			931 600	2,0	18 632	633 488	614 856
Sum utlegebustader			13 817 254		0	-	13 817 254	277 812	10 555 491	10 277 679
<u>Skular</u>		2.2720				-				
Gamle Loarskule 1		2.2720.001	6 497 548			6 497 548	2,5	162 439	4 621 071	4 458 632
Loar-drengestugu		2.2720.002	1 538 115	0		1 538 115	2,5	38 453	905 972	867 519
Ny-Loar skule		2.2720.003	16 825 012			16 825 012	2,5	420 625	10 793 725	10 373 100
Lom Vidaregskule		2.2720.004	4 442 200			4 442 200	2,5	111 055	1 544 115	1 433 060
Lom Ungd.skule		2.2720.005	29 777 557			29 777 557	2,5	744 439	24 323 289	23 578 850
Vollyballbane-Loar		2.2720.006	110 431			110 431	2,5	2 761	104 909	102 148
Steinfjøset		2.2720.007	491 831			491 831	2,5	12 296	366 063	353 767
Lom samf.hus		2.2720.008	7 639 588	0		7 639 588	2,5	162 828	4 401 641	4 238 813
Garmo skule		2.2720.009	2 625 655			2 625 655	2,5	65 641	1 155 934	1 090 293
Odda skule		2.2720.012	1 785 472	200 000		1 585 472	2,5	728 424	928 424	-
Utgard-fleirbr.hus		2.2720.014	3 865 509	61 662 081		3 865 509	2,5	96 638	3 865 509	65 430 952
Skuleområde-Lom-grunn		2.2720.020	1 096 054			1 096 054	-	1 096 054	1 096 054	
Sum skular			76 694 972	61 662 081	200 000	76 494 972		2 545 598	54 106 706	113 023 188
<u>Barnehager</u>		2.2721				-				
Odda Barnehage-del Odda sk		2.2720.012	892 700			892 700	2,5	22 318	464 212	441 895
Garmo Barnehage-Garmo sk		2.2720.009	1 312 800			1 312 800	2,5	32 820	577 970	545 150
Ny Loar barnehage		2.2721.003	12 770 165			12 770 165	2,5	319 254	10 855 151	10 535 897
Sum Barnehagar			14 975 665		0	14 975 665		374 392	11 897 333	11 522 941
<u>Helse</u>		2.2730				-				
Helseheim/Aldersh.		2.2730.001	86 963 527	100 006		86 963 527	2,0	1 739 271	64 117 884	62 478 619
Tannklinikk		2.2730.002	791 875			791 875	2,0	15 838	347 038	331 201
Tenarbust.		2.2730.003	571 100			571 100	2,0	11 422	158 348	146 926
Omsorgsbust. I		2.2730.004	5 222 809			5 222 809	2,0	104 456	3 858 806	3 754 350
Pu-bustader		2.2730.005	1 569 246			1 569 246	2,0	31 385	1 098 286	1 066 901
Omsorgsbust-Kulihaugen		2.2730.010	906 417	0		906 417	2,0	18 128	905 379	887 251
Omsorgsbust -Kroken		2.2730.007	5 589 416			5 589 416	2,0	111 788	4 806 692	4 694 904
Omsorgsbust. II	1997	2.2730.006	4 414 866			4 414 866	2,0	88 297	3 239 671	3 151 374
Omsorgsb-Kvandalsvollh.		2.2730.008	674 228			674 228	2,0	13 485	609 203	595 718
Garasje v/Helseheimen	2008	2.2730.015	597 640			597 640	2,0	11 953	572 120	560 167
Garasje-Ambulanse	2009	2.2730.009	1 308 902			1 308 902	2,0	26 178	1 281 293	1 255 115
Helse/sjukeheimområde	2004	2.2730.020	750 000			750 000	-	750 000	750 000	
Sum helse			109 360 026	100 006		109 360 026		2 172 201	81 744 720	79 672 525
<u>Bustadfelt</u>		2.2761				-				
Prestg.skogen		2.2761.001	1 440 954			1 440 954	-	1 440 954	1 440 954	
Tronsonst./Nereggje		2.2761.007	4 192 044			4 192 044	-	4 192 044	4 192 044	
Ulstad		2.2761.002	3 850 659	687 723	31 250	4 507 132	-	3 850 659	4 507 132	
Andvordsjordet		2.2761.003	1 176 344			1 176 344	-	1 176 344	1 176 344	
Odda/Leirmo		2.2761.004	431 426			431 426	-	431 426	431 426	
Frisvold skogen		2.2761.005	1 737 135			1 737 135	-	1 737 135	1 737 135	
Kroken	2005	2.2761.008	4 017 685	58 650		4 017 685	-	4 017 685	3 959 035	
Kulihaugen		2.2761.009	605 700			605 700	-	605 700	605 700	
Hamrom		2.2761.006	173 581			173 581	-	173 581	173 581	
Sum budstafelt			17 625 528	687 723	89 900	18 282 001		-	17 625 528	18 223 351

	År	Henv.kto.	Avskr.gr.lag 31.12.11.	Tilgang	Avgang	Avskr.gr.lag for året	%	Avskr. i kr.	Bokf.verdi 31.12.11.	Bokf.verdi 31.12.12.
Vassverk		2.2762								
Fossbergom		2.2762.001	6 295 987	1 020 748		6 295 987	4,0	251 839	4 085 565	4 854 474
"	2002	2.2762.001	1 384 910			1 384 910	4,0	55 396	948 665	893 269
Garmo		2.2762.002	4 150 863			4 150 863	4,0	166 035	1 707 273	1 541 238
"	2002	2.2762.002	253 473			253 473	4,0	10 139	187 242	177 103
Odda		2.2762.003	1 433 134			1 224 415	4,0	48 977	865 923	816 946
Galdesand		2.2762.004	1 257 823			1 257 823	4,0	50 313	705 932	655 619
Hamrom		2.2762.006	133 305			133 305	4,0	5 332	29 086	23 754
Øvergrenda ledn.nett		2.2762.005	13 485 585			13 485 585	4,0	539 423	7 961 112	7 421 689
Sum vassverk			28 395 080	1 020 748		29 415 828		1 127 454	16 490 798	16 384 092
Kloakkverk		2.2763				-				
Fossbergom		2.2763.001	27 301 202	1 014 073		27 301 202	4,0	1 092 048	16 287 292	16 209 316
Garmo		2.2763.002	2 657 802			2 657 802	4,0	106 312	343 160	236 848
Odda		2.2763.003	1 596 152			1 596 152	4,0	63 846	270 175	206 329
Galdesand		2.2763.004	2 902 802			2 902 802	4,0	116 112	1 312 520	1 196 408
Nedf.ledn.Rauberst.		2.2763.005	4 268 000			4 268 000	4,0	170 720	1 959 035	1 788 315
Øvergrenda ledn.nett		2.2763.006	1 829 182			1 829 182	4,0	73 167	1 031 935	958 768
Haugholet		2.2763.007	729 251			729 251	4,0	29 170	429 011	399 841
Sum Kloakkverk			41 284 391	1 014 073		41 284 391		1 651 376	21 633 128	20 995 825
Industrifelt		2.2768								
Gjeisarhaugen		2.2768.001	243 655			243 655		-	243 655	243 655
Gjeisarøya		2.2768.002	3 257 751		-	3 257 751		-	3 257 751	3 257 751
Prestøya		2.2768.003	82 420			82 420		-	82 420	82 420
Ulstad- grunn		2.2768.004	87 250			87 250		-	87 250	87 250
Sum industrifelt			3 671 076	0	-	3 671 076		-	3 671 076	3 671 076
Vegar gater m.m.		2.2769								
Lia bru		2.2769.001	819 172			819 172	2,5	20 479	609 215	588 736
Lom sentrum		2.2769.002	6 966 104			6 966 104			6 782 446	6 782 446
Gateljos		2.2769.050	314 828			314 828			314 828	314 828
Ymse vegar	2003	2.2769.005	2 209 378	742 992		2 209 378			2 393 035	3 136 027
Sum vegar, gater m.m.			10 309 482	742 992	-	10 309 482		20 479	10 099 524	10 822 036
Ymse bygg/og anlegg		2.2799				-				
Klovolden tomter		2.2799.005	200			200		-	200	200
A.Fosses tomt		2.2799.006	11 500			11 500		-	11 500	11 500
Losja		2.2799.007	382 370			382 370	2,0	7 647	286 606	278 959
Badepl.-Lia		2.2799.009	1			1		-	1	1
Badepl.-Mølla		2.2799.010	1			1		-	1	1
Presth. Friluftsenter		2.2799.011	1 170 121			1 170 121	2,0	23 402	696 029	672 627
Prestfossen		2.2799.012	1			1		-	1	1
Tomt nr.133 bnr.11		2.2799.027	50 000			50 000			50 000	50 000
Vaktsentralen		2.2799.014	185 000			185 000	2,0	25 800	25 800	-
Lager i Grov		2.2799.015	1			1		-	1	1
Parkanl.-Lomskyrkjå		2.2799.017	96 173			96 173		-	96 173	96 173
Utleigsbru-Nordal		2.2799.018	309 600			309 600	2,5	7 740	173 803	166 063
Lom brannstasjon		2.2799.019	5 982 047	0		5 982 047	2,5	149 551	5 513 771	5 364 220
Miljøstasjon		2.2799.022	3 475 772			3 475 772	2,5	86 894	2 826 154	2 739 260
Info-tavle -Fossbergom		2.2799.023	119 684			119 684	2,0	2 394	87 245	84 851
Serv.bygg reinseanl.		2.2799.024	1 423 986			1 423 986	4,0	56 959	900 930	843 971
Landingspl.-helikopter		2.2799.026	135 794			135 794	2,0	2 716	100 485	97 769
Sjukhusporten		2.2799.029	74 921			74 921	2,0	1 498	58 443	56 945
Eggialia Industribygg		2.2799.030	923 000			923 000	4,0	36 920	738 400	701 480
Bioenergianlegg	2012	2.2799.031		50 115					50 115	
Sum ymse bygg og anlegg			14 340 172	50 115	-	14 340 172		401 523	11 565 543	11 214 135
Sum totalt			336 987 766	66 271 421	289 900	338 776 536		9 779 107	243 137 690	299 340 104

Note 31 Mindre forbruk i investeringsrekneskapen

Teneste	Tekst	Beløp	Kommentar
1892	Egenkap.inniskott KLP	412 610,00	Ikkje budsjettert
2020	Grunnskule-elektr.tavler	43 528,40	Ikkje budsjettert
3150	Avdrag tomtefeste	-29 653,50	Ikkje budsjettert avsetn.
3150	Salg/ref. av grunn og tomter	-386 435,00	Ikkje budsjettert avsetn.
3258	Netto salg av Odda Skule	-190 500,00	Ikkje budsjettert avsetn.
3265	Sal av aksjer	-26 128,00	Ikkje budsjettert avsetn.
		-176 578,10	

Note 32 Sal av Odda skule

Salet av Odda Skule vart vedteke i f-sak 154/12 med ein salssum på kr. 200.000. Det vart ikkje ordna med overdragelse før i 2013 men salet vart inntektsført i 2012 på art-3671 og teneste 3258 mot balansekonto 21375007-kortsiktig fordring på Aktiv i lom.

Revisjonsmelding

Otta, 16. april 2013
J.nr/ref: 2013-67 AnHe

Til kommunestyret i Lom
2686 Lom.

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Lom kommune som viser kr 130.228.578 til fordeling drift og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 2.184.201. Årsregnskapet består av balanse pr. 31. desember 2012, driftsregnskap, investeringsregnskap og økonomiske oversikter for regnskapsåret avsluttet pr. denne dato, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Administrasjonssjefens ansvar for årsregnskapet

Administrasjonssjefen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som administrasjonssjefen finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisionsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningsene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for kommunens utarbeidelse av et årsregnskap som gir en dekkende fremstilling. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av kommunens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Postadr. Sel rådhus 2670 Otta	Hovudktr. Sel: 61 21 73 00	Avd.ktr. Lom: 61 21 73 01	Foretaksnr: 976 634 837 MVA
	Telefon: 61 70 07 00		Bankkonto: 2085.63.47576
	Telefax: 61 70 07 01		E-mail: NGKpostmottak@sel.kommune.no
	Mobil: 90 73 17 84		

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Lom kommune pr. 31. desember 2012, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet pr. denne datoens i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Uttalelser om øvrige forhold

Konklusjon om budsjett

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for regnskapet er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsberetningen

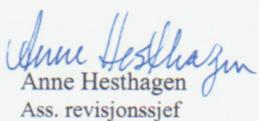
Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

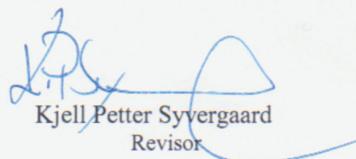
Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Nord-Gudbrandsdal kommunerevisjon

Ingolf Brandsæbakken
Revisjonssjef

Anne Hesthagen
Ass. revisjonssjef

Kjell Petter Syvergaard
Revisor

Kopi til:
Kontrollutvalget
Formannskapet
Administrasjonssjefen

